

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

*Ilustrativní nabídka křesťanů mládeži
v Praze v perspektivě jejich misijně-
evangelizačně-pastoračního poslání*

Bakalářská práce

Autor:	Andrea Bušovská
Katedra:	Teologie a filozofie
Vedoucí práce:	ThLic. Ing. René Milfait, Th.D.
Studijní program:	B 7508
Studijní obor:	Sociální a pastorační práce
Přidělovaný akademický titul:	Bc.
Rok odevzdání:	2008

1. Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci s názvem *Ilustrativní nabídka křesťanů mládeži v Praze v perspektivě jejich misijně-evangelizačně-pastoračního poslání* napsala samostatně a výhradně s použitím uvedených pramenů.

2. Souhlasím s tím, aby byla zpřístupněna veřejnosti ke studijním účelům.

V Praze 25. 11. 2008

Andrea Bušovská

Ilustrativní nabídka křesťanů mládeži v Praze v perspektivě jejich misijně-evangelizačně-pastoračního poslání

Klíčová slova: misie, evangelizace, pracovníci misie, evangelizace velkoměsta, pastore, pastore mládeže, misijní a evangelizační způsoby, mládež, příklady misijně-evangelizačně-pastorační činnosti v Praze mezi mládeží.

Anotace: Předložená práce se zabývá ilustrativní nabídkou křesťanů mládeži v Praze v perspektivě jejich misijně-evangelizačně-pastoračního poslání. Zabývá se pojmy misie, evangelizace, pastore, které dává do souvislosti a objasňuje, proč zachovává trojkrok pojmů. Autorka uvedla různé misijní a evangelizační způsoby, kterými lze působit mezi mládeží, kde zdůrazňuje, že není tak důležitý způsob jako přítomnost Ducha svatého, který působí na lidského ducha. Autorka představila ilustrativní příklady zejména evangelikálních organizací, sborů, církví v Praze a provedla anketu na jejich aktivitách mezi mládeží v Praze. Na výsledky ankety a nabídky pohlédla právě optikou misijně-evangelizačně-pastoračního poslání církví a dle poznatků o mládeži. Vše pak analyzovala a vyhodnotila a podtrhla společné akcenty i rozdílnosti nabídek, včetně problémů a překážek. Rovněž navrhla určité podněty pro zlepšení tohoto působení.

An illustrative offer of Christians to the youth in Prague in a perspective of their missionary-evangelistic-pastoral commission.

Key words: mission, evangelization, mission workers, city evangelization, pastoral work, pastoral work for youth, missionary and evangelistic ways, the youth, examples of missionary-evangelistic-pastoral work in Prague amongst the youth.

Annotation: The submitted work is concerned with an illustrative offer of Christians to the youth in Prague in a perspective of their missionary-evangelistic-pastoral commission. It deals with terms mission, evangelization, pastoral work, which it puts into context and explains why there is a hyphen between these terms. The author presented different missionary and evangelistic ways that can be used amongst the youth. She emphasizes that it is not the way of doing things but the presence of Holy Spirit who works upon the human spirit that is important. The author introduced illustrative examples of especially evangelical organizations and churches in Prague and did a public inquiry about their activities among the youth in Prague. She used this very optics of missionary-evangelistic-

pastoral commission of churches and the knowledge about young people to look at the results of the inquiry and the offer. Then she analyzed and evaluated everything and underlined common accents and also differences of the offers including problems and hindrances. She also suggested certain impulses to improve these activities.

Poděkování

Děkuji mému sboru Církve bez hranic, sestře Monice, kamarádkám Janě Popad'ákové, Miriam Süss a Markétce Nosálové, spolužáku Davidu Laníkovi za povzbuzení, podporu, lásku a víru, které dělají z nemožných věcí možné. Děkuji svému vedoucímu bakalářské práce René Milfaitovi za nápady, povzbuzení a příjemnou spolupráci. Ale hlavně děkuji Bohu: „*Děkuji Ti Pane, že si mě podepíral a dával silu, abych nezůstala před překážkou stát. Děkuji Ti za víru, že nemožné věci jsou možné, když kráčím s Tebou. Děkuji Ti za přátelé, které jsi mi dal, aby mě napomínali, radili mi, ale hlavně milovali takovou jakou jsem. Děkuji Ti, že jsi mi byl oporou, když jsem byla slabá a za občerstvení, když jsem byla vyprahlá jako studna na poušti. Děkuji za dobrodružství, které mám jen s Tebou.*“ Amen

*Chcem ísť ešte ďalej, otvoriť ďalšie dvere
dokorán, nechcem len spomínať,
chcem chytiť nový vietor do plachiet.
Nabrať väčšiu výšku, zhlboka túžim
dýchať čerstvý vzduch nekochám sa v starom,
bežím za tým, čo je predo mnou.*

*Chcem ísť ešte ďalej a zmeniť to,
čo nemožným sa zdá, robiť kroky viery,
neostať pred prekážkou stáť.
Pustiť čerstvý vietor, chcem steny
zatuchnuté prevetrať a tých čo spia budím,
veď Boží Syn dal život za náš pád.*

*Chcem mať Tvoje túžby, čo Teba bolí,
nech bolí mňa tiež. Tvoju vôľu hľadám,
aby som neminul svoj cieľ.
Túžim s Tebou kráčať, túžim Ti viac
a viac byť podobný, deň za dňom Ti slúžiť
s čistým srdcom len pre Teba žiť.*

Slovenská kresťanská skupina TIMOTHY

OSNOVA

ÚVOD

1 MISIE A EVANZELIZACE	11
1.1 Misie	11
1.2 Model misie a evangelizace	12
1.3 Misie v Starém a Novém zákoně	13
1.4 Pracovníci misie	14
1.5 Evangelizace	16
1.5.1 Jádru evangelizace	16
1.5.2 Co znamená evangelizovat	17
1.5.3 Koho evangelizovat	17
1.6. Cíle misie a evangelizace	18
1.7 Prozatímní bilance	20
2 MISIJNÍ A EVANGELIZAČNÍ PŮSOBENÍ	22
2.1 Misijní a evangelizační způsoby	22
2.1.1 Misijní a evangelizační semináře	23
2.1.2 Evangelizační shromáždění	23
2.1.3 Evangelizace kázáním	24
2.1.4 Evangelizace vlastním životem	24
2.1.5 Misie a evangelizace prostřednictvím studia Bible	24
2.1.6 Literární evangelizace	25
2.1.7 Evangelizace modlitbou	25
2.1.8 Evangelizace přátelstvím	25
2.1.9 Evangelizace životem v rodině	26
2.1.10 Evangelizace přes média	26
2.1.11 Evangelizace malou skupinkou	26
2.1.12 Misijní a evangelizační školy	26
2.2 Evangelizace velkoměsta	27
2.2.1 Teologie města	27
2.2.2 Co dělat nebo jak začít	28
2.3 Překážky v evangelizaci	30

2.4 Shrnutí	32
3 PASTORACE	33
3.1 Pastorace	33
3.2 Aspekty pastorace	34
3.3 Pastorace mládeže	34
3.4 Srovnání vymezených pojmů misie, evangelizace, pastorace	36
3.5 Shrnutí	37
4 ILUSTRATIVNÍ PŘÍKLADY EVANGELIZAČNĚ-MISIJNÍ-PASTORAČNÍ ČINNOSTI V PRAZE MEZI MLÁDEŽÍ	39
4.1 UKH	39
4.2 Studentský hlas pro Krista	40
4.3 Ambassadors o.s	41
4.4 Atleti v akci	42
4.5 Rádio Proglas	43
4.6 Exit 316	43
4.7 Kairos II.	45
4.8 Křesťan dnes	45
4.9 Návrat domů	46
4.10 Samuel	47
4.11 Rosa	48
4.12 Církev bez hranic	49
4.13 ICF	50
4.14 Komunita Chemin Neuf	51
4.15 Presbyteriánský sbor Emmanuel	52
4.16 Hnutí Světlo a Život	53
4.17 Církev Bratrská	54
4.18 Biblická Jednota	55
4.19 Česká evangelikální aliance	56
4.20 Křesťanská misijní společnost	58
4.21 Salesiánské středisko mládeže Kobylisy	59
4.22 Výtěžky ilustrace	60

4.22.1 Společné akcenty	63
4.22.2 Rozdílnosti	63
4.22.3 Shrnutí	64
5 ANKETA	66
5.1 Vyhodnocení ankety	66
5.2 Shrnutí výstupů ankety	71
6 MLADÍ LIDÉ	73
6.1 Mládež	73
6.2 Prostředí mladých lidí	74
6.3 Hodnoty a volný čas mládeže	75
6.4 Religiozita české mládeže	76
6.5 Co hledají mladí lidé?	77
7 ANALÝZA A SYNTÉZA SOUVISLOSTI: MISIE-EVANGELIZACE-PASTORACE, ILUSTRATIVNÍ PŘÍKLADY, ANKETA A POZNATKY O MLADÝCH LIDECH	80
7.1 Pojmy misie-evangelizace-pastorace v souvislosti s ilustrativními příklady	80
7.2 Ilustrativní příklady v souvislosti s výsledky ankety a poznatky o mládeži	80
7.3 Zhodnocení nabídky ilustrativních příkladů	81
ZÁVĚR	
Seznam použité literatury	
Seznam příloh	

ÚVOD

Jako téma pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila *Ilustrativní nabídku křesťanů mládeži v Praze v perspektivě jejich misijně-evangelizačně-pastoračního poslání*. Vybrala jsem si ji z toho důvodu, protože mě inspirovali misionáři a pracovníci s mladými lidmi, se kterými jsem se setkala. A zároveň jsem chtěla zjistit, kde je problém a v čem je úskalí, a proč navzdory aktivitám, které organizace dělají, není Česká republika a konkrétněji Praha známá svou religiozitou.

Cílem mé práce bylo zjistit, jestli nabídka vybraných ilustrativních aktivit, které existují napříč církevními tradicemi, i když s důrazem na evangelikální církve, naplňuje své poslání, dále zda souvisí s posláním křesťanských církví, křesťanských organizací, a zda tuto funkci v Praze plní, jestli dále jejich nabídka odpovídá na to, co mladí lidé chtějí a hledají, a čím jsou jejich aktivity pro mladé lidi, kteří je navštěvují, přínosné. Protože ono poslání znamená celek misijně-evangelizačně-pastoračního působení, podívala jsem se na ilustrativní nabídku v Praze touto optikou, resp. pomocí tohoto pojmového aparátu.

Na tomto místě bych rovněž ráda uvedla, že ne všechny církevní jednotky, které jsem oslovila, byly ochotny odpovědět na mé otázky.

V teoretické části využívám literaturu zaměřenou na misii, evangelizaci, pastorači; inspirací jsou pro mě hlavně tyto knihy – *Evangelizace a Boží svrchovanost*, *Sdílení naděje*, *Encykliky Jana Pavla II. a Pavla VI.*, *Ztracená generace*, *Etika pro sociální práci a Křesťanská misie na prelome tisícoročí*. V praktické části využívám anketu a rozhovor s misionáři a pracovníky s mladými lidmi. Anketa bude rozdána na misijně-evangelizačně-pastoračních aktivitách v Praze, které jsou pořádány z velké části evangelikálními církvemi nebo organizacemi.

V první kapitole se zaměřím na téma misie a evangelizace: co je misie a evangelizace, model misie a evangelizace, misie ve Starém a Novém zákoně, co je cílem misie a evangelizace, a nakonec pracovníky misie. Ve druhé kapitole se budu zabývat tématem misijního a evangelizačního působení, na co dávat větší důraz, poté se budu zabývat evangelizačními a misijními způsoby, evangelizací velkoměsta, a nakonec překážkami v evangelizaci. Ve třetí kapitole se zaměřím na pastorači, její aspekty, pastorači mládeže. Ve čtvrté kapitole představím organizace, sbory a církve s misijně-evangelizačně-

pastoračním posláním, které pořádají aktivity pro mladé lidi. Poté organizace zhodnotím v souvislosti s druhem evangelizace, kterým se zabývají. V páté kapitole se budu zabývat anketou, která bude rozdaná na misijně-evangelizačně-pastoračních aktivitách v Praze pro mladé lidi. V šesté kapitole se zaměřím na vymezení pojmů mladých lidí: co je mládež, prostředí mladých lidí, hodnoty a volný čas mladých lidí, religiozita české mládeže, co hledají mladí lidé. V sedmé kapitole se zaměřím na analýzu a syntézu souvislostí: misie-evangelizace-pastorace, ilustrativní příklady, anketa a poznatky o mladých lidech a zhodnocení nabídky ilustrativních příkladů. V závěru shrnu, zda se mi podařil splnit cíl práce a navrhnou doporučení pro efektivnější evangelizaci v Praze.

1 MISIE A EVANGELIZACE

V této kapitole se budu věnovat pojmu misie, kdo je modelem misie - koho můžeme následovat, misie v Starém a Novém zákoně, dále pojmu evangelizace, co je jádrem evangelizace, co znamená evangelizovat, komu evangelizovat, jaké jsou cíle misie a evangelizace. Poté uvedu kdo jsou pracovníci misie a čím se vyznačují, a nakonec shrnu vymezení pojmu misie-evangelizace.

1.1 Misie

Jestliže se zamýšlíme nad významem pojmu misie, pomůže nám pohled na určitá pojetí, která dále představím. Reifler například definuje misii: „Pojem misia pochází z latinského slova *missio* a znamená *poslanie*. Božie poslanie sa dá chápat dvojitým spôsobom: Poslanie, ktoré vychádza od Boha, alebo poslanie, ktoré má v Bohu svoj začiatok. Bůh je pôvodcom, príčinou všetkej misie.“¹ Bůh je původcem, subjektem a autoritou křesťanské misie. Každé poslání začíná u Boha a On sám je určujícím obsahem. Dolista říká, že: „Pojem misie má svůj význam pro činnost tzv. prvotní evangelizace v mimokřesťanských zemích. Je to prvotní apoštolát. Od počátku 17. století se misie chápe jako externí činnost církve vůči pohanům, tj. nekřesťanům.“²

Misie však není v Bibli viděna jen jako úkol, jímž se má něčeho dosáhnout, ale sama už je viděna jako naplnění, tam, kde se zvěstuje evangelium národům, naplňují se zaslíbení Starého zákona, kde se mluví o požehnání pro všechny národy země. V celé Bibli se zjevuje Bůh jako Bůh misie. Má svůj počátek v Boží podstatě a Jeho skutcích. „*Missio dei* nevyjadruje len, že Boh posielal, ale že je zároveň i poslaný.“³ Poslání je záležitostí a realizací samotného Boha, kterou začal ve svém Synovi a ve kterém prostřednictvím Ducha svatého pokračuje ve své církvi až do konce světa. Lidé jsou jen zprostředkovatelé, nositelé Boží misie v tomto světě a pro tento svět. *Missio dei* nachází svůj smysl v Ježíši Kristu. Protože on posílá své apoštoly ke všem lidem, ke všem národům a do celého okolního světa.

Misie ve vlastním slova smyslu je mnohoznačným výrazem, který obsahuje:

¹ REIFLER, Hans Ulrich. *Křesťanská misie na prelome tisícročí*, s. 86

² DOLISTA, Josef. *Misijní úsilí církve*, s. 9

³ REIFLER, Hans Ulrich: op. cit., s. 91

- pozvání toho, kdo má autoritu
- kerygma, tj. ohlášení toho, co je nové
- aktivitu církve, která vede k založení nové církve
- aktivitu církve směrem k vlastním věřícím s cílem prohloubit a oživit jejich víru
- evangelizaci, což znamená na první místě zvěstování evangelia, radostné zvěsti, v širším slova smyslu i katechezi, obranu lidských práv, otevřenost vůči absolutismu, svědectví života.⁴

1.2 Model misie a evangelizace

Příkladem misijního a evangelizačního působení je sám život, slova a jednání Pána Ježíše Krista. Reifler říká: „Ježíš ako model misie – jeho poslaním bolo prísť na tento svet, kde sa vyznačoval poslušnosťou Otcovi, stotožnenie sa s Jeho účastníkmi, jednoduchým životným štýlom, pokorou a ochotou slúžiť, utrpením a prinášaním obetí, vzorom a spoluprácou, spasením a uzdravovaním.“⁵ Tak jak Ježíš Kristus žil, jak zemřel na kříži, jak jednal, proto abychom měli věčný život, tak i misie nebude nikdy bez obětí. Ježíšovo učení bylo jako pšeničné zrno, které přinese úrodu jen tehdy, pokud brzy zemře. On sám vyzývá lidi, aby ho následovali. „Kdo mně chce sloužit, ať mě následuje, a kde jsem já, tam bude i můj služebník. Kdo mně slouží, dojde cti od Otce.“ Jan 12,26 O tom, jak žil, jak konal, se můžeme dozvědět v Novém zákoně ve čtyřech evangeliích. V první řadě se soustředil na poměrně malou skupinu lidí – na 12 apoštolů. Ty si vybral sám. Vybral si 12 prostých lidí, takových, kteří tvořili průměr obyvatel Palestiny – žádné vznešené lidi, žádné lidi z vynikajících rodin, s nadměrnou inteligencí či s politickým nadhledem. Těmto dvanácti učedníkům se Ježíš věnoval s mimořádnou pozorností. Věnoval jim nepředstavitelné množství času, byl neustále s nimi. Staral se o ně, pečoval o ně a příliš je nezatěžoval prací. Nevyhýbal se ani jiným lidem. Učedníky Ježíš zavolal, a nejprve jim nevykládal, o čem mu jde. Nevysvětloval jim teologii svého působení, ale požádal je, aby byli s Ním a oni šli. Proč? V pozadí je vidět jeho autoritu – charakter. Důvěryhodnost jeho osobnosti a síla jeho důvěry v ty, které povolal. A oni pozvání přijali. Ježíš je neučil dogmata, zákony, ale žil svůj život před nimi. Život Ježíše Krista byl žitým kázáním bez přestávky. A toho byli

⁴ AMBROS, Pavel. *Církev, kultura, společnost, misie*, s. 84

⁵ REIFLER, Hans Ulrich: op.cit.,s. 99

učedníci svědky. Evangelium bylo skutečnou realitou. Byla to demonstrace – ukázka příkladu křesťanského života. Láska je jediným způsobem, jak získat svobodné rozhodnutí lidí.⁶

1.3 Misie v Starém a Novém zákoně

Ve Starém zákoně vyhlížel lid izraelský ten den pokoje, kdy Boží spravedlnost zvítězí (Iz 11,1-9). Ježíš vstoupil do této tradice se zvěstí, že se přiblížilo Boží království (M 1,15), že skutečnost Božího království je přítomna v Něm (L 4,15-21). Bůh nabízel tuto novou spravedlnost dětem, chudým, všem, kdo pracují a jsou obtíženi, všem, kdo činí pokání a následují Ježíše. Kristus vyslal své učedníky se slovy: „Jako mne poslal Otec, já posílám vás“ (J 20,21). Učedníci byli osobními svědky vzkříšeného Krista a jako takoví byli posláni a stali se pověřenými apoštoly pro svět. Na základě jejich svědectví, jak bylo zachováno v Novém zákoně a v životě církve, je církev poslána do světa. Bůh v Kristu vybavil církev všemi dary Ducha svatého, nezbytnými pro svědeckou službu. „Přijmete moc Ducha svatého, přicházejícího na vás, a budete mými svědky v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samaří a až do posledních končin země.“ (Sk1,8)

Skutky apoštolské vypráví o tom, jak se raná církev šířila tím, že plnila své misijní poslání. Duch svatý byl o letnicích dán malému jeruzalémskému sboru, aby skrze tento hlouček a skrze ty, kdo měli na základě jeho svědectví uvěřit v Krista, byl svět uzdraven a vykoupen. Příchod Ducha svatého činí z nich *svědky a proroky* (srov. Sk 1,8; 2,17-18), vlije do nich vyrovnanou odvahu, která je vede k tomu, aby se dělili s druhými o své zkušenosti s Ježíšem i o naději, kterou byli naplněni. Raná církev vydávala svědectví Vzkříšenému Pánu rozličnými způsoby, obzvlášť stylem života svých členů⁷, např. Petr ve skutcích Sk 2,36 byl schopen se postavit před několik tisíc lidí, kteří mu ještě před pár dny vyhrožovali zabitím, a říci jim: „To vy jste ukřižovali Mesiáše!“ Oslovil srdce lidí. Slepý žebrák v Janovi 9 říkal svědectví o tom, co se stalo v jeho životě, a skrze toto svědectví se změnil život jeho přátel. Bývalý posedlý v Markovi v 5. kapitole misijně působil skrze vztahy. Samařská žena pozvala lidi, aby se s Ježíšem setkali, i když sama o Ježíšovi moc nevěděla. A Dorkas činila misii skrze službu. Bible o ní hovoří jako o ženě známé tím, že vždy

⁶ Srov. KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Sdílení naděje*, s. 47- 51

⁷ Srov. SMOLÍK, Josef. *Misie a evangelizace. Teologická revue*, s. 111-112

konala dobro a starala se o chudé. Skrze praktickou službu ukázala lidem lásku.⁸ Slovo se šířilo spontánně i skrze pronásledování, kterým byli první křesťané vystaveni. Sbor v Antiochii zorganizoval první misijní cestu, Barnabáš a Pavel byli vysláni na pokyn Ducha svatého.

Církev byla poslána do světa, aby volala lidi a národy k pokání, aby zvěstovala odpuštění hříchů a nový počátek k Bohu a bližnímu skrze Ježíše Krista. Toto povolání k evangelizaci nabývá dnes nové naléhavosti. Jak naléhavé je zvěstovat, že Ježíš Kristus přišel, aby všichni měli život, a to v plnosti (Jan 10,10) ve světě, kde lidé zoufale hledají útěchu v drogách a esoterických kultech. Jak nutné je znovu slyšet Ježíšovo pozvání k učednictví, službě a riziku ve světě, kde tolik lidí nachází tak málo smyslu, leč v relativním bezpečí blahobytu! Ve světě, kde je tolik křesťanů, jejichž závazek vůči Ježíši Kristu je toliko nominální, jak nezbytné je volat je znovu k horlivosti první lásky! Jak nezbytné je zvěstovat blahoslavenství tvůrcům pokoje, přesvědčeným, že Bůh v Kristu zbořil hradby a smířil svět se sebou (Ef 2,14, 2K 5,19). Je to výzva pro církve zvěstovat, že Bůh panuje a že existuje naděje pro budoucnost, kdy Bůh sjednotí všechny věci nebeské i zemské. Ježíš je ten první a poslední, ten živoucí, který přijde brzy a učiní všechno nové.⁹

Církev musí samy přijmout evangelium a dovolit Duchu svatému, aby jejich život přebudoval tak, jak chce.

1.4 Pracovní misie

Neexistuje svědectví bez svědků a misie bez misionářů. V Novém zákoně to byl Ježíš, který si vyvolil lidi jako své svědky – apoštoly, a rozeslal je, aby spolupracovali na jeho misii a pokračovali v jeho díle spásy: „Budete mými svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku i v Samařsku, ano až na konec země“ (Sk 1,8). Činnost dvanáct učeníků nebo prvních evangelistů Petra, Pavla, evangelisty Filipa a Timotea jsou úžasným příkladem jak být misijním pracovníkem. V Starém zákoně byli lidé pověřeni a autorizovanými Božími vyslanci proroci, kteří jednali v Božím jménu, v Jeho moci a zastoupení.

Dnes to mohou být různí lidé s různými schopnostmi, které si Bůh povolává do misii. Povolání k misii je zásadně spojen s těmito tématy: necháme se oslovit otázkami tohoto

⁸ Srov. TARGOSZ, Lukáš. *Poznej, služ, ved'*, s. 30

⁹ Srov. SMOLÍK, Josef: *op.cit.*, s. 111

světa, z našeho vlastního obrácení vyrůstá i obnova misionářského vědomí. Dynamika misionářského poslání církve má své kořeny ve zkušenosti života lásky v člověku. Toto povolání se týká každého jednotlivce, každého společenství i každé církve. Jaro Křivohlavý o tom říká: „Misijním úkolem je pověřen každý křesťan. I když to každý bude dělat, jak to uzná za vhodné a prospěšné. Hlavní je, aby každý křesťan cítil, že misijní činnost je organickou součástí křesťanského života.“¹⁰

Existuje však zvláštní povolání – **být misionářem**, které se projevuje naprostým nasazením do služeb evangelizace. Misionářská aktivita vyžaduje zvláštní spiritualitu, která se týká každého Kristova učedníka, zvláště však těch, které Bůh povolal za misionáře. Jan Pavel II. říká o této spiritualitě v encyklice *Redemptoris missio*, že se projevuje především naprostou **poddajností vůči Duchu**, zavazuje se k tomu nechat se jím vnitřně formovat, aby byl stále podobnější Kristu. Nemůžeme vydávat o Kristu svědectví a zároveň v sobě neodrážet jeho obraz, který se v něm stal živým díky jeho milosti a působením Ducha svatého. Podstatnou známkou misijní spirituality je vnitřní společenství s Kristem a také sebezřeknutí – plně **zřeknutí se sebe sama**. Misionářská spiritualita je poznamenána apoštolskou láskou, láskou Krista, který je jako dobrý pastýř, který zná své ovce, hledá je a dává za ně život (srov. Jan 10). Kdo má misijního ducha, cítí horoucí Kristovu lásku k duším a miluje církve, jako ji miluje Kristus.¹¹ Pavel Ambros zase říká, že misionář musí mít přirozené předpoklady, ochotu přijmout tíži misionářského povolání odejít daleko od domova a svého prostředí a být poslán příslušnou autoritou. Misionář je poslán k těm, kteří jsou daleko od Krista. Misionář je nejen ten, kdo odchází do dalekých zemí, ale kdo se odhodlá jít k nevěřícím a předávat jim víru. Známkou takového povolání je naprosté odevzdání se a úplné otevření se. Misionář je zcela oddán Kristovu poslání zde na zemi a je ochoten jít všude tam, kde evangelium neznají nebo nebylo ještě hlášáno. V pravém slova smyslu misionářské povolání je celoživotní a má velmi různé podoby.¹²

Kromě misionářů jsou ještě další lidé, kteří pracují v misii, jsou to např. biskupové, kněží, faráři, katechisté, různí vedoucí pracovníci v misijních institucích nebo organizacích a laici. Karle de Foucauld říká, že: „Vedle kněží je třeba i laiků, kteří vidí to, co kněží nevidí, mohou proniknout tam, kam kněz nemůže jít – k těm, kteří se mu vyhýbají, těm

¹⁰ KŘIVOHLAVÝ, Jaro: op.cit., s. 30

¹¹ Srov. PAVEL, Jan II. *Redemptoris missio*, s. 94 - 96

¹² Srov. AMBROS, Pavel: op.cit., s. 99

mohou šířit evangelium blahodárným stykem, láskou vždy ochotnou se rozdat.“¹³ Laici mají evangelizační pole v oblastech jako je politika, hospodářství, kultura, umění, apod. Jsou jim však otevřeny i jiné situace, přístupné pro evangelizaci, jako jsou např. manželství, rodina, výchova dětí a dospívající mládeže, zaměstnání. Na těchto polích působí laikové proniknutí duchem evangelia tím, že jsou postaveni do služeb budování Božího království.¹⁴

Církev nesmírně potřebuje lidi, kteří budou sloužit jako vedoucí. Většina křesťanských organizací, zejména misijních, volá po větším počtu vedoucích, mužů i žen. Proto by církev měla dávat větší důraz na výchovu vedoucích mladých i starých. Církev by byla nesmírně silným motorem, kdyby biblické učení, které vychovává dynamické duchovní vedoucí v jejich zemích, dokázala spojit s vizí, o níž čteme ve Skutcích 1,8. Církev potřebuje vedoucí, kteří budou mobilizovat Boží lid k podnikavé a tvořivé misijní práci. Evangelizace je důležitou částí misie, proto se jí budu více zabývat dále.

1.5 Evangelizace

Ve slově „*evangelizace*“ slyšíme jeho jádro – slovo „*evangelium*“. Toto slovo pochází z řečtiny a znamená „dobrá zpráva.“ Se slovem evangelium se setkáváme v Bibli velice často. V řeckém textu Nového zákona je najdeme celkem 76x. Pavel VI. říká, že: „Základem, středem a zároveň i vrcholem evangelizace a jejího úsilí zůstane vždy jasné vyznání, že v Ježíši Kristu, Božím Synu, který se stal člověkem, zemřel a vstal z mrtvých, se poskytuje každému člověku možnost spásy jako dar Boží milosti a dobrotivosti.“¹⁵

1.5.1 Jádro evangelia

Kristus hlásá nejprve království, tj. Boží království, a považuje to za tak důležité, že všechno ostatní se stává pouhým zbytkem, vše ostatní bude přidáno. Boží království je uskutečněním nejhlubších tužeb každého člověka. Je to prostor pro jeho plný rozvoj, stav plného a konečného štěstí. Ježíš popisuje mnoha způsoby, jakým štěstím je mít podíl na tomto království. Toto štěstí spočívá kupodivu právě v tom, co svět odmítá. Jádrem a ohniskem radostné zvěsti, jak ji hlásal Kristus, je *spása*.

¹³ KŘIVOHLAVÝ, Jaro: op.cit., s. 57

¹⁴ PAVEL, VI. *Evangelii nuntiandi*, s. 52

¹⁵ Tamtéž. s. 23

Spása je velký Boží dar a neznamena jen osvobození ode všeho, co člověka trápí a utlačuje, nýbrž přináší především osvobození od hříchu a od zlého ducha. Přináší i radost z toho, že my známe Boha a On zná nás, že ho vidíme a necháme se jím vést.

Boží království a spása jsou klíčovými pojmy Kristova radostného poselství. Každý člověk je může získat jako milost a projev Božího milosrdenství. Především, ale každý získává Boží království a spásu tím, že se vnitřně zcela změnil. Takovou proměnu evangelium nazývá *metanoia*, což znamená zásadní obrácení, hlubokou změnu v mysli a v srdci.¹⁶ Evangelista Marek říká, že: „Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obráťte se a věřte evangeliu.“ Mk1,15

1.5.2 Co znamená evangelizovat

Evangelizovat se rozumí sdělovat – sdílet se s druhými lidmi o radostnou zprávu o tom, že se přiblížilo království Boží. Packer říká, že můžeme sdělovat lidem různé části evangelia: „Evangelium o ukřižovaném Kristu, o lidském hříchu a Boží milosti, o provinění člověka a Božím odpuštění, o znovuzrození a novém životě prostřednictvím daru Ducha svatého.“¹⁷ Co znamená jako *zvěst o Bohu, zvěst o hříchu, zvěst o Kristu, a volání k víře a pokání*. Lidé, kteří hlásají ve světě evangelium spásy, činí tak z příkazu Ježíše Krista, jeho jménem a s jeho milostí. Nikdo tedy nemůže vykonávat tento úkol, aniž by k tomu byl pověřen. Církev je povinna jít do celého světa a hlásat evangelium všemu stvoření, protože tak jí to Bůh uložil.

1.5.3 Komu evangelizovat

Ježíš řekl: „Jděte do celého světa a kaďte evangelium všemu stvoření.“ Ode dne seslání Ducha svatého je základním programem církve seznámit s Kristem a s evangeliem ty, kdo je dosud neznají. Tento úkol dal církví sám její zakladatel. Celý Nový zákon i Skutky apoštolů dokazují, že toto misionářské úsilí, které ostatně pozorujeme v celých církevních dějinách, má přednostní a v určitém smyslu i příkladný význam. Podobně jako Kristus během svých kázání nebo apoštolové v den seslání Ducha svatého, i církev vidí před sebou

¹⁶ Srov. tamtéž. s. 12

¹⁷ PACKER, James Isambard. *Evangelizace a Boží svrchovanost*, s. 62

nedohledný zástup lidí, kteří potřebují evangelium a mají na ně právo, protože Bůh chce, aby všichni lidé byli zachráněni a došli k poznání pravdy.¹⁸

1.6 Cíl misie a evangelizace

Cílem misie je přinést lidem stojícím mimo církve radostnou zvěst o Ježíši Kristu a seznámit je láskyplně s evangeliem. To vše se děje se záměrem, aby touto zvěstí byl kladně ovlivněn jejich život, aby se radikálně změnilo jejich životní zaměření – ve směřování k Ježíši Kristu. Důležité je, aby těmto lidem byla plně ponechána jejich svobodná vůle - rozhodnout se pro nebo proti, tj. aby na ně nebyl vyvíjený nepatřičný tlak.¹⁹ Tedy cílem evangelizace a misijních činností je hlásání radostné zvěsti. Kristus je srdcem misí a života církve, stěžejným bodem celé evangelizace. Cíle hlásání Božího slova jsou:

1) Obrácení - tj. plná a upřímná příslušnost ke Kristu a jeho evangeliu prostřednictvím víry. Obrácení je od začátku plný a radikální výraz víry, který nezná ani hranice ani zábrany a přijímá Boží dar zcela a úplně.²⁰ Ve Sk 14,15 čteme: „My vám jen neseme radostnou zvěst, že se máte odvrátit od těchto nicotných model k Bohu živému.“ Nejedná se jenom o obrácení v myšlení, ale hlavně v jednání a chování. „Toto obrácení se v Novém zákonu říká *metanoia*, co znamená změnu cítění.“²¹ *Metanoia* je fáze očistění doprovázená pokáním. „Když se tedy někdo stal křesťanem, je to nové stvoření. To staré pominulo, nové nastoupilo“ 2Kor 5,17 Pocit lítosti je vyvoláván chybami, selháními v minulosti, nedobrymi a nevhodnými svazky, životem ve stínu. Je třeba se otevřít zcela novému životu, novým životním perspektivám, plnému sjednocení s Kristem.

2) Křest – pod vlivem Ducha svatého vyzývali apoštolové ke změně života a k přijetí křtu. Petr řekl: „Obraťte se! A každý z vás ať se dá pokřtít ve jménu Ježíše Krista, aby vám byly odpuštěny hříchy, jako dar dostanete Ducha svatého“ (Sk 2,37-38) Obrácení ke Kristu je úzce spojeno se křtem, je to na základě Kristovy vůle a jeho misijního příkazu učinit všechny národy jeho učedníky a pokřtít je (srov. Mt 28,9). Křest nás skutečně rodí k novému životu jako Boží děti. Spojuje nás s Ježíšem Kristem a pomazává nás v Duchu svatém.

¹⁸ Srov. PAVEL VI: op.cit., s. 37-38

¹⁹ Srov. KŘIVOHLAVÝ, Jaro: op.cit., s. 22

²⁰ Srov. PAVEL, Jan II.: op.cit., s. 52

²¹ DOLISTA, Josef: op.cit., s. 56

3) *Tvoření místních církví* – nestačí jen pouhé sjednocení s Kristem, ale je důležité se připojit ke křesťanskému společenství. Obrácení a křest člověka začleňují do církve, v níž již vznikla nebo se vytváří nová společenství. Zakládat křesťanská společenství a rozvíjet církve až k jejich plné zralosti. To je hlavní úkol, který určuje misijní činnost za splněnou tehdy, podaří-li se zřídit místní církve, které v lokalitě plní přiměřeně svoji funkci.

4) *Obnovení ekumenického úsilí* – skutečnost, že radostné poselství smíření hlásají křesťané, kteří jsou mezi sebou rozděleni, zmenšuje sílu svědectví, proto je třeba pracovat pro sjednocení křesťanů, aby misijní aktivita působila přesvědčivěji.²²

5) *Evangelium vtělit do národních kultur* – církev se setkává s různými kulturami a je zapojena do procesu inkulturace. Inkulturací vtěluje církev evangelium do různých kultur a současně přivádí národy s jejich kulturou do svého společenství. Předává jim své vlastní hodnoty a sama přijímá, co je v těchto kulturách dobré, a obnovuje je zevnitř. Díky této činnosti místních církví je církev sama obohacována v různých oblastech křesťanského života výrazovými formami a hodnotami. Je povzbuzována ke stálé obnově.

6) *Dialog s jinými náboženstvími* – je chápán jako metoda a prostředek k vzájemnému poznání a obohacení, má na misi zvláštní návaznost a je přímo jejím zvláštním výrazem. Tato misie se orientuje na ty, kteří Krista a jeho evangelium ještě neznají a patří převážně k jiným náboženstvím. Dialog má sloužit k přemožení předsudků, nedorozumění a nesnášenlivosti, dialog má směřovat k vnitřnímu tříbení a obrácení, které bude duchovně plodné, bude-li vpravdě vedeno Duchem.

7) *Pomoc rozvoji formování svědomí* – misie a evangelizace se má uskutečňovat nejen v rozvoji národa např. v materiální pomoci, ale mnohem víc formací svědomí a vypráváním postojů a zvyků. Má zjevovat národům Boha, jehož hledají, ale neznají. Také velikost člověka, kterého Bůh stvořil podle svého obrazu a kterého miluje. Zjevuje také rovnost všech lidí jako – Božích dětí, panství nad stvořenou přírodou jako službu lidem a povinnost zasadit se ve prospěch rozvoje jednotlivce a všech lidí. Také má pomáhat poznat důstojnost každé osoby, uschopňovat k solidaritě, k angažovanosti a ke službě druhým lidem.²³

²² PAVEL, Jan II.: op. cit., s. 57

²³ Srov. tamtéž, s. 65-66

1.7 Prozatímní bilance

Misie znamená posláni. Toto posláni vychází od Boha, který je jejím původcem, příčinou misie. Misie je hlavní činností církve vůči pohanům, tj. nekřesťanům. Nachází smysl v Ježíši Kristu, který sám vysílá apoštoly ke všem lidem, ke všem národům, do celého okolního světa. Což znamená, že i my máme vysílat lidi k lidem, kteří se ještě nepotkali s Kristem, nebo můžeme také lidi podporovat v misijní činnosti. Evangelizace je o hlásání dobré zprávy. Tou dobrou zprávou je Boží království a spása. Každý získává Boží království a spásu tím, že se vnitřně zcela změnil. Takovou proměnu evangelium nazývá *metanoia*, což znamená zásadní obrácení, hlubokou změnu v mysli a v srdci. Rozdíl mezi evangelizací a misí je jenom v tom, že misie říká o vyslání někoho k lidem mimo církve, a evangelizace je už hlásání dobré zprávy. Evangelizace je jednou z částí misie. Modelem misie je pro nás Ježíš Kristus, který nám na svém životě, slovech, jednáních ukazuje, jak je důležité misijně a evangelizačně působit. On sám si vybral apoštoly, se kterými trávil čas. Ježíš je neučil dogmata, zákony, ale žil svůj život před nimi. Cílem evangelizace je na 1. místě přinést lidem mimo církve zvěst o Ježíši Kristu, poté je to obrácení, křest, tvoření místních církví, ekumenické úsilí. Důležitými lidmi v misii a evangelizaci jsou lidé, kteří jsou v nich zapojeni. Jsou to kněží, biskupové, vedoucí pracovníci, ale důležití jsou i laici. Mají evangelizační pole v oblastech jako je politika, hospodářství, kultura, umění, apod. Jsou jim však otevřeny i jiné situace, přístupné pro evangelizaci, jako jsou např. manželství, rodina, výchova dětí a dospívající mládeže, zaměstnání. Na těchto polích působí laikové proniknutí duchem evangelia tím, že jsou postaveni do služeb budování Božího království. Být misionářem je zvláštní povolání, které se vyznačuje misionářskou spiritualitou.

Ta se projevuje:

1) ***poddajností vůči Duchu*** - zavazuje se k tomu nechat se jím vnitřně formovat, aby byl stále podobnější Kristu.

2) ***vnitřním společenstvím s Kristem***

3) ***zřeknutím se sebe sama***, které je proniknuto láskou a je výrazem lásky.

Misionářská spiritualita je poznamenána apoštolskou láskou, láskou Krista, jenž jako dobrý pastýř zná své ovce, hledá je a dává za ně život (srov. Jan 10). Kdo má misijního ducha, cítí horoucí Kristovu lásku k duším a miluje církve, jako ji miluje Kristus.

V příští kapitole se budu zabývat misijním a evangelizačním působením, dále tím jaké

jsou způsoby misie. Dále se zaměřím na evangelizaci velkoměsta a na její překážky, neboť práce je zaměřena na misijně-evangelizační působení v hlavním městě ČR.

2 MISIJNÍ A EVANGELIZAČNÍ PŮSOBENÍ

V této kapitole představím nejzákladnější misijní a evangelizační způsoby. Nejdřív však vysvětlím, že není tak důležitá naše metoda, jako náš osobní styk s druhými lidmi. Poté se zaměřím na evangelizaci velkoměsta; čím je charakteristické velkoměsto a proč se církev má usilovat o jeho evangelizaci. Vysvětlím, jaký má pohled na město Bůh, Bible, a co my můžeme dělat, abychom mohli zasáhnout velkoměsto. Nakonec se zaměřím na překážky v evangelizaci. Na to, co nám brání, aby evangelizace byla efektivní. V závěre kapitoly shrnu důležité podněty.

2.1. Misijní a evangelizační způsoby

Existují různé evangelizační a misijní způsoby, které se využívají v misii a evangelizaci, ale ty rozeberu později. To, co na člověka nejvíc zapůsobí, není ani tak naše metoda, ale náš osobní styk s druhými lidmi. To, jak na druhé lidi působíme, by se dalo shrnout do třech způsobů:

- 1) **verbální řeč** - jak se vyjadřujeme, jestli jazyk, který používáme, je srozumitelný
- 2) **neverbální řeč** – mimika: naše gesta, pohledy, výraz tváře, poloha rukou... Sdělujeme jimi své emoce, ty mohou zasáhnout víc než naše myšlenky, hodnocení nebo logické uvažování.
- 3) **činy** tj. co děláme a jak se chováme. Je důležité, jestli to, co říkáme, je v shodě s našimi činy. Činy, naše chování a jednání jsou tím nejdůležitějším, co si sdělujeme.

Důležité v evangelizační a misijní činnosti je to, aby člověk měl rád lidi. To znamená mít pro ně čas, naslouchat jim, mít k nim respekt a mít někoho bezpodmínečně rád, a to nejen tehdy když se chová podle našich přání, ale i tehdy, když jedná jinak. Víra člověka spíše chytí za srdce nežli za rozum. Nejen naše slova, ale i naše jednání něco o nás sděluje druhým. To, co děláme, jak se chováme a jak jednáme s lidmi, je nedílnou součástí našeho misijního a evangelizačního působení. E.M. Bounds říká, že: „Lidé jsou Boží metodou evangelizace. Potřebujeme ne lepší evangelizační metody, nýbrž lepší lidi – misionáře a evangelisty.“²⁴

²⁴ KŘIVOHLAVÝ, Jaro: op.cit., s. 51

Pavel VI. zase říká: „Různé evangelizační metody jsou jistě účelné, ale ani ty nejdokonalejší z nich by nedokázaly nahradit tajemné působení Ducha svatého. Ani ta nejdůkladnější příprava bez něho nic nesvede. Bez Ducha svatého nezapůsobí na lidského ducha ani ta nejpřesvědčivější dialektika.“²⁵ Proto je důležité se při evangelizaci nechat vést Duchem svatým, modlit se a spoléhat na Boha. A někdy je třeba si připomenout, že naším úkolem není člověka obrátit k Bohu, ale zvěstovat mu radostnou zprávu – evangelium.

Dále stručně charakterizují nezákladnější misijní a evangelizační způsoby, které se využívají při evangelizaci.

2.1.1 Misijní a evangelizační semináře

Takovým seminářem se rozumí setkání určité skupiny lidí nad tématem, které je sekulární a je probíráno z křesťanského hlediska. Může být věnován otázkám rodiny, kde se řada odborníků zabývá problematikou rodiny, např. vztahy mezi generacemi, výchovou dětí, vzájemnými vztahy mezi manžely. Celá tato tematika se probírá z křesťanského hlediska. Účelem semináře je navázat kontakt s lidmi, udělat první krok k nim a zaobírat se tematikou, která je zajímavá. Jerry Cook říká: „Církev je společenství lidí, kteří jsou vyzbrojováni k tomu, aby sloužili tam, kde určité potřeby lidí jsou neuspokojeny – ve jménu Pána Ježíše Krista.“²⁶ Co lidé potřebují, co je zajímavá? To se dá zjistit různými způsoby. V nejjednodušším případě je možno se lidí ptát. Témata jako např. problematika rodiny, otázka zdraví a nemoci, manželství, stres, otázky etiky, smysluplnosti života, sex,...Semináře s křesťanskou tematikou mohou být např. seznámení se s Biblií – ve světle umění, s ústřední postavou Ježíše Krista nebo jinými biblickými postavami apod.

2.1.2 Evangelizační shromáždění

Jako např. typu velkých organizačních shromáždění Billy Grahama v České republice, které se dělá přes satelit nebo evangelizace Pro Christ. Ve světě je dnes tento druh evangelizace pokládán za klasický vzor evangelizace druhé poloviny 20.století. Její postup vypracoval Billy Graham a mnozí ho po celém světě napodobují a užívají.

²⁵ PAVEL, VI.: op.cit., s. 58

²⁶ KŘIVOHLAVÝ, Jaro: op.cit., s. 94

2.1.3 Evangelizace kázáním

Pohled do historie nám ukazuje, že křesťanští misionáři – apoštolé a evangelisté - využívali příležitost zvěstovat evangelium tam, kde se lidé scházeli. To bylo např. v synagogách, nebo na veřejných místech a shromážděních. Kázání se soustředila hlavně na osobu Ježíše Krista a jejich důležitým momentem byl výzva k pokání a víře. Kázání byla jednoduchá, prostá, bezprostřední, osobní a srozumitelná. Kázatelům šlo v první řadě o to, aby vyřídili své poslání. Tím bylo dosvědčení Ježíše Krista jako zachránce. Kázání je i dnes jednou z hlavních forem misijního a evangelizačního působení.

2.1.4 Evangelizace svědectvím životem

Pavel VI. říká, že radostnou zvěst je nutno hlásat zejména svědectvím vlastního života. Z křesťanů vyznačuje prostým a nevtrávným způsobem jejich víra v hodnoty, jež přesahují jiné běžné hodnoty, a zároveň i naděje v něco, co není viditelné a co si lidé neodvažují ani představit. Takovýmto svědectvím beze slov křesťané vyvolávají v srdcích těch, kdo je pozorují, některé neodbytné otázky, jako např.: proč jsou takoví, proč žijí právě takto? Co, anebo kdo je k tomu podněcuje? Takové svědectví je již samo o sobě tichým, ale přesto velmi silným a působivým hlásáním radostné zvěsti. Radostná zvěst, hlásaná vlastním životem, musí být tedy, dříve či později, hlásána přímo slovem života. Nelze mluvit o skutečné evangelizaci, jestli se při ní nehlásá i jméno, učení, život, zaslíbení, království a tajemství Ježíše z Nazareta, Božího Syna.²⁷

Karel de Foucauld řekl o svém misijním působení: „Mým úkolem je ukazovat na Ježíše. Já sám musím zmizet, aby bylo vidět Ježíše.“²⁸

2.1.5 Misie a evangelizace prostřednictvím studia Bible

Bible hrála v misii a evangelizaci vždy důležitou roli. V prvních dobách křesťanství, kdy mnoho křesťanů pocházelo ze židovského prostředí, bylo možno navázat na psaný text, neboť tito křesťané byli zvyklí na psaný text Starého zákona, který byl předčítán v synagogách. Evangelia byla sepsaná mimo jiné i z toho důvodu, aby se ti, kteří je měli slyšet, mohli dozvědět autentické slovo o tom, co se stalo. Tento zájem byl i v pozadí

²⁷ PAVEL, VI.: op.cit., s. 18-19

²⁸ KŘIVOHLAVÝ, Jaro: op.cit., s. 58

vzniku dalších knih Nového zákona. Tento zájem trvá dodnes. Bible se tak stala důležitou součástí misie a evangelizace a je realizovaná např. studiem Bible nebo biblických postav.

2.1.6 Literární evangelizace

Kromě Bible jako psané a tištěné slovo k misijním a evangelizačním činnostem patří i literární misie. Např. vydávání křesťanské literatury - nejen beletristických a teologických knih, ale různých časopisů, knih, letáků, které říkají základní zvěst evangelia. V České republice je Brněnská tisková misie - BTM, Kristus pro každého - KPK, Křesťanská misijní společnost - KMS.

2.1.7 Evangelizace modlitbou

O prvních křesťanech se říkalo, že jejich misijní evangelizační zbraní je Písmo a modlitba. Jak je možné evangelizovat modlitbou?

Modlitba je chápána ve dvou směrech:

1) Jde o tzv. modlitební hledání misijního a evangelizačního zaměření vlastní činnosti a správného misijního a evangelizačního působení mezi lidmi. Pokud toto chybí, může se stát, že budeme dělat to, co my chceme, a ne to, co chce Bůh. Proto je třeba nejprve se modlit a na modlitbě slyšet a uvidět, co máme dělat.

2) Užití modlitby v misii a evangelizaci jsou tzv. přímluvné modlitby. Jsme-li k někomu vysláni, nebo chceme-li někoho navštívit nebo se snažíme někomu hovořit o naději, pak velikou pomocí je, když se za tento úkol modlíme. Když se přimlouváme za to, aby nám bylo dáno slovo v příhodný čas a abychom to, co máme vyřídit, sdělili tak, aby to tomu danému člověku pomohlo. Abychom např. svými chytrými argumenty a svými myšlenkami nestáli v cestě Božímu působení. Je dobré přemýšlet na modlitbách, co máme udělat a jak to máme udělat.

2.1.8 Evangelizace přátelstvím

Evangelizace přátel je dynamickou záležitostí, týká se dvou lidí mezi čtyřma očima. Nejde o vypočítavé navázání přátelského kontaktu. Toto přátelství se neuzavírá s cílem přivést druhého člověka ke Kristu. Právě naopak. Vychází ze vztahů, které život dal, které vznikly zcela přirozeně tím, že jsme se s někým sblížili a spřátelili a přijímáme ho takového, jaký

je. Přítel je člověk, s kterým trávíme hodně času, o kterého se staráme a s kterým jdeme do dialogu o věcech, které ho trápí nebo co ho zajímá. Příběhy, jako např. Samařská žena, slepý nebo cizoložnice, jsou příkladem toho, jak jednal Ježíš.

2.1.9 Evangelizace životem v rodině

Život věřícího člena rodiny, ať jím je kdokoli, je svědectvím žití podle Boží vůle. Buď rodiče mohou vést děti k Bohu, nebo sám věřící člen ukazuje na svém životě život podle Boží vůle. Rodina může působit i misijně, ale musí být jednotná ve víře. Poté může otevírat dveře svého domu druhým lidem a zvat je. V historii se takovýmto způsobem evangelium šířilo od rodiny k rodině.

2.1.10 Evangelizace přes média

Media jako např. časopisy, video, filmy, rozhlasové vysílání, TV, CD, korespondenční kurzy ovlivňují veřejné náboženské mínění a podporují přijetí evangelia v dané kultuře (v ČR např. Rádio Proglas, televizní pořad EXIT 316. Různé filmy o Ježíši Kristu jsou přeloženy do mnoha jazyků a využívají se při evangelizacích, ve sborech, školách.

2.1.11 Evangelizace malou skupinkou

Evangelizace přes skupinku uspokojuje řadu lidských potřeb tím, že svým členům nabízejí řadu aktivit. Podpírají je v jejich životních krizích, vytvářejí mezi nimi přátelské vztahy, které jim pomáhají navzájem si lépe porozumět, důvěřovat a pomáhat si. Jsou i dobrým nástrojem k řešení problému, tvořivých řešení. Je v ní tak přirozená možnost říkat o Bohu, o Bibli, Božím milosrdenství, a zároveň vedení k víře a ukazování lidem svět ve světle víry.

2.1.12 Misijní a evangelizační školy

V nejstarší církvi existovaly tzv. katechetické školy. Šlo o zařízení, kde se mohli ti, kteří měli zájem, něco o křesťanství dozvědět. Mohli jimi být jak velice prostí posluchači, tak i lidé velice vzdělaní. Ke každému přistupovali křesťanští učitelé přiměřeně s ohledem na jeho intelektuální schopnosti. Cílem jejich života bylo přivést lidi všech vrstev a různých intelektuálních schopností k pravdě o Bohu, člověku a světu, jak byla zjevena v Ježíši

Kristu. V současné době existují takové školy v Praze je to např. Jabok, ETS - Evangelikální teologický seminář, ETF, poté je to ve formě Kurzů znalosti Bible, Kurzů pro rodiče, nebo přednášky o sexu, AIDS nebo lásce. Další formy evangelizace jsou např. pouliční evangelizace, evangelizace přes divadlo, životní styl, typu „Péče o růst sboru“ nebo křesťanskými symboly.²⁹

Každý způsob misijní a evangelizační činnosti je dobrý a účinný, ale nejdůležitějším způsobem zůstává svědectví vydané vlastním životem, které se stalo víc než kdy jindy základní podmínkou účinnosti evangelizace.

2.2 Evangelizace velkoměsta

„Může z Nazareta vzejít něco dobrého?“ Tento typ otázky nás může dnes napadat, když se zamýšlíme nad evangelizací velkoměsta. Je vůbec možné evangelizovat Prahu a další evropská a světová velkoměsta tak, aby to přineslo ovoce obrácení? Má to nějaký smysl? Žádá to od nás Ježíš? Nestačí, budou-li si křesťané hájit to své, a ostatní lidé ať si žijí podle svého svědomí nebo podle zásady Žít a nechat žít?

Město a zvláště velkoměsto je místem koncentrace mnoha různorodých lidí, obrovského potenciálu inteligence, vzdělanosti a kultury. Přicházejí sem studenti, ale též cizinci a přistěhovalci, z nichž se mnozí po čase vracejí domů. To jsou aspekty, které je třeba spolu s dalšími nejen brát v úvahu, ale jichž lze také při hlásání evangelia dobře využít.

2.2.1 Teologie města

Bible vidí dva typy měst. První typ je založen daleko „od tváře Hospodinovy“ (Gn 4,16-17), postavil ho Kain. Jemu podobná jsou další města např. Babylón (Gn 11,1-4) se svou pýchou. Podle Starého i Nového zákona hrají města v dějinách spásy velmi významnou roli. Proroci vidí hlavní příčiny měst, které jsou stále i dnes aktuální: utlačování, odvrát od Boha a modloslužbu, prolévání nevinné krve, zločinnost, sexuální amorálnost a pýchu. Každé město má svou historii, svůj duchovní ráz, někdy proroci mluví dokonce i o temných duchovních silách města, kdy lidské království stojí ve službách démonických sil, např. mluví o tom Ezechiel v kapitole 28, nebo Izaiáš ve 14. kapitole.³⁰

²⁹ Srov. KŘIVOHLAVÝ, Jaro: op.cit., s. 59-107

³⁰ Srov. SLAVÍK, Michael. Evangelizace velkoměsta. *Teologické texty*, s. 25-26

Bůh ovšem nezavrhuje, ale miluje člověka i dílo lidských rukou, a to je šance pro město a jeho obyvatele. Bůh se stará a posílá nejprve proroky, pak dokonce vlastního Syna, aby zachránil, co bylo ztraceno. Ježíš posílá zvěstovatele evangelia „do všech měst a míst, kam chce sám přijít“ a nakonec je vyšle do celého světa. Skutky apoštolů popisují křesťanskou misií právě ve městech. Sama církev je přirovnávána k městu s pevnými základy a tím se dovršuje biblická vize: Města jsou nakonec dvě – Babylón a Nový Jeruzalém. Babylón je městem noci, bezpráví a nespravedlnosti. Nový Jeruzalém je město Boží, město naděje, bezpečí a krásy, které sestupuje shůry.

O velkoměstě si sice nemůžeme dělat iluze, protože zde existuje hřích, je mu ale třeba sdělovat Boží lásku, která přivádí obrácení a milosrdenství, a vede k přijetí spásy. Apoštol Pavel si nestěžoval ani na poměry ani na císaře, ale zvěstoval evangelium – mladým, starým, chudým i bohatým, otrokům i mocným, ba dokonce samotnému vládci.

2.2.2 Co dělat nebo jak začít?

Evangelizace velkoměsta a evangelizace není koníček několika fanoušků, nýbrž úkol, uložený církvi. Poslání, které církev plnila od doby apoštolů. Nemá-li se evangelizace stát nátlakovou ideologií nebo nevkusnou kampaní, je třeba v evangelizačním úsilí zachovat několik biblických principů. Michael Slavík mluví o dvou principech:

1) *Evangelizační proces* není nikdy dílem jednotlivce, nýbrž celého společenství, při kterém má každý svůj úkol podle Božího obdarování. Proto je to úkol pro celé místní společenství církve. Jan Pavel II. říká o spolupráci mezi církvemi: „Taková spolupráce má své kořeny a žije z osobního sjednocení s Kristem. Pouze jsou-li všichni s ním spojeni jako ratolesti na vinném kmeni (srov. Jan 15,5), může to přinést dobré ovoce.“³¹ Spolupráce se projevuje především v podporování misijního povolání. Může to být hmotná podpora, ale také přímá a účinná pomoc, návštěvy misijních stanic, práce v oblastech, kde křesťanství není známé nebo v místní církvi osvojit účinný zájem o misie, podporovat ekumenismus, studovat velká náboženství a misiologii.

2) *Evangelizovat* může ovšem pouze ten, kdo sám z osobního rozhodnutí přijal celé evangelium, a tím Ježíše Krista. Prvním evangelizačním cílem je evangelizace věřících, kteří sice byli ve víře vychováni, ale nikdy se osobně pro Ježíše definitivně nerozhodli.

³¹ PAVEL, Jan II.: op.cit., s. 84

Taková evangelizace má způsobit proměnu z těch, kteří slyšeli a vědí o Ježíšovi, v ty, kteří ho osobně znají z vlastní zkušenosti a žijí s ním ve spojení.³²

Evangelizace se má soustředit na základní zvěst o Boží lásce, o hříchu, který nás zneschopňuje tuto lásku zakoušet, o vykoupení skrze Kristův kříž, o nutnosti osobního rozhodnutí pro Krista zpečetěného ve křtu, o Ježíšově daru věřícím – Duchu svatém, o začlenění do těla Kristova, tj. církve. Důležité ovšem je, aby slyšené slovo přešlo z rozumu do srdce, aby pravda o Bohu se též stala zkušeností s Bohem, a proto nesmí chybět osobní a spontánní modlitba účastníků jak v soukromí, tak ve společenství. Tam je právě prostor, kde se křesťan otevírá osobní zkušenosti se Zmrtvýchvstalým Ježíšem.

Křesťané, kteří se rozhodli opravdu pro Krista, jsou si vědomi své misijní odpovědnosti v církvi i toho, že k tomu byli zmocněni a vyzbrojeni Duchem svatým. Mnozí z nich mohou následně převzít určité služby ve sboru, mnozí z nich se budou chtít více angažovat v evangelizaci. Je to v podstatě Ježíšova metoda evangelizace: nejdříve si vychovával učedníky a pak hlásal evangelium celému světu.

Křesťané, kteří byli v srdci zasaženi obnovou svého vztahu ke Kristu, mohou nadále pokračovat v růstu ve sboru, v modlitebních skupinkách, apod. Tím se vytváří jak nezbytné zázemí modlitby a společenství pro evangelizační úsilí, které je rovněž vždy duchovním bojem, tak prostředí, kam mohou zájemci o víru přicházet nebo po svém křtu svou víru dále rozvíjet. Důležité je společenství, kde křesťan se sám cítí být aktivním prvkem a je orientován ke spolupráci na společném díle všech. Tak se stávají základní prvky společenstvím pomocí pro první i prohloubené hlásání evangelia a pramenem nové služby.

Někdy nás zbytečné předsudky brání hlouběji se angažovat. Strach z toho, že budeme vypadat jako svědkové Jehovovi, či reklamní agenti nebo obava z odmítnutí nás někdy ochromuje. Máme však možnost a povinnost ukázat, jak to dělat lépe. Farnosti, sbory, církve by neměly budit dojem, že schopnost šířit víru je rychlý a neproblematický proces. Ale že je možné začít evangelizaci ve velkoměstě opravdu efektivně provádět.³³

³² SLAVÍK, Michael: op.cit., s. 26

³³ Srov. tamtéž, s. 26

2.3 Překážky v evangelizaci

G.G.Hunter III., který se dlouhou dobu zabýval sekularizovanými lidmi a jejich cestou ke křesťanství, zjistil, že tito lidé musí na cestě ke Kristu překonat řadu překážek. Tyto překážky se snažil poznat, abychom si byli těchto překážek vědomi a dovedli těmto sekularizovaným lidem porozumět a přiblížit se jim. Ještě předtím, než začnu psát o překážkách v evangelizaci, charakterizuji ve zkratce, co jsou sekularizovaní lidé.

Sekularizovaní lidé se vyhýbají tomu, co vypadá na dlouhodobé angažování, bojí se všeho, co vyžaduje citové angažování, bojí se něčemu odevzdat, pro něco se rozhodnout, bojí se vázat na cokoli, co by omezovalo jejich svobodu, chtějí vysloveně krátkodobou intimitu, vyhledávají silné emocionální zážitky a bouřlivé emocionální vybití, bojí se nemoci, stárí, jsou hluboce nespokojeni se svým životem, trpí v mnoha případech životní prázdnotou, pocitem nesmyslnosti nad svým životem, jsou nedůvěřiví ke všem možným organizacím a institucím, jsou duchovně hladoví, jsou často osamělí.

Jeden americký institut, když zjišťoval, o co mladí lidé mají zájem, tak přišel na to, že jsou to programy pro děti a mládež, programy pomáhající lépe využívat volný čas, program o manželství, o výchově. Toto šetření ještě ukázalo, že tito lidé považují církve za relativně nudnou záležitost, víru za něco, co pro život nemá moc velkou cenu a kostel ze prostředí, které je jim neprůhledné. Přesto tito sekularizovaní lidé často uznávají, že na víře něco je, a že je nutno dbát na morální chování.³⁴ Hunter říká o překážkách, které vidí v evangelizaci toto:

a) Falešný negativní pohled na křesťanství - nekřesťané mají obvykle velice falešnou negativní představu o tom, co křesťanství je. Negativní představa spočívá například v učení o narození Pána Ježíše Krista, o biblických zázracích. Místo argumentace se může nabídnout naslouchání otázkám, postojům, problémům,... nebo nabídnout přátelský vztah. Jednou z nejtěžších překážek je jejich přesvědčení, že křesťanství nemá cenu, tj. že není pro náš život důležité. Křesťané mají svým životem a prací dokazovat, že křesťanství je závažným momentem života, a to tím, že se zapojí do řešení těžkých problémů života společnosti a jednotlivců. Poté je to přesvědčení, že křesťanství je nuda. Pro lidi vše, kde se nestřílí, je nuda. Křesťanské bohoslužby často postrádají vzrušení a napětí. Oživit je můžeme zajímavými tématy, např. o věcech života, budoucnosti, smrti. Nebo můžeme lidi

³⁴ Srov. KŘIVOHLAVÝ, Jaro: op.cit., s. 39-49

pozvat na účast k akcím, které jsou dynamické, aktivní, kde se nebudou nudit.

b) Odlišnost kultury - když ten, kdo stojí mimo církve, přijde do kostela, setká se s mnohým, s čím si neví rady. Vidí zde mnohé, co je jemu a jeho kultuře cizí a co je mu překážkou na cestě k víře. Je zde jiné uspořádání společenského prostředí, jiné jsou zpěvy, jiný je hudební doprovod a jiné jsou zvyky. Často je zmaten a neví, co má dělat. Jiná je i řeč, kterou slyší. Je v ní mnoho slov, které z běžné mluvy nezná. Pro ně je klasické křesťanské setkání, jak jsme na ně zvyklí, jinou kulturou, kterou neznají. Necítí se v ní dobře. Proto bychom jim měli pomoci tím, že je např. nejprve pozveme do rodiny, nebo vezmeme na festival či na nějakou skupinku, kde se budou moct zeptat na to, co jim není jasné.

c) Způsob kázání - člověk když přijde do kostela uslyší mnoho výrazů a odborných termínů, kterým nerozumí, např. spasení, pokání,...Proto je důležité formulovat věty způsobem, kterému dnešní mladý člověk porozumí.

d) Zdráhání oddat se cestě života - když se seznámí i s evangeliem a učením církve, je ještě třeba, aby udělal další krok. Nejen aby věděl, co je křesťanství, ale aby vírou cele žil. Aby se stal učedníkem a zval druhé na cestu života, kterou on sám jde. Důležité je, aby nezůstal formálně křesťanem, ale aby ho evangelium vedlo k rozpoznání smysluplnosti jeho života, tj. toho, co on by měl dělat, aby žil odpovědně vůči tomu, v koho uvěřil, aby mu víra pomohla vidět svět v jiném světě a zařadit se svou vlastní smysluplnou aktivitou do tohoto obrazu života.

Podle G.G. Huntera je právě toto tím, co církve často nedělá. Spokojí se s tím, že nově příchozího zapíše do seznamu členů sborů. O další stupně víry a vlastní život víry nově příchozího se pak již moc nestará.³⁵

Další překážky, které brání k šíření evangelia jsou např. nedostatek horlivosti, projevuje se celkovou únavou, zklamáním, z pohodlnějším, nezájmem a především nedostatkem radosti a naděje.

Pavel VI. vidí neúčinnost v šíření evangelia v tom, že jeho hlasatelé jsou mezi sebou rozdělení. Jednota je tedy měřítkem i věrohodnosti křesťanů a Krista samého. Hlasatelé evangelia by neměli předstupovat před věřící rozdělení a navzájem odloučení různými spory. Tím totiž dávají jen špatný příklad. Měli by předstupovat jako lidé zralé víry, kteří se

³⁵ Srov. tamtéž, s. 69 -74

přes možné určité vnitřní napětí dovedou navzájem shodnout, a to právě díky tomu, že společně, upřímně a nezištně hledají pravdu. Skutečně, osudy evangelizace jsou určité svázány se svědectvím, jež církev vydává o své jednotě. To s sebou nese vědomí odpovědnosti, ale zároveň i pocit útěchy.³⁶

2.4 Shrnutí

V pojednání o misijních a evangelizačních způsobech jsme poznali, že na člověka v misijní a evangelizační činnosti nejvíc zapůsobí to, jak jednáme s druhými lidmi, jestli máme lidi rádi bez podmínek, jestli máme k lidem respekt. Nejsou důležitá tak naše slova, jako naše jednání. V misijním a evangelizačním jednání je důležité působení Ducha svatého. On je hlavní výkonný důstojník ve světě misie. Nejzákladnější misijní a evangelizační způsoby jsou misijní a evangelizační semináře, shromáždění, kázání, evangelizace skrz přátelství, rodinu, média, školy a svědectví vlastního života, která se osvědčila jako nejvíc účinný způsob evangelizace. Evangelizace velkoměsta je důležitá proto, že se ve velkoměstě sdružuje nejvíc lidí, kteří mohou být zasaženi evangeliem. Netřeba si o velkoměstě dělat iluze, protože zde existuje hřích, je mu ale třeba sdělovat Boží lásku, která přivádí k obrácení a milosrdenství a vede k přijetí spásy. Proto, aby byla evangelizace ve velkoměstě efektivní, je důležitá spolupráce mezi církvemi, podpora a misijní úsilí. Je také důležité, aby evangelizovali lidé, kteří skutečně přijali evangelium do svého života. Překážkami v evangelizaci, se kterými se setkávají aktéři misie a evangelizace, jsou např. falešný a negativní pohled na křesťanství, odlišnost kultury, způsob kázání a zdráhaní oddat se plně Bohu. Nebo to často může být pohodlí, zklamání, únava. Je důležité vědět o překážkách, protože církve nebo i jednotlivci mohou nejen pracovat na jejich odstranění, ale díky nim mohou druhé lidi pochopit a přiblížit se jim.

V příští kapitole se zaměřím na pastoraci (obzvláště mládeže), protože je úzce spojena s misii a evangelizací. Pomáhá člověku řešit životní otázky na základě víry.

³⁶ PAVEL, VI.: op. cit., s. 60-61

3. PASTORACE

Poté, co jsem vysvětlila a vymezila pojmy misie a evangelizace, se zaměřím na pojem pastorage, abych mohla pojetí a obsah těchto všech tří pojmů porovnat a posléze aplikovat na téma mojí práce.

V této kapitole tedy vysvětlím pojem pastorage, jaké jsou aspekty pastorage, pastorage mládeže, dále srovnám pojmy evangelizace, misie a pastorage a jak jsou mezi sebou propojeny. V závěru kapitoly uvedu krátké shrnutí.

3.1. Pastorage

Pastorage podle českého pastorálního teologa Aleše Opatrného je zabývání se lidmi v konkrétních životních podmínkách, tedy v určité zemi, v určité dějinné situaci, v určitém historickém a kulturním kontextu. Jejím posláním je řešit konkrétní problémy konkrétních lidí ve světle a síle evangelia. Proto je potřeba znát problémy a očekávání lidí. Znat tedy jejich osobní a sociální situace, umět dát odpověď evangelia na tyto problémy. Úkolem pastorage není vše řešit a vyřešit, ale spíš doprovázet k lidsky důstojnému zvládnutí situace. A to představuje takové jednání s člověkem, ve kterém ho respektujeme v jeho jedinečnosti, přistupujeme k němu z pozice věřících křesťanů, doprovázíme ho v jeho obtížích, nemoci, utrpení či umírání a pomáháme mu k lidsky důstojnému zvládnutí jeho životní situace včetně smrti, a to na jemu dostupné úrovni víry s perspektivou jejího možného vývoje. Podstatným je zde tedy jedinečnost člověka, východisko přístupu, lidsky důstojné zvládnutí situace nouze, respekt k „úrovni“ víry.³⁷

K takovému přístupu potřebuje pastorační pracovník, jenž se eticky zodpovědně rozhoduje a jedná, *umět naslouchat* (srov. např. Iz 50,4-5) Božímu slovu, tradici, živému a putujícímu společenství Božího lidu, lidem ve společnosti, poznatkům vědeckých disciplín, sociálním pracovnícím a pracovníkům i chudým, trpícím, utlačovaným, málo ceněným, vyloučeným, otrokům nenávisti, zloby a násilí. Musí být bdělý a pozorný, aby uměl *poznávat a rozlišovat* nové možnosti dobra i nová nebezpečí. Jeho *identita* je tedy dynamická a vyzvána ke stálému prohlubování.

³⁷ Srov. FISCHER, Ondřej. MIFLAIT, René a kol. *Etika pro sociální práci*, s. 153

3.2 Aspekty pastorače

Jako hlavní aspekty pastorače či rozměry či funkce působení křesťanů a církví se uvádějí *martyria, koinonia, diakonia a leiturgia*. Krátce je představím v souvislosti s tématem a připravím si tak půdu pro pohled na nabídku mládeži i na porovnání pojmů misie, evangelizace, pastorače.

Martyria znamená svědectví. Je to takové jednání křesťanů, kterým dosvědčují, že věří v Boha. Patří sem misie i svědectví života, tedy dosvědčování své víry odpovídající životní praxí; rovněž i vzdělávání křesťanů, společné hledání Boží vůle při práci s biblickými příběhy.

Konónia znamená společenství, které je vyjádřením víry, že život a učení Ježíše Krista má vést ke sjednocení lidí, aby každý člověk mohl sebe sama realizovat ve vztahu k druhým lidem.

Leiturgia znamená bohoslužebné jednání, které vyjadřuje vztah Boha k člověku a člověka k Bohu, např. modlitba, svátost, mše.

Diakonie znamená službu, která nemá být pouhým důkazem, že křesťané berou svou víru vážně a dovádějí ji do důsledků, ale jasnou a praktickou odpovědí na utrpení a nespravedlnost ve světě, která nesleduje jiné cíle, než zmírnit utrpení a napravit nespravedlnost. Jedním specifickým je ztotožnění se učedníků Ježíše Krista s lidmi, resp. s jejich radostmi a nadějemi, s jejich dobrým, poctivým, pravdivým dílem v různých oblastech osobního a společenského života i s jejich bolestmi, úzkostmi, strachy, nouzí a jakýmkoli utrpením.³⁸

Vidíme, že nelze pastorači a tedy působení, službu křesťanů a církví omezovat jen na jeden rozměr, např. na liturgii, ale že je třeba pro naplňování poslání žít všechny čtyři aspekty. To samozřejmě platí i pro mládež. Její pastorači se budu věnovat dále.

3.3 Pastorače mládeže

Představila jsem pojem pastorače a v dalším kroku ji rozvinu do konkrétní oblasti specifické cílové skupiny. Tou je mládež.

Pastorače mládeže zahrnuje všechny aktivity, kterými se křesťané snaží podílet na realizaci Božího záměru s mladými lidmi v jejich konkrétních životních podmínkách. Práce

³⁸ MARTINEK, Michael. *Pastorální teologie*. Studijní materiály. Jabok 2008

s mladými lidmi v církvi má vytvářet prostor, ve kterém se mladí lidé učí poznávat život, rozumět mu a dávat mu určitou formu. Měla by být prostorem otevřeným k otázkám po smyslu a cíli života, kde mládež hledá odpovědi na své otázky. Vytvářet tak prostředí, ve kterém církev jako společenství začíná naslouchat Ježíšovu slovu a poznávat jeho život i mimo církví organizovanou práci s mládeží. Mladý člověk musí mít šanci prožít něco, co ho motivuje, otevře mu možnost žít hlubokým duchovním životem. Samotné žití ve sboru, církvi nebo na akcích nestačí. Důležitá je zdravá láska, která je schopna unést a integrovat současnost života.

Jak to dělat? Překlenout vzdálenost mezi církví a mládeží vyjitím za mládeží do míst, kde se zdržuje, ohleduplné, nezištné a radostné přijímání mládeže v prostředích, naslouchání jejich dotazům, přáním a problémům a ocenění všeho pozitivního. Laskavé přijetí zapůsobí tak, že se mladý člověk při aktivitách, o které má zájem, setká s prostředím plným přátelských vztahů. V takovém prostředí si mladý člověk postupně začíná klást nové otázky, mezi které patří otázka po smyslu nabízených aktivit, po smyslu života křesťanů, po smyslu vlastního života a činnosti atd.

Michael Martinek říká o třech cestách komunikace církve s mládeží, které mohou pastorační zlepšit:

- naslouchat zkušenostem mladých lidí
- nabídka aktivit ze strany církve, která umožní prožít vlastní duchovní zkušenost
- svědectví křesťanů o jejich duchovních zkušenostech – mladé lidi potřebují vidět soulad jejich slov s vlastní životní zkušeností a praxí. Mladé lidi při rozhovoru víc zajímá, co si o dané věci myslí ten, kdo o ní mluví, než co o ní říká jeho církev

V pastorační práci mladých lidí je také důležitý člověk, který vede rozhovory s mladými lidmi. Důležitá je jeho osobnost, kam patří: *jeho osobní duchovní život* – člověk nemůže předávat duchovní hodnoty pokud je sám vnitřně nezakouší, *vnitřní otevřenost jako psychologická dispozice* – respektování plurality a úcta k odlišnosti, *teologický vhled* – mít teologický pohled na různá témata např. lidské vztahy, sexuální morálka...., *pochopení kultury mládeže* – znát současnou kulturu, *kultura dialogu* – hlásat evangelium jazykem a kulturou lidí, umět vést dialog klidně, věcně a konstruktivně.³⁹

³⁹ Srov. MARTINEK, Michael. *Ztracená generace*, s. 134 -140

Tím, že se dnes prodloužila doba mládí, vyžaduje se změna v zaměření církevních aktivit pro mládež: zatímco do nedávné doby byla cílovou skupinou většiny z nich dospívající mládež, dnes by se měl důraz přesunout spíše na mládež dospělou. K ní je ovšem nutno přistupovat odlišným způsobem než k adolescentům – především je třeba respektovat schopnost *postformálního myšlení*, kterou lidé zpravidla získávají právě v tomto životním období. Až v tomto období začíná většina mladých lidí vážně přemýšlet o vlastním životním povolání. Proto pastorec musí přizpůsobovat své aktivity a metody psychologickým předpokladům dospělé mládeže.

Fenomén prodloužení mládí se stává jedním z důležitých projevů změny paradigmat v naší kultuře, klíčovým prvkem k poznání a pochopení hodnotového systému i religiozity současné mládeže a zároveň výzvou ke změně pastorační mentality v církvi.

3.4 Srovnání vymezených pojmů evangelizace, misie, pastorec

Zabývala jsem se pojmy misie, evangelizace, pastorační. Nyní srovnám tyto pojmy a uvedu výsledek, v čem jsou propojené. **Misie** pochází z latinského slova *missio* a znamená *poslání*. Každé poslání začíná u Boha, On poslal svého Syna Ježíše Krista a taky Ježíš posílá své apoštoly ke všem lidem, ke všem lidem. Taky církvev má úkol vysílat lidi ke lidem, kteří dosud neznají Krista. **Evangelizace** obsahuje slovo „*evangelium*“, které pochází z řečtiny a znamená „dobrá zpráva.“ Tou dobrou zprávou je Božího království a spása. Dává člověku osvobození od nadvlády zloby, hříchu, zmaru a věčné smrti, cestu k plnosti a proměně života, cestu k životu bez konce. Reprezentovat Boží spásu přitom znamená pastorační čin, při němž se posiluje důstojnost osob a uplatňuje význam každodenního konání ve prospěch lidského osvobození. Církev má přispívat k humánnímu utváření životních podmínek. **Pastorec** se zabývá lidmi v konkrétních životních podmínkách, jejím posláním je řešit konkrétní problémy konkrétních lidí ve světle a síle evangelia. Není nutné vše vyřešit, ale zvládnout situaci. Taky je důležité zachovat důstojnost, jedinečnost člověka. Pastorec mladým lidem by měla vytvářet otevřený prostor k otázkám po smyslu a cíli života, kde mládež hledá odpovědi na své otázky. Důležité je laskavé přijetí, naslouchání, aktivity, kde budou mít možnost prožít vlastní duchovní zkušenost, a zároveň svědectví křesťanů o jejich duchovních zkušenostech.

Misie, evangelizace, pastorence jsou činnostmi církve. Církev by měla vysílat lidi na misii, kteří budou hlásat evangelium, a působit v pastorenci, tím, že budou pomáhat řešit problémy mladých lidí a dávat odpovědi na otázky života. Tyhle tři složky by měly být navzájem propojeny, a nikdy by neměly fungovat jedna bez druhé. Evangelium samo o sobě odpovídá na závažné otázky a potřeby člověka, ale neodpovídá na všechny, které si člověk v praktickém životě klade. Pastorence nabízí člověku osobní přístup, který vede k žití víry a individuální péči o osobní ztvárnění života člověka.

3.5. Shrnutí

Posláním pastorence je řešit konkrétní problémy konkrétních lidí ve světle a síle evangelia, znát jejich osobní a sociální situace, umět dát odpověď evangelia na tyto problémy. Úkolem pastorence není vše řešit a vyřešit, ale spíš doprovázet k lidsky důstojnému zvládnutí situace. Pro pastoračního pracovníka je důležité, aby uměl naslouchat Božímu slovu a lidem, musí být bdělý a pozorný. Mezi aspekty pastorence patří diakonie – služba, martyria – svědectví, koinónia – společenství, liturgie – bohoslužební jednání. Pastorence mládeže je důležitá, protože mladý člověk se vyvíjí, hledá smysl života, bilancuje, a nemá ještě také zábrany změnit směr, způsob života, jako dospělý člověk. Pastorence by měla vytvářet prostor otevřený k otázkám po smyslu a cíli života, kde mládež může hledat odpovědi a kde bude nasloucháno jejím zkušenostem. Církev by měla nabízet aktivity, které umožní prožít vlastní duchovní zkušenosti a také předávání svědectví křesťanů a jejich duchovních zkušeností. Mladé lidi při rozhovoru víc zajímá, co si o dané věci myslí ten, kdo o ní mluví, než co o ní říká jeho církev. Tím, že se prodloužila doba mládí, vyžadují církevní aktivity změny, které budou vytvářet činnosti vhodné pro dospělou mládež.

Misie, evangelizace a pastorence spolu navzájem souvisí a měly by být propojeny. Jak jsem uvedla v kapitole 3.4, církev by měla posílat (missio-poslání) na misii lidi, kteří budou evangelizovat - hlásat evangelium a také působit v pastorenci. Protože není důležité, aby člověk jen slyšel evangelium, ale také, aby tady byl někdo, kdo mu pomůže zvládat problémy, životní situace. A pokud by církev nevysílala lidi na misii, tak by se mnozí nedozvěděli o dobré zprávě a následně by jim nikdo nepomohl vyřešit problémy v životě. Ježíš Kristus říká: „Jako ty jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa.“ Jan

17,18 „Také vy vydávejte svědectví, neboť jste se mnou od začátku.“ A Jeho příklad bychom měli následovat.

V příští kapitole se zaměřím na ilustrativní příklady organizací, sborů, církví v evangelizačně-misijní-pastorační činnosti v Praze mezi mládeží.

4 ILUSTRATIVNÍ PŘÍKLADY EVANGELIZAČNĚ-MISIJNÍ-PASTORAČNÍ ČINNOSTI V PRAZE MEZI MLÁDEŽÍ

V této kapitole krátce představím příklady misijně-evangelizačně-pastorační činnosti některých organizací, sborů a hnutí. Nejsou to všechny organizace, které v Praze působí; je jich samozřejmě více, ale v mé práci nemám prostor popisovat každou. Psala jsem hlavně o organizacích a sborech, které jsou evangelikální, o jejich aktivitách, které jsou pořádány v Praze, některé však organizují své aktivity po celé České republice. Začnu s organizacemi, které se věnují vysokoškolským studentům. Dále jsou to organizace, hnutí a sbory zaměřené na evangelizaci skrze sport, média, hudbu a nakonec organizace, které mají aktivity nejen evangelizační, ale i pro křesťany, např. pro jejich duchovní růst, budování vztahů mezi sebou, spolupráci, jednotu apod. V závěru této kapitoly shrnu výtěžky z ilustrací, společné akcenty, rozdílnosti a celkové shrnutí kapitoly.

4.1 UKH (Univerzitní křesťanské hnutí)⁴⁰

UKH je nezisková organizace, která sdružuje křesťanské skupinky a jednotlivce věřící v Ježíše Krista v České republice, zvláště studenty středních a vysokých škol a ostatní, kteří jsou spojeni se školním a akademickým prostředím. UKH celosvětově spolupracuje s partnerskými organizacemi sdruženými v International Fellowship of Evangelical Students (IFES), jehož je členem. IFES vznikl v roce 1947, aby založil a posiloval studentské svědectví o Kristu na každé univerzitě na světě. Sídlí v Oxfordu. Od roku 1989 UKH vede nebo podporuje misii mezi vysokoškolskými studenty v Praze, Ostravě, Českých Budějovicích, Pardubicích a Ústí nad Labem. V Praze působí v Hostivaři a Suchdole.

Aktivity

Víkendové akce, výlety, evangelizační pobyty - English camp, Biblické skupinky na kolejích, přednášky, víkend s lyžováním pro studenty, povzbuzování studentů k zapojení se do církví, knihy pro studenty, zapojování a podpora absolventů, mezinárodní konference IFES.

⁴⁰ Univerzitní křesťanské hnutí [online]. Dostupné z [www: <http://www.ukh.cz/praha/>](http://www.ukh.cz/praha/)

Cíle aktivit

- pomáhat mladým lidem ve školním a akademickém prostředí v poznání Ježíše Krista
- prohlubovat biblického poznání a rozvíjet osobního společenství s Pánem Ježíšem Kristem
- vedení a vyučování mladých lidí ke studiu Bible a zprostředkování poznání osoby Ježíše Krista své generaci
- posilovat jednoty biblicky věřících lidí
- rozšiřovat zásady křesťanské etiky

V Praze navštěvuje aktivity UKH přes 20 vysokoškolských studentů.

4.2 STUDENTSKÝ HLAS PRO KRISTA⁴¹

Je mezicírkevní křesťanské hnutí, které působí mezi vysokoškoláky. Působí v Praze již od roku 1990, podobnou službu již zahajují i v Plzni a mají v plánu rozšířit své působení také do Českých Budějovic, Hradce Králové, Liberce a Ústí nad Labem.

Aktivity

Jazykové centrum na VŠE - je to klasická konverzační výuka jazyků, kde cílem výuky je přinášet evangelium. Funguje od roku 2003.

Coolnička působí v Praze od roku 1990 a je hlavně pro studenty z kolejí Větrník, Kajetánka a Suchdol. Cílem coolničky je pomáhat mladým lidem poznat a prohlubovat aktivní křesťanskou víru a zároveň budování studentského hnutí evangelizace a učednictví.

Athletes in Action - na FTVS vyučují angličtinu a snaží se vybudovat hnutí lidí, kteří budou pomáhat naplňovat skutečné potřeby českého světa sportu a hovořit přitom s lidmi o Ježíši.

PrimeNet se zaměřuje na mladé podnikatele a vysokoškolsky vzdělané lidi, odborníky různých profesí. Funguje od roku 2001. Cílem je dát příležitost slyšet evangelium způsobem, který by byl zajímavý, a přiblížit osobu Ježíše Krista.

⁴¹ Nový život o.p.s. [online]. Dostupný z [www: <http://www.novyzivot.org/index.php?option=com_content&task=view&id=15&Itemid=29>](http://www.novyzivot.org/index.php?option=com_content&task=view&id=15&Itemid=29)

Film Ježíš - promítání filmu Ježíš a nabídka videokazety zdarma. Klíčovou záležitostí celého projektu je spolupráce s místními církvemi. Lidé mohou přes internetové stránky www.znateho.cz přemýšlet o smyslu života, o Bohu a o osobě Ježíše Krista.

Cíl aktivit

→ seznámit především mladé lidi s láskou a odpuštěním Ježíše Krista a pomoci jim v rozvíjení jejich vztahu s Bohem. Aktivity v Praze navštěvuje přibližně 350 mladých lidí.

4.3 AMBASSADORS, o.s.⁴²

Ambassadors o.s. je fotbalová křesťanská nezisková organizace, která si klade za cíl zvěstovat lidem dobrou zvěst o Ježíši Kristu skrze fotbal. Věří, že fotbal je skvělá zábava, která dokáže lámat bariéry mezi lidmi. Za tímto účelem vedou fotbalové kluby, kempy a organizují turnaje. Ambassadors o.s. je pobočkou Ambassadors In Sport, ačkoliv právně existují jako samostatná organizace. V České republice je registrována na Ministerstvu vnitra od 2.12.2004 jako nezisková organizace – občanské sdružení Ambassadors f.k.o. Dne 8.11.2007 byl změněn název a sídlo sdružení: Ambassadors o.s.

Aktivity

Mezinárodní turné - organizují po celém světě pro týmy Ambassadors, které tak pomáhají navazovat nové vztahy a naplňovat vytyčené cíle.

Fotbalové tábory - jsou zaměřeny na zdokonalení hráčských technik, nikoliv na fyzickou výkonnost. Večerní programy jsou společné a účastníci mají možnost se dovědět něco o křesťanství.

Fotbalové kluby - v Praze je zatím 1, který má 3 týmy: ženský tým – má 15 hráček, mužský tým – má 15 hráčů a dětský tým má přibližně 10 hráčů.

Cíle aktivit

→ mobilizace k službě - připravit Čechy, aby se mohli zapojit do sportovní služby v ČR nebo i v zahraničí jako misionáři

⁴² MAZANÝ, Ondřej. Ambassadors [online]. Dostupný z [www: <http://www.ambassadors.cz/>](http://www.ambassadors.cz/)

- školení - nejen v praktických věcech a ve zdokonalování fotbalových dovedností, ale i ve znalostech Bible a jejího chápání
- sportovní služba - začít a vyvíjet fotbalové aktivity pro širokou veřejnost, aby lidé mohli slyšet o Ježíši Kristu, aby mohli vyrůst noví vedoucí a pomoci tak církvím vytvářet jejich vlastní sportovní službu veřejnosti.
- místní církve - vybavit, školit a asistovat místním církvím v jejich službě veřejnosti skrze fotbal. V Praze navštěvuje aktivity Ambassadors 50 mladých lidí

4.4 ATLETI V AKCI⁴³

jsou křesťanskou organizací, jejímž cílem je pomáhat při rozvoji a dozrání lidské osobnosti v současném světě. Založena byla v roce 1993. Tým tvoří mladí věřící lidé s kladným vztahem k přírodě a sportu všeho druhu. Jsou mezi nimi lidé (věk od 15 – 30 let) různých profesí, vysokoškolští studenti, vrcholoví i rekreační sportovci.

Aktivity

Víkendové zážitkové kurzy v přírodě – dobrodružné, sportovní, psychologické, fyzicky náročné a tvůrčí aktivity, na kterém nechybí slovo o smyslu života, představení křesťanství a křesťanský pohled na život.

Multi-sportovní kempy - jsou zaměřeny na sporty jako fotbal, horolezectví, outdoorový orientační běh, sjezd divoké řeky. Jeho cílem je dát mladým lidem možnost, aby vykročili ze stereotypu a jistoty běžného způsobu trávení volného času, aby se na chvíli odřízli od neustálého přísunu informací, prožili nové zkušenosti s lidmi, které poznají jakoby "z druhé strany", a mohli se také nově podívat na svůj život a sebe sama.

Outdoor klub - zaměřený na nejruznější outdoor aktivity, které lze v Praze a okolí provozovat a kam mohou lidé pozvat své kamarády.

Cíle aktivit

- nabízet alternativu ke konzumnímu životnímu stylu
- stavět život na biblických hodnotách a sdílet svoji víru v Ježíše Krista
- ukazovat svým jednáním a slovy, jak životy formuje vztah s Bohem

⁴³ Leták Atleti v akci, Atleti v akci [online]. Dostupný z www: < <http://www.atletivakci.cz/>>

Víkendové aktivity navštěvuje přibližně 20 lidí, kemp kolem 100 a ostatní aktivity 20 lidí. Od roku 1993 uspořádali více než 145 kempů, kterých se zúčastnilo 4000 mladých lidí.

4.5 RÁDIO PROGLAS ⁴⁴

je rozhlasová stanice rodinného typu založená na tradičních křesťanských hodnotách.

Sídlí v Brně, ale studia má v dalších městech: Praha, Olomouc, Ostrava, Litoměřice, Hradec Králové, České Budějovice. Licenci k vysílání vlastní od roku 1995.

V Praze je Studio Kristián. Všichni, kdo se podílejí na tvorbě vysílání Proglasu, usilují o napodobení Pavlovy apoštolské horlivosti. Řečeno slovy samotného Krista: „*Budou-li oni mlčet, bude křičet kamení!*“ (Lk 19, 40)

Aktivity Studia Kristián ⁴⁵

Každý měsíc připravuje čtyři 25minutové pořady – *Oktávy, Vítejte senioři, Magazín, Jak se vám líbí*... na různá témata. Samostatnou kapitolu tvoří zpravodajské vstupy, Pohlednice a reportáže Jany Beránkové a příspěvky do Pozvánek Pavla Smolka.

Cíl aktivit

→ šířit poselství evangelia a křesťanskou kulturu. Závaznou normou při vytváření vlastních autorských duchovních pořadů je Katechismus katolické církve. Rádio Proglas poskytuje v duchu ekumenismu přiměřený vysílací čas křesťanským církvím.

4.6 EXIT 316 ⁴⁶

EXIT 316 je pořad, který ukazuje život z jiné dimenze. Křesťanská akademie mladých ve spolupráci s Centrem náboženské tvorby Televizního studia Brno ČT připravila publicisticko vzdělávací pořad Exit 316, který od září 2006 vysílá druhý program České televize. Tento unikátní projekt zaměřený na mladou generaci představuje základní etické principy křesťanské víry současným a srozumitelným způsobem. Ve školním roce 2006/07 bylo odvysíláno 43 dílů. EXIT 316 má dva projekty:

⁴⁴ Rádio Proglas. *Statut Proglasu* [online]. Dostupný z www: <<http://www.proglas.cz/statut-proglasu.html>>

⁴⁵ Rádio Proglas. *Studio Kristián* [online]. Dostupný z www: <<http://www.proglas.cz/studio-kristian.html>>

⁴⁶ Turbo 316 [online]. Dostupné z www: <<http://www.turbo316.cz/o-projektu-turbo316>>, <<http://www.turbo316.cz/souboj-dobra-a-zla>>

TURBO 316 znamená cestu využití TV pořadu EXIT316 k zvěstování víry v Ježíše Krista. Chtějí, aby poselství EXIT316 bylo živé a promlouvalo do konkrétní situace dnešních lidí. V pořadu zaznívají příběhy křesťanů, jejich postoje a životní boje. To, jak se s životními dilematy křesťané vyrovnávají a jaký význam má v jejich životě Bůh, vyvolává v nekřesťanech mnoho otázek.

EXIT 316 mise je křesťanský publicisticko-vzdělávací program pro mládež. Začal vysílat od září 2008 a jeho cílem je zmírnit propast mezi církví a nekřesťanským prostředím. Vychází z víry v Boha, víry v Krista a víry v Bibli. Naprostá většina mladých lidí frčí po dálnici života, poháněna materialistickou společností. EXIT316 chce ukázat na alternativu, sjezd s této dálnice, na biblické poselství Jan 3:16.

Aktivity

Díly pořadu jsou na témata: **Láska, Konflikt, Odpuštění, Podvod, Rozvod, Image, Odvaha, Sex, Hněv, Víra, Pochybnosti nebo Iluze**, kde otevřeně a pravdivě mapují situaci a představují hodnoty vycházející z evangelií.

Projekt EXIT 316 zahrnuje kromě samotného televizního cyklu také webové stránky www.exit316.cz, kde zájemci najdou články navazující na jednotlivé díly, pohledy do zákulisí natáčení a také chat, kde každý může vyjádřit své názory.

Exit kluby – jsou místy setkání křesťanů s nekřesťany, kde lze vyvolat diskusi na dané téma.

Za dobu existence projektu je už řada zkušeností, jež nabyli přímo ti, kteří se pravidelně setkávají se svými přáteli nekřesťany, a na základě Exitu diskutují a sdílejí svou víru.

Cíle aktivit

→ vytvořit prostředí pro to, aby mohli křesťané využít pořad EXIT316 k diskusi s nekřesťany žijícími kolem nich. Diskuse se tak stává nástrojem pro zvěstování evangelia

→ skrze EXIT 316 naplňovat misijní potřeby a cíle církve

→ ukázat mladým lidem na další, dnes již často zapomenutou, možnost řešení jejich každodenních problémů skrze Ježíše Krista

→ pomoci církvi otevřít veřejnou diskusi v českém národě o základních hodnotách lidského života z pohledu Božího slova a Boží zachraňující lásky

Ve školním roce 2006/07 se zapojilo do projektu celkem 1500 mladých lidí v celé ČR na 237 místech.

4.7 KAIROS II.⁴⁷

Je divadelní soubor, který vznikl v roce 1990 a věnoval se pantomimě – byl jedním z prvních křesťanských pantomimických souborů v ČR. Činnost souboru skončila někdy v roce 1995. V roce 2006 vznikla Divadelní společnost Kairos II. Nyní se soubor věnuje činohře. Divadelní společnost Kairos II. působí pod občanským sdružením KSM. Na Stodůleckém písečku v roce 2007 dostali ocenění za „naléhavost zvoleného poselství“. Slovo Kairos je z řečtiny a znamená čas. Řečtina má dva výrazy pro čas. Jedním z nich je výraz *chronos* - čas, který se měří hodinami a hodinkami. Druhý výraz je *kairos* - čas, který měří Bůh nebo čas, kdy Bůh něco dělá, kdy jedná s lidmi.

Aktivity

Divadelní hry: *Poselství z hlubin času, KLaP, Autobus.*

Cíle aktivit

- předávat přístupnou formou křesťanské poselství a jeho morální hodnoty
- aby čas, který diváci stráví na jejich představeních, byl časem, kdy bude v jejich myslích a srdcích něco konat Bůh.

4.8 KŘESŤAN DNES⁴⁸

je nezávislá, mezidenominační křesťanská mediální společnost, která slouží k poskytování přesných a aktuálních informací obecné křesťanské veřejnosti. Jsou členem mezinárodní sítě novin společnosti The Christian Today. Noviny Křesťan Dnes začaly fungovat jako samostatný internetový projekt 10.10.2004, od roku 2006 fungují jako komerční firma na základě živnostenského oprávnění. Spolupracují s Ekumenickou radou církví v České republice (ERC v ČR), Ekumenickou radou církví v Slovenskej republike (ERC v SR) a

⁴⁷ Kairos II. *O nás* [online]. Dostupný z [www: <http://www.kairos2.wz.cz/index2.htm>](http://www.kairos2.wz.cz/index2.htm)

⁴⁸ ČIŽMÁR, Rastislav. *Křesťan dnes* [online]. Dostupný z [www: <http://cs.christiantoday.com/aboutus/>](http://cs.christiantoday.com/aboutus/)

dalšími křesťanskými mezidenominačními organizacemi. Dnes se podílí na šíření pouhé pravdy Kristových slov.

Aktivity

Zprávy ze světa, církve, křesťanství, misie, organizací, kultury, médií, financí, vzdělávání.

Hovoří o tématech ze života, o prostředí, která jsou nosná pro společnost a pomáhají vytvářet lidem názory na církev, dění ve světě, nabízí pravdivá fakta.

Cíle aktivit

- informovat o aktivitách křesťanů v Čechách, na Slovensku a ve světě
- obhajovat křesťanské hodnoty a biblické pravdy
- šířit evangelium a přispívat k jednotě křesťanů v Čechách a na Slovensku
- sjednotit křesťany, pomoc mladým lidem otevřít se duchovním otázkám.

Noviny Křesťan dnes mají 3500 čtenářů, z toho je 1/3 z Prahy.

4.9 NÁVRAT DOMŮ⁴⁹

je občanské sdružení, které vydává křesťanskou literaturu. Bylo založeno v červenci 1991 a na konci roku 2003 má na svém kontě přes 200 vydaných titulů. V průběhu dvanácti let existence poskytli pracovníci ND několik rozhovorů českým sdělovacím prostředkům (ČTV, ČRo, Nové knihy, Knihy, Knihkupec a nakladatel), přispěli řadou článků do nejrůznějších periodik, přednášeli na řadě škol a v různých zájmových skupinách. Sdružení Návrat domů se sedmkrát zúčastnilo pražského Knižního veletrhu.

Aktivity

Nakladatelství knih, Distribuce.

V dnešní době jsou nejprodávanější tyto knihy: *Pět jazyků lásky, Pozor srdce muže, Proč jsme vůbec tady?, Úchvatná, Hranice.*

⁴⁹ PLAŇANSKÝ Petr. Návrat domů. *Z naší historie* [online]. Dostupné z [www: <http://www.navrat.cz/default.htm](http://www.navrat.cz/default.htm)

Cíle aktivit

→ vyzbrojit křesťany, kteří se pohybují v první linii každodenního zápasu. Jsou to lidé, kteří žijí s nekřesťany a chtějí žít pravdivý život, a to znamená život s otázkami

→ vytvořit most k nekřesťanům. Chtějí vydávat knihy, které komunikují s nevěřícími a částečně změnily pohled na Boha.

Za 17 let působení Návratu prodali asi milion knih. Prodávají jak v církvích, tak v sekulárních obchodech.

4.10 SAMUEL⁵⁰

Je nedenominační křesťanská organizace, která byla založena roku 1990 s cílem šíření biblického poselství zejména mezi dětmi a mládeží. Sídli v Praze.

Aktivity

Nakladatelství - vydávání neperiodických publikací pro děti, mládež, rodiče, učitele, vychovatele a další zájemce.

Distribuce - prodej knih a učebních pomůcek od jiných nakladatelů. Nabízí také produkci zahraničních nakladatelství. Katalog obsahuje více než 450 titulů.

Sdružení - pod hlavičkou neziskové organizace realizují další projekty: pořádání seminářů o práci s dětmi, podpora misijní práce mezi dětmi a mládeží v zemích východní Evropy a ve školách. Jako samostatný projekt organizují Biblickou školu pro rodiče a pracovníky s dětmi. Jedná se o tříletý korespondenční kurz. Školu je možno ukončit po kterémkoli ročníku.

Kolik lidí využívá aktivity v občanském sdružení pro Prahu se nedá přesně říct (odhad - stovky až tisíce).

Cíle aktivit

→ šířit biblického poselství zejména mezi dětmi a mládeží

→ aby nová vyrůstající generace založila svůj život na Bibli

→ touha sloužit jak přímo dětem, tak i všem, kteří se dětem věnují: rodičům, učitelům i

⁵⁰ SAMUEL biblická práce s dětmi. *Nakladatelství, distribuce, sdružení* [online]. Dostupné z [www: <http://www.samuelcz.com/>](http://www.samuelcz.com/)

vychovatelům. Knihy mohou inspirovat, vyučovat, ukazovat nový směr. Proto nakladatelství a distribuce nabízí široký výběr kvalitních křesťanských publikací, a to jak z vlastní produkce, tak i tituly jiných českých i zahraničních nakladatelů.

4.11 ROSA ⁵¹

je hudební vydavatelství Rosa a bylo založeno v roce 1990 s touhou šířit křesťanskou hudbu, která nějakým způsobem zvěstuje evangelium. Od začátku razí pohled ekumenický, nepatří pod žádnou církev, jedná se o komerční firmu.

Aktivity

Rosa music - těžiště činnosti Rosy spočívá v natáčení a vydávání českých nahrávek a v dovozu velkého množství CD a DVD od zahraničních partnerů. Produkce obsahuje téměř všechny hudební styly - to znamená např.: pop, "chvály" (praise & worship), folk, rock se všemi jeho odnožemi, gospel, dance, hudbu etnickou, dětskou, instrumentální atd. Vydávají také zpěvníky křesťanských a židovských písní.

Rosa classic – vydává tituly klasické hudby

Rosa video - vydává české verze filmů s křesťanskou tematikou v oblasti videa

Rosa multimedia – realizují všechny produkční a post produkční práce při výrobě videofilmů a multimediálních CD/DVD včetně výroby cizojazyčných mutací apod.

Gimel - internetový obchod, kde je možné si zakoupit nejen veškerou produkci, ale také tituly jiných podobně zaměřených vydavatelství. Kromě hudby a videa lze také zakoupit literaturu a dárkové zboží (šperky, přívěšky, hračky, trička,...).

Festival Vox Clamantis – 10 let ho organizačně připravovali.

Cíle aktivit

→ nahrávat a šířit kvalitní hudby všech žánrů s křesťanským poselstvím – hlavně jde o písně s křesťanskou tematikou (od folku a chvalo zpěvů až po rock).

Zájemců o křesťanskou hudbu – jednotlivců z Prahy - je desítky až stovky, poté jsou to různá knihkupectví a obchody.

⁵¹ ROSA s.r.o. [online]. Dostupný z www: <<http://www.rosamusic.cz/rm/index.php>>

4.12 CÍRKEV BEZ HRANIC ⁵²

Církev bez hranic Praha - je součástí Apoštolské církve, která je registrována na Ministerstvu kultury. V Praze působí od roku 2002. Jednou z klíčových hodnot Církve bez hranic je svoboda, a proto do „jejich vlaku“ může kdokoli nastoupit, ale kdykoli bude chtít, může taky vystoupit. Je to o osobním rozhodnutí a hlavně je to o víře v Boha. Jsou zde jen pro to, aby pomohli jiným najít víru.

Aktivity

Pastorace pro mládež – preventivní programy pro školy – na témata AIDS, SEX, VZTAHY

X-Press – je setkávání mladých dospělých ve věku 18 až 30 let

Royal Rangers – volnočasový klub pro děti 1. a 2. stupně ZŠ, který nabízí základy táboření, zdravotní, tvořivosti, pravidelní zážitkové víkendy v přírodě, letní tábory, výlety. Pravidelní setkání se konají 1x za 14 dní

Ranvej – volnočasový klub pro mládež 12-17 let, který nabízí co nejširší škálu programů od prožitkových, přes kreativní a vědomostní

Skupinka Freedom – je zaměřená na vyučování a modlitby

Biblická škola Ezdráš – je projektem dálkového studia Vyšší odborné školy misijní a teologické v Kolíně. Během 5-ti podzimních setkání se bude probírat přehled Nového zákona

Podnikatelská kavárna – je platforma pro setkávání podnikatelů, manažerů a vedoucích pracovníků firem. Setkání se koná každé tři týdny vždy v pondělí

Zadáno pro dámy – neformální, pohodový, tvořivý večer určen pro dívky, slečny a ženy které si chtějí odpočinout. Program se koná každou poslední středu v měsíci

Poradenství v zakládání sborů – v tom smyslu, aby dělaly něco jinak, jiným způsobem, jak oslovit lidi v dnešním světě

Nedělní setkání – je pro ně pouze jedno z mnoha míst, kde se snaží pěstovat víru a rozvíjet schopnosti každého jednotlivce

⁵² BUBÍK Stanislav. Jiná církev. *Uvítání* [online]. Dostupné z [www: <http://www.jinacirkev.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=14&Itemid=2>](http://www.jinacirkev.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=14&Itemid=2)

Skupinky, aktivity jsou navzájem přirozeně propojeny, aktivity jsou určeny hlavně pro mladé lidi, děti, ale i dospělé. Aktivity sboru Církve bez hranic navštěvuje přibližně 30 mladých lidí.

Cíl aktivit

→ není liturgie nebo zkoumání církevních dějin, ale prezentace křesťanských hodnot dnešnímu člověku. Pod pojmem církev většinou chápeme organizaci, náboženské obřady, faráře, kostely, svaté obrazy, dlouhé nudné modlitby a bohoslužby, kterým nerozumíme. Jejich cílem je být srozumitelnými pro dnešní generaci a přiblížit Boha těm, kteří ho nikdy nehledali.

4.13. ICF⁵³

je nová církev, která předává Ježíšovo evangelium současným a moderním způsobem. ICF (International Christian Fellowship) Praha je součástí mezinárodního hnutí, které je rozšířeno v několika evropských zemích. Dle zákona jsou registrováni jako občanské sdružení International Christian Fellowship Praha o.s. od 16.11.2006. ICF Praha je první ve východní části Evropy. První bohoslužba v Praze byla 24. září 2006. V současné době se schází asi sto dvacet lidí.

Jejich styl

V rytmu doby - neustále se sami sebe ptají, jaká má církev být, aby byla dnes pro lidi lákavá. *Nadšení životem* - jsou nadšeni ze života s Bohem a mají pozitivní přístup k životu. *Zakoušet přátelství* – přistupují jeden k druhému s láskou a mají radost z toho, že jsou spolu. *Využít to, co v nás je* - podporují lidi a pomáhají jim, aby se rozvíjeli a naplno využili to, co v nich je. *Dát to nejlepší* – dávají Bohu to nejlepší, co mají, protože kvalita je pro ně důležitá. *Nic není nemožné* - věří, že pro Boha nic není nemožné.

Aktivity

MMM - Music, message, multimedia - jsou multimediální bohoslužby s moderní hudbou (worship) a kreativními prvky - video, tanec, divadlo. Každou neděli mají dvě. První je od

⁵³ ICF [online]. Dostupný z www: < <http://www.icf-praha.cz/> >

10 hod. a součástí je program pro děti (předškoláci a školáci) a unplugged worship. Druhá je od 18 hod. Každý měsíc má určité téma.

Kurzy na témata – Go Deeper, Dary Duchu, Osobní růst, Základy. Všechny kurzy jsou šestitýdenní. Konají se jednou za týden v malých skupinách u někoho doma.

Různé sportovní aktivity - největší akcí zatím byla Big Party, kde bylo 200 lidí, a oslava prvních narozenin ICF BigOne s 250 slavícími. Na pravidelné akce chodí přibližně 150 lidí.

Cíl aktivit

→ je pomáhat lidem nalézt a rozvíjet osobní vztah s Bohem.

4.14 KOMUNITA CHEMIN NEUF⁵⁴

je římskokatolickou komunitou s povoláním k ekumenismu. Zrodila se z modlitebního společenství v Lyonu (ve Francii) v roce 1973. V současnosti má přes 1300 členů, kteří pocházejí z mnoha zemí. Komunita sídlí v 25 zemích, ve více než 60 zemích má misie a tím se stává mezinárodní komunitou. V České republice sídlí v Tuchoměřicích a v Praze.

Aktivity

Její aktivity jsou určeny pro mládež od 13 – 17 let, pro manžele, mladé dospělé od 18-30.

Modlitební společenství, chvály

Kána – je to týdenní setkání pro manželské páry, kde je příležitost si udělat čas jeden pro druhého. A může to být prostor ke znovuobjevení a prohloubení jednoty manželství.

Společenství mládeže – je otevřené všem, kteří mají zájem o společné prožívání víry, hledání smyslu života, přátelství.

Víkendová setkání – jsou pro mládež od 14 -18 let – jde tam o to užít si společné víkendy, společně se modlit, zamýšlet se nad danými tématy a mluvit o nich.

Cyklus Emauzy – je určený pro mladé lidi a je zaměřený na studium Bible, komunitní život, ekumenismus a evangelizaci.

⁵⁴ Komunita Chemin Neuf [online]. Dostupné z www: <<http://chemin-neuf.cz>>

Škola evangelizace – umožňují v evangelizačním a uměleckém centru v Chartres na 6 měsíců nebo rok se stát aktérem nové evangelizace. Probíhají různé misijní a umělecké projekty.

Cíle aktivit

- nejrůznějšími způsoby hlásat radostnou zvěst
- pomáhat druhým lidem hledat a nacházet osobní vztah k Bohu, učit se rozlišovat Boží vůli v každodenním životě, stát se zralými křesťany, učedníky Ježíše Krista.

Aktivity komunity navštěvuje přibližně 100 mladých lidí.

4.15 PRESBYTERIÁNSKÝ SBOR IMMANUEL ⁵⁵

Presbyteriánskému sboru Immanuel jde o vytvoření multikulturního společenství, které následuje vzor prvních sborů a jehož základním kamenem a centrem je Slovo Krista.

Presbyteriánské sbory byly založeny v 16. století na základě reformační teologie vycházející z protestantského reformního hnutí vedeného Janem Kalvínem. Od té doby se presbyteriánská církev rozrostla a v USA nyní patří mezi největší protestantská shromáždění. Společná pro všechny presbyteriánské sbory je víra v absolutní moc a autoritu Boha a Jeho spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista pro všechny, kdo věří. Immanuel sbor funguje v Praze od dubna 2003, kdy sem přišli korejští a slovenští misionáři. Od srpna 2007 je registrovaný jako občanské sdružení. V misii se zaměřuje na mladé lidi. studenty VŠ, SŠ i ty, kteří již pracují.

Aktivity

Nedělní bohoslužba, Středeční bohoslužba, Skupinové studium Bible, Individuální studium Bible

Jejich aktivity jsou určeny pro každý věk, ale především mladé lidi.

Cíl aktivit

- prostřednictvím Slova vybudovat jednotu sboru a šíření Boží historie ve víře, naději a lásce. Život Ježíše byl životem Slova, proto je cílem sboru sloužit jako příklad živého Slova

⁵⁵ Presbyteriánsky sbor Immanuel [online]. Dostupný z www: <<http://immanuelsbor.cz>>

a stát se živým sborem. Aktivity Presbyteriánského sboru Immanuel v Praze pravidelně navštěvuje přibližně 20 lidí.

4.16 Hnutí Světlo a Život⁵⁶

je typicky katecheticko-pastorálním hnutím s cílem evangelizovat a formovat dospělé křesťany. Tradiční spiritualitu spojuje s novými požadavky života dnešní společnosti. Hnutí Světlo-Život se utvářelo v Polsku od roku 1967 a vzešlo z uskutečňování obnovy církve podle II.Vatikánského koncilu. Založil ho otec František Blachnicki (1921-1987), profesor pastorální teologie, který postupně vypracoval celý evangelizační a formační systém pro děti, mládež a dospělé. V ČR působí hnutí od roku 1983 a působí v Praze, severních Čechách (Děčín, Litoměřice), Českých Budějovicích i na Moravě (Brno, Olomouc).

Aktivity⁵⁷

Pouliční evangelizace, Domovní evangelizace, Misie v obcích

Misie ve školách – studenti mají příležitost klást otázky týkající se smyslu života, bolesti a smrti, posmrtného života i morálky a vztahů. Na tento blok při vyučování obvykle navazuje odpolední setkání, kam mohou mladí lidé přijít hrát hry, diskutovat a vést osobní rozhovory.

Film Ježíš - promítání filmu Ježíš, lidé jsou různými způsoby (plakátky, letáčky, osobně atd.) pozváni na shlédnutí filmu natočeného podle Lukášova evangelia, který je v základních rysech seznamuje s Ježíšovým životem a jeho učením.

Cíle aktivit

- obnovit osobní vztah k Bohu, skrze Ježíše Krista
- obnovit církev a obnovit svět a jeho kultury
- vnášet do světa svobodu Evangelia
- vytvořit zdravé rodiny, dostatečný prostor pro život a společenství schopná ve znamení dobra, pochopení a milosrdenství sloužit lidem.

⁵⁶ Hnutí Světlo a život. *Hnutí*[online]. Dostupné z www: <<http://www.svetlo-zivot.cz/docs/hnuti.htm>>

⁵⁷ Hnutí Světlo a život. *Evangelizace* [online]. Dostupné z www: <<http://www.svetlo-zivot.cz/docs/evang.htm>>

Hlásat evangelium lze různými způsoby. Nejdůležitější je žít vlastní život podle evangelia, protože kdyby toto chybělo, nebyla by nic platná žádná slova. Aby však bylo hlásání účinné, nestačí jen žít, musíme i mluvit. Aktivity hnutí navštěvuje přibližně 10 až 30 mladých lidí.

4.17 CÍRKEV BRATRSKÁ ⁵⁸

Církev Bratrská je větví křesťanské církve navazující na českou i světovou reformaci. Tvoří ji otevřená společenství lidí, kteří věří v Ježíše Krista jako Božího Syna a svého zachránce, přijímají Bibli za měřítko víry, učení i života. Sbory Církve bratrské vidí svůj úkol ve vyznávání křesťanské víry, ve vedení k této víře, ve vytváření společenství věřících a v praktické pomoci potřebným lidem.

Aktivity

Mládež – chtějí být nápomocní v těchto oblastech: *oddanost mladých lidí Kristu, osobnostní růst, který mladým lidem umožní uspět jako křesťan v civilním a osobním životě, růst v dovednostech, které mládež uplatní ve svém sboru, pomoc mladým lidem při integraci do CB.*

Dorostová unie – sdružuje dětské křesťanské oddíly působící při sborech a farnostech církví.

Dětský odbor – chtějí podpořit služebníky mezi dětmi na několika úrovních: péče o učitele, pomoc vedení církve, poskytovat informace.

Diakonie Církve bratrské – hlavní činností je sociální pomoc s křesťanským aspektem. Tato křesťanská služba „*diakonia*“ je společně se zvěstováním evangelia základním posláním a úkolem církve a tedy i každého sboru.

Evangelikální teologický seminář – usiluje o obnovu církve a společnosti duchovní, odbornou a praktickou přípravou klíčových pracovníků pro církev, církevní i necírkevní organizace - pro službu kazatelů, učitelů, evangelistů, misionářů, pastoračních a sociálních pracovníků schopných poskytovat kvalifikovanou pomoc lidem v rizikových a krizových situacích, kteří potřebují odbornou péči pastoračního a sociálního pracovníka. Studium je možné ve dvou oborech: *teologická a pastorační činnost (denní i dálkové) a pastorační a*

⁵⁸ Církev Bratrská [online]. Dostupné z [www: <http://cb.cz/main/cs/home>](http://cb.cz/main/cs/home)

sociální práce (denní i dálkové).

Časopis Brána - moderní křesťanský časopis s přehledným designem, který prezentuje biblickou zvěst o Ježíši Kristu fundovaně a obsáhle zpracovává aktuální témata s komentáři, rozhovory a anketou informuje čtenáře o dění v Církvi bratrské. Na scéně domácí i světové ekumeny pak otevírá dveře zajímavým příběhům lidí a rozhovorům se známými i neznámými osobnostmi. Předkládá k diskusi široké spektrum názorů, pevná stanoviska církve a vede k dialogu překvapivým multigeneračním zaměřením s denominačním přesahem.

Aktivita sboru Církve Bratrské navštěvuje přibližně asi 200 mladých lidí.

Cíle aktivit

- vyznávat křesťanskou víru, ve vedení k této víře, ve vytváření společenství věřících a v praktické pomoci potřebným lidem
- přinášet nové impulzy a důrazy do mládežnické služby
- pomáhat sborům ve výchově služebníků s mládeží
- vytvářet prostředí ke spolupráci mezi mládežmi sborů a s organizacemi.

4.18 BIBLICKÁ JEDNOTA ⁵⁹

vznikla už v roce 1868, zakladatelem Josia Spiers v Severním Walsu. Název Scripture Union zakladatelé použili, protože chápali Písmo jako prostředek k jednotě. Brzy myšlenka jednoty nad Písmem překročila hranice Anglie a postupně si našla své stoupence v celém světě. Biblická jednota spolupracuje se všemi křesťanskými církvemi. Aktivita jsou zaměřeny hlavně na středoškoláky, děti a rodiny.

Aktivita

Englisch camp, Englisch víkendy, Englisch den ve škole – je konverzace v angličtině, hry, soutěže, jsou tam vyzdvihovány křesťanské hodnoty a principy

Osobní rozhovory, Jarníky – lyžování se středoškolskými studenty, Studentská bohoslužba, Modlitby za Prahu, Alpáky (lyžovačka v Alpách)

Café cože – kavárna pro středoškoláky a učitele, kde dochází k prohlubování vztahu nebo

⁵⁹ Biblická Jednota [online]. Dostupné z www: <<http://www.su-czech.org/>>

dává možnost trávit společný čas.

Aktivity jsou určeny pro středoškoláky. V Praze se jich zúčastňuje přes 100 mladých lidí.

Cíle aktivit

→ seznamovat děti, mladé lidi a rodiny s dobrou Boží zprávou (s evangeliem)

→ povzbuzovat lidi všeho věku ke každodennímu setkávání s Bohem četbou Bible a modlitbou tak, aby došli k osobní víře v Pána Ježíše Krista, rostli do křesťanské dospělosti a stali se užitečnými členy své církve i služebníky světa v jeho nouzi.

4.19 ČESKÁ EVANGELIKÁLNÍ ALIANCE ⁶⁰

Evangelikální aliance byla založena v Londýně roku 1846 z podnětu skotského kazatele Thomase Chalmerse. Hlavními podněty byla nutnost spolupráce a touha po zřetelnější jednotě křesťanů. ČEA dává podnět k evangelizaci, k vytváření místních a národních aliancí, jež se spojovaly k modlitbám za utiskované a pronásledované, k evangelizačním akcím, výchově a k sociální práci. V zápětí se v roce 1990 otevřela možnost ustavit EA v Československu. V roce 1991 zahájila ČEA oficiálně svou činnost a po rozdělení vznikla také EA na Slovensku. Svými aktivitami podporuje církve k evangelizaci a misii.

Aktivity ⁶¹

Mezidenominanční spolupráce mládeží - v rámci ČEA se pravidelně scházejí denominační vedoucí mládeží (za AC, Armádu spásy, BJB, CB, ECM, JB, KS) a zástupci organizací věnujících se mladé generaci a studentům v ČR (KVŽ, OM, SKH, SKM, UKH, a další). Setkávání a budování vztahů mezi mládežnickými vedoucími považují za strategickou investici do budování jednoty mezi evangelikálními církvemi v ČR.

Studentská služba - ČEA nabízí zástupcům studentské služby přehled přednášejících na různá témata i s kontakty, které mohou v rámci své služby oslovit.

ČEA má kromě aktivit pro mládež mnoho dalších, já jsem vybrala pouze ty, které jsou zaměřené na evangelizaci a misii:

⁶⁰ ČEA. *Historie* [online]. Dostupné z www: <<http://www.ea.cz/CEA/historie>>

⁶¹ ČEA. *Evangelizace* [online]. Dostupné z www: <http://www.ea.cz/Rozvoj_cirkve/evangelizace>

Konverzační apologetika - kvalitní vyučování evangelistů a apologetů, které je zaměřeno na efektivní sdílení víry na osobní rovině.

Různé letáky – BTM jsou misijními texty, které se svou přístupnou formou a krátkým slovem hodí právě do dnešní uspěchané doby, jsou aktuální, pohotové, vždy po ruce.

Kurzy Alfa – jsou kurzy, které dávají příležitost zkoumat křesťanskou víru v uvolněném, nenátlakovém a inspirativním prostředí během deseti setkání. Další informace je možné nalézt na www.kurzyalfa.cz

Satelitní evangelizace – ProChrist a JesusHouse 2004 - satelitní přenos z Německa (asi 60 minut pro mladé lidi ve věku 16-22 let), zvěstování evangelia aktuálně a zblízka.

Projekt Misie je možná – má přispět k rozvoji misijní služby české církve, vznikl v roce 2003, cílem projektu je budovat vědomí důležitosti světové misie v českých evangelikálních sborech.

Equip – program pro přípravu křesťanských vedoucích a podnikatelů, rozvoj vůdčích schopností

Modlitby - koordinuje, podporuje nebo propaguje modlitební iniciativy

Aktivity jsou určeny hlavně pro mladé lidi, kteří hledají Boha, ale i pro křesťany na jejich růst a povzbuzení ve víře.

Cíle aktivit

→ motivovat evangelikální křesťany ke službě a spolupráci, být jejich hlasem v dnešní společnosti

→ pomáhat jednotlivým křesťanům, křesťanským vedoucím, místním sborům a křesťanským organizacím, aby byli nositeli proměny svého okolí a viditelným světlem, které svítí před lidmi.

→ usilovat především o to, aby byli křesťané na všech úrovních schopni sami komunikovat postoje, které zastávají více než to, proti čemu jsou.

Církev není povolána k tomu „pouze přežít“, ale stát se nositelem změny v tomto světě, která se projevuje společným, soustředěným a prozíravým úsilím o spásu všech lidí a proměnu rodin, komunit, měst a celé země.

4.20 KŘEŠŤANSKÁ MISIJNÍ SPOLEČNOST ⁶²

Křesťanská misijní společnost je mezidenominační organizace založená za účelem koordinace různých křesťanských aktivit v České republice. Pod jménem Křesťanská misijní společnost je registrována od roku 1990. KMS spojuje křesťany z mnoha církví, včetně nedenominačních společenství. V současné době ji tvoří kolem 50 sborů evangelikálního směru z několika církví a několik křesťanských organizací. Od roku 1993 je KMS členem Evangelické aliance v České republice.

Aktivity ⁶³

Každoroční celonárodní Křesťanská konference, Semináře, Pochod pro Ježíše Evangelizace (např. satelitní evangelizace s Billym Grahamem, evangelizace s Carlos Jiménež Ministries v mnoha městech ČR apod.), Koncertní turné skupiny Vinesong Konference chval s Noelem Richardsem...

Modlitební koordinace - Modlitební konference (tzv. Mokon), Modlitebně-postní stráž společenství, Telefonní modlitební řetěz, Mobilizace k jednorázovým modlitebním akcím, Modlitby za poslance parlamentu

Nadační fond KMS - vysílání misionářů a jejich zabezpečení, Krátkodobá misie, Humanitární pomoc, Sociální práce

Nadační fond překladu Bible - Koordinace nového českého překladu Písma, Projekt překladu Staré smlouvy

Kontakty se zahraničím - návštěvy předních evropských kazatelů, Evropský modlitební řetěz AD 2000 (*European Prayer Link*), Misijní organizace AIMS a INTERSERVE

Petiční a osvětová činnost - Leták panenství nebo kondomománie, Prohlášení KMS vzhledem k veřejnosti, Protesty na velvyslanectví proti pronásledování křesťanů a pod.

Nakladatelství KMS, s. r. o. - distribuce a prodej křesťanské literatury, Knihy domácích i zahraničních autorů, Časopis Život víry a jeho příloha pro mladé Naplno

Cíle aktivit

→ vytvořit prostor, kde se může zcela prakticky uskutečňovat spolupráce mezi křesťany z

⁶² KMS [online]. Dostupné z www: <<http://www.kmspraha.cz>>

⁶³ KMS. *Přehled aktivit KMS* [online]. Dostupné z www: <<http://www.kmspraha.cz/akce-aktivity>>

různých církví

→ snažit se o prohloubení vztahů mezi křesťany a usilovat o probuzení českého národa

→ misie a šíření evangelia v ČR

→ misie v zahraničí

Jejich aktivit se přibližně zúčastňuje 140 mladých lidí z Prahy.

4.21 SALESIÁNSKÉ STŘEDISKO MLÁDEŽE KOBYLISY ⁶⁴

Salesiánské středisko mládeže, o.p.s. je zřízeno Salesiánskou provincií Praha. Středisko mládeže má samostatnou právní subjektivitu a vlastní hospodaření. Salesiáni Dona Bosca patří mezi řeholní společenství římsko – katolické církve. Zakladatelem salesiánů je italský kněz Jan Bosco. Jejich hlavním posláním je práce s mládeží. Na salesiánskou přítomnost v Kobylisích před zábořem řeholních domů bylo možno začít oficiálně navazovat v roce 1990, když v lednu téhož roku Ministerstvo kultury potvrdilo obnovení činnosti řeholních řádů.

Aktivity

Salesiánské středisko mládeže vykonává sociálně výchovné činnosti pro děti a mladé lidi v jejich volném čase. Poslání naplňuje provozováním obecně prospěšných služeb, a to zejména realizací činností v následujících projektech: *Oratoř, Horolezecká stěna s posilovnou, Nízkoprahový klub Vrtule.*

Cíle aktivit

→ poskytovat volnočasové aktivity a specifické typy sociálních služeb především nízkoprahového charakteru

→ zvyšovat kvalitu poskytovaných služeb zaváděním standardů kvality a rozvoj lidských zdrojů v zařízení

→ podílet se na komunitním plánování partnerstvím s obcí a se subjekty působícími na území Prahy 8

→ zvyšovat povědomí o salesiánském stylu práce a preventivním systému zakladatele salesiánské kongregace Jana Bosca

⁶⁴ Salesiánské středisko mládeže Kobylisy [online]. Dostupné z www: <<http://sasmkob.sdb.cz/poslani-a-cile/>>

→ participovat na odborném vzdělávání studentů středních, vyšších a vysokých škol zabezpečováním praxí a studijních stáží.

4.22 Výtěžky ilustrace

Každá organizace používá různou formu evangelizace, což je dobře, protože poté i nabídka jejich aktivit je hodně pestrá. Ne každá organizace, kterou jsem uvedla, má misijní nebo evangelizační záměr a ne u každé se mi podařilo zjistit, kolik lidí ji v Praze navštěvuje. Každá organizace dělá různé druhy evangelizace, u některých to není prioritou, u některých je to prvořadé. Nyní podle druhu evangelizace, kterou daná organizace dělá, rozřadím a stručně charakterizuji, v čem vidí překážky a co jim naopak pomáhá. Budu vycházet z rozhovorů s pracovníky nebo misionáři dané organizace, výsledky rozhovorů jsou konkrétněji uvedeny v příloze č. 2.

Evangelizaci skrze bohoslužbu se věnují Církev bez hranic a ICF, které jsou uzpůsobené tak, aby se u nich mladý člověk cítil dobře, a aby pro něj slovo, kázání, hudba a texty písní byly srozumitelné. Pořádají ještě různé aktivity např. hudební a divadelní představení, sportovní akce atd. Překážky ve své práci vidí hlavně v tom, že nemají schopné lidi, kteří by se aktivit ujali nebo nemají lidi, kteří by měli otevřené srdce pro práci s mladými lidmi. A také schází kvalita některých aktivit, která zase závisí na financích. Podle jejich názoru lze nejlépe mladého člověka oslovit skrze vztahy, kamarádství a to vyžaduje hodně času a energie.

Misie a evangelizace prostřednictvím studia Bible nebo malou skupinku upřednostňuje organizace UKH, Studentský hlas pro Krista, ale také i Presbyteriánský sbor Emmanuel. Mají i další aktivity zaměřené např. na sport, campy, konverzaci v angličtině. Jako úskalí ve své práci vidí, že v Praze je těžké zaujmout pozornost mladých lidí. Praha je specifická množstvím kulturního, sportovního vyžití, mladí lidé tak mají velkou nabídku kam chodit a kde trávit svůj čas. A i když se někdo rozhodne navštěvovat nějakou aktivitu, tak to trvá až 2 roky než uvěří v Ježíše Krista. Co by chtěli zlepšit, je větší propagace jejich aktivit, jelikož mladí lidé o nich vědí málo, na což se však váže další velký problém, a to sehnat dostatečné finance na propagaci.

V literární evangelizaci se angažuje vydavatelství Samuel, Návrat domů, KMS, které svými knihami zaujmou i nevěřící, protože témata knih se týkají běžných problémů a

úskalí, tak jsou v nich skrytě propagované křesťanské principy a postoje.

Evangelizaci skrze média v Praze velmi dobře rozběhly organizace EXIT 316, noviny Křesťan dnes, Rádio Proglas. EXIT 316 v dnešní moderní době nejvíce oslovuje mladé lidi, protože používá jazyk, kterému mladí lidé rozumí. Noviny zase nabízejí pravdivý a skutečný pohled na křesťanství, bez nadsázky, bez stranění nějaké církvi apod. Co vidí jako překážku je, že není dostatek schopných lidí a těch, kteří by se vydali pro službu Bohu a lidem. Půjdou raději jistou vyšlapanou cestou, než by měli riskovat. Další úskalí vidí v tom, že křesťané jsou rozděleni, starají se sami o sebe, schází sjednocenost křesťanů tak, aby mohli lépe a více zasáhnout Prahu. Co jim pomáhá, je jejich vize – spojit křesťany a vytvářet prostor pro komunikaci, a to se jim daří. Hudební vydavatelství Rosa vidí překážky ve svých aktivitách hlavně v kopírování CD. Mladí lidé namísto toho, aby zaplatili a ohodnotili to, co druzí do vydání CD, textu, skladby písně vloží, si je zkopírují. Tím, že je ale organizace komerční, je pro ni toto kopírování problémem, její existence a možnosti závisí na míře prodeje.

Misie a evangelizace skrze školy. Tou se zabývá organizace Hnutí Světlo a Život, která má i další evangelizační aktivity. Překážku vidí ve vysoké koncentraci patologických jevů - vyskytuje se hodně už starších, v rozvoji osobnosti zanedbaných lidí, kteří se mají tendenci lepit na společenství mládeže. Psychoterapie se pomalu stává hlavní pastorační metodou. Jinak není mezi pražskými katolíky zvláštní cítění pro misijní potřeby svého města. Z dalších organizací pak jmenuji Biblickou jednotu, která se snaží oslovit hlavně středoškoláky. Mezi překážky, které vidí ve své práci, jsou hlavně některé školy, které jsou uzavřené jakýmkoli aktivitám, které pořádají křesťané a další překážkou jsou rodiče, kteří mají předsudky vůči křesťanům a církvi. Také sem patří nedostatek financí a dobrých vedoucích pracovníků. Dobré zkušenosti mají s English campem, mladí lidé o něj mají v posledních letech zájem. Dále je to kavárna Café Cože, kde se mohou sejit se studenty a učiteli a navázat tak dobré vztahy, přes které mohou zvát na své aktivity a být i svědectvím.

Evangelizace skrze misijní a evangelizační semináře – do této kategorie uvedu organizace jako je Evangelikální teologický seminář, Křesťanská misijní společnost nebo Česká evangelikální aliance. Církev Bratrská, Komunita Chemin Neuf mají své aktivity zaměřené nejen evangelizačně, ale i na lidi, kteří se již vydali na cestu za Bohem a potřebují duchovně růst, poznávat Bibli, lidi, Boha a zároveň je motivovat ke službě.

Pracovník s mládeží Církve Bratrské vidí jako překážku v misi to, že pro církev není evangelizace ani misie prioritou. Církev si spíše vybíjí svou energii na vlastní provoz, a také to, že vedoucí církví jsou mimo realitu ve svých kázáních. Další překážkou je nedostatek věřících lidí, kteří by šli do nějakého kontaktu s nevěřícími, protože mají strach. Pro mnohé církve není Kristus základem, ale jakési moralizování, a tím se dnes církev stává dobovou morálkou. A nakonec je to špatný mediální pohled – nevěřícími jsou vnímáni negativně. V tom, jak oslovit mladé lidi a zaujmout je, se osvědčily přirozené vztahy, autenticita – žité křesťanství, sportovní campy, evangelium se kontextualizuje - kontext je to, v čem mladí lidé dnes žijí. Co zabírá, je civilní interpretace, evangelizace způsobem, který jim je blízký, ochota s nimi diskutovat, pravda sestavená v dialogu – církev tím říká „Zajímá nás, co si myslíte“. Oslovují mladé lidi přes internet, plakáty, ale v 90 % je to skrze vztahy.

Evangelizace skrze sport realizují organizace Atleti v akci a Ambassadors, kteří skrze sport poukazují na Boží principy a pravidla. Překážky ve své práci vidí v tom, že jim schází schopní vedoucí, čas na vztahy, protože ty jsou dnes pro práci s mladými lidmi nejdůležitější. Poté jsou to finance, které jsou často brzdou v tom, aby mohli dělat víc a nedostatečná spolupráce mezi církvemi. Sbory se uzavírají do sebe, důležitější je jednotlivec, nedělají reklamu, aby lidé přišli mezi ně. Jako organizace pomáhají otevírat dveře k církvím.

Další druh evangelizace, která není nikde opomenuta, je ***evangelizace skrz pracoviště*** – je to místo, kde se nejvíce setkáváme s lidmi, kteří ještě nepoznali víru v Boha, je to místo, kde člověk tráví padesát, šedesát či dokonce sedmdesát procent svého bdělého času, kde se křesťané a nekřesťané nutně musejí setkávat, kde mají vyrovnané šance, kde jsou jak křesťan, tak nevěřící vystaveni stejnému prostředí firmy, stejným tlakům a případně i podléhají stejnému nadřízenému...právě to je místo, kde mohou nevěřící pozorovat změnu, kterou může do života vnést Ježíš Kristus. Křesťan na pracovišti už dávno vystavěl mosty k lidem, kteří jsou „na okraji církve“, i k těm, kdo stojí mimo ni. Už dávno se svými spolupracovníky pěstuje vztahy a hovoří jejich jazykem. Kolik církví však učí své členy sloužit na pracovišti?

Evangelizace skrz divadlo, na kterou se zaměřilo divadlo Kairos II., mi připadá jako hodně zajímavý nápad, který může oslovit mladé lidi.

Každá organizace, sbor, nebo církev s něčím bojuje a má na své cestě překážky. Nejčastěji je to nedostatek vedoucích pracovníků, kteří by měli otevřené srdce pro tuto práci, čas na vztahy s nevěřícími, nedostatek financí a nízká spolupráce církví a sborů. Co se u nich při práci s mladými lidmi nejvíce osvědčilo, je mít s nimi vztah – *evangelizace přes přátelství*, žité křesťanství – *evangelizace životem* a ochota diskutovat.

4.22.1 Společné akcenty

Důležitým společným akcentem je to, že pro jejich aktivity je základem Ježíš Kristus. Jejich společným cílem je, aby mladí lidé poznali Ježíše Krista osobně a poté se stali Jeho učedníky a mohli se zapojit do církve a služby. Dalším společným prvkem je např. podpora církve, křesťanů, vychovávání učedníků, apod. To, co vidí mnohé organizace jako překážku v organizování svých aktivit je, že jim schází schopní lidé, kteří by měli srdce pro mladé lidi, protože věnovat se mladým lidem není lehké, ale vyžaduje to hodně času a energie. Poté je to nedostatek financí, který brání v tom, aby se mohla nějaká aktivita uskutečnit nebo aby se zlepšila. Dále je to nespolečná spolupráce mezi sbory nebo církvemi, která v Praze dost chybí. Mnohé církve nemají citění pro misijní potřeby města Prahy. Co jim naopak pomáhá v misijně-evangelizačně-pastorační činnosti, jsou vztahy, skrze které přicházejí lidé na jejich aktivitu a na nich poznávají lidi, kteří vedou praktický život s Bohem. Jako aktivita se osvědčil English camp, dále je pro oslovování mladých lidí dobrá spolupráce s učiteli na středních školách, hudba, žité křesťanství, ochota diskutovat.

4.22.2 Rozdílnosti

Rozdílnosti vidím v tom, že jak organizace, tak sbory propagují každý jiný druh evangelizace a k tomu přizpůsobí své aktivity. Nabídka aktivit pro mladé lidi v Praze je pestrá a zajímavá. Ale ne pro každou organizaci, církev nebo sbor je misijní poslání evangelizovat prvořadé. V církvi často schází lidé, kteří by byli evangelizačně zaměřeni, kteří by měli otevřené srdce pro mladé lidi, schází sjednocenost křesťanů, spolupráce a často misie a evangelizace není prioritou církve. Další rozdílnosti vidím v tom, že některé organizace vidí překážky ve své práci vždy v něčem jiném, jak jsem uvedla v kapitole 4.22.1. Nyní některé uvedu: např. UKH má problém zaujmout pozornost mladých lidí v Praze, další vidí překážky ve financích nebo že mladý člověk nevidí, v čem by ho mohl

Ježíš zachránit. Někteří vnímají, že Praha nabízí hodně kulturních, sportovních, a jiných aktivit a člověk má pestrou nabídku, z čeho si může vybrat. A tím se už nedostane k nějaké jiné aktivitě, protože je zahlcen mnoha dalšími nabídkami. Další překážku někteří vidí v tom, že člověk, i když navštívuje nějakou aktivitu, nebo sbor nebo bohoslužby, tak mu trvá asi 2 roky, než se rozhodne osobně přijmout víru v Ježíše Krista. Organizace Rosa zase vidí překážky v tom, že se kopíruje hudba, a tím je ohrožena její existence jako organizace. Hudba také může oslovit srdce člověka. Biblická jednota v práci na středních školách vidí překážku zase v tom, že některé školy odmítají pracovat s křesťanskou organizací, protože mají špatnou zkušenost. Trvá to až roky, než dojde k průlomu a vedení školy jim otevře dveře. Jiní zase vidí překážku v tom, že křesťané nedokáží nabízet mladým lidem kvalitní aktivity např. v hudbě. Často na kvalitní aktivitu chybí finance. Co pro mě bylo hodně zajímavé je to, že se mladí lidé často o aktivitách nedozvědí, protože nejsou propagované nebo jsou propagované jen na území církve a ne mimo ni.

4.2.2.3 Shrnutí

V Praze je hodně nabídek misijně-evangelizačně-pastoračních činností organizací, kterými mohou zaujmout pozornost mladých lidí. Každá organizace, sbor nebo církev se ve svých aktivitách zabývá jiným druhem evangelizace a podle toho jsou aktivity k tomu přizpůsobené. U některých organizací, sborů není evangelizace prioritou a u jiných je prvořadá. Je důležité, jestli se mladí lidé o aktivitě dozvědí, nebo jestli je na ně někdo osobně pozve. A záleží také na tom, jestli je daná aktivita dobře propagovaná mimo církev nebo jen mezi křesťany v církvi. Je velmi pravděpodobné, že mladí lidé aktivitu nenavštívují z toho důvodu, že o ní neví. Je dobře, že nabídky v Praze jsou pestré a každá aktivita nabízí něco jiného, např. divadlo, sport, bohoslužby, studium Bible v anglickém jazyce, hudbu, různé kurzy apod. Výhodou Prahy je, že má vysokou koncentraci studentů, mladých lidí, které mohou oslovit, říct jim o Bohu, ukázat jim jiný smysl života. Co se nejvíce osvědčilo v práci s mladými lidmi, je navazování přirozených vztahů s nevěřícími, skrze které je osobně pozvou na aktivitu. Poté je to English camp, kde mládež může studovat Bibli v anglickém jazyce. Dále je to žité křesťanství, ochota diskutovat s mladými lidmi, pravda sestavena v dialogu, hudba, osobní svědectví. Nejčastější překážky, se kterými se potýkají vedoucí pracovníci nebo misionáři: nedostatek vedoucích pracovníků,

kteří by měli otevřené srdce pro práci s mladými lidmi, čas na vztahy s nevěřícími nebo strach jít do tohoto vztahu, nedostatek aktivních křesťanů. Dalšími překážkami jsou např. že často Kristus není základem pro církve, ale jakési moralizování, dále je to kázání mimo realitu, nedostatek financí a kvality aktivit, nespolupráce mezi ostatními církvemi a sbory, a v církvi často není misie, evangelizace není prioritou.

Působit v misijně-evangelizačně-pastoračních činnostech pro mladé lidi v Praze není jen úkolem jednotlivců, ale všech organizací, sborů, církví. Proto je důležitá jejich vzájemná spolupráce a jednota, podpora, povzbuzení a pomoc.

5 ANKETA

Anketu jsem rozdávala na aktivitách s misijně-evangelizačně-pastoračním posláním v Praze. Česká republika, a tedy i Praha, nepatří mezi křesťanské země. Proto jsem anketu rozdávala mladým lidem na křesťanských aktivitách, protože např. mladí lidé z ulice by měli možná problém vyplnit některé otázky, které byly pro výsledky ankety důležité. Respondentů bylo celkem padesát. Věk respondentů se pohyboval od 18 do 30 let. Vzor ankety je v příloze č.1.

Cílem ankety bylo zjistit:

- zda aktivity, které se dělají, jsou pro dnešní mladé lidi srozumitelné
- co mladým lidem aktivity přináší a v čem jim pomáhají
- zda mají mladí lidé v Praze příležitost dostat se k aktivitám; pokud ne, jaké jsou jejich nápady

5.1 Vyhodnocení ankety

Část otázek byla uzavřená, kde si respondenti mohli odpověď vybrat. Další část otázek jsem ponechala otevřenou, aby mladí lidé mohli napsat, co chtějí.

Výsledky z uzavřených otázek jsou znázorněny v tabulce č.1 a grafu č. 1 následovně.

Tabulka č.1

Jak se k aktivitě dostali?	Skrz kamarádka	26	Skrz pozvánku	5	Skrz leták	2	Jiné	1	Skrz web	2
Věříte v Boha?	Ano	41	Spíše ano	5	Spíše ne	1	Ne	3	0	0
Jak často navštěvujete aktivitu?	2x týdně	13	1x týdně	18	3x měsíčně	12	2x měsíčně	3	1x měsíčně	4
Vyhovuje Vám aktivita ve formě v jaké je prezentována?	Ano	49	Ne	1	0	0	0	0	0	0
Mají mladí lidé příležitost se k nim dostat?	Ano	19	Spíše ano	22	Spíše ne	8	Ne	1	0	0

Výsledky z uzavřených otázek bych shrnula tím, že mladí lidé se k aktivitě dostanou nejvíc skrze kamarády, v odpovědích „jiné“ bylo často uvedeno - sestra, učitel, manžel, z čehož vyplývá, že pro oslovení mladých lidí jsou důležité vztahy. 41 z 50 dotazovaných uvedlo, že jsou věřícími lidmi, takže aktivity navštěvuje víc věřících mladých lidí než nevěřících. Aktivitu navštěvuje pravidelně 18 respondentů 1 týdně, 13 pak 2x týdně. Zde si myslím, že to je na Prahu velký úspěch, protože aktivit je tady hodně a je z čeho vybírat. 49 z 50 uvedlo, že jim aktivita vyhovuje, což je dobrým ukazatelem, že aktivity se jim líbí a jsou pro ně přínosné. U dotazu, jestli mají mladí lidé příležitost se k aktivitám dostat, byl u většiny výsledek opět pozitivní.

Výsledky z otevřených otázek jsem dala do zkrácených odpovědí, některé odpovědi se opakovaly, jiné se objevily jen jednou. Bylo zajímavé, že daná aktivita často znamenala pro daného člověka něco jiného. Nejprve uvedu znění otázky a poté jejich odpovědi.

○ ***Jakou aktivitu navštěvují v Praze?***

Většina z respondentů odpověděla, že navštěvuje fotbal, bohoslužby, biblické a modlitební skupinky, sbor, sport, English camp, společenství mládeže, Komunitu Chemin Neuf, studium Bible, bohoslužby atd.

Mladí lidé tíhnou k tomu, co je baví a co je pro ně přínosem a zábavou. Někteří navštěvují více aktivit, např. sborové aktivity a poté ještě i aktivity jiných organizací.

○ ***Vyhovuje Vám aktivita ve formě, v jaké je prezentována? Pokud ne, co byste změnili?***

96 % respondentů uvedlo, že jim aktivita vyhovuje a že by její formu neměnili, protože aktivity jsou nenásilné, přirozené, není tam okatá prezentace Krista, křesťanství je prezentováno nenásilnou formou v přátelském prostředí, spousta aktivit je skloubena. Jeden respondent by změnil rušivou formu modlitby, protože se modlí jen členové komunity a schází mu více tichých chvil. Další uvedl, že nevěří, že křesťanské misijní aktivity lze uzpůsobit „on demand,“ píše, že by stačilo více pokory.

Podle výsledků si proto myslím, že organizacím se daří dostatečně přizpůsobovat svými aktivitami zájmům mladých lidí.

○ ***Jaké jiné aktivity by přivítali?***

10 % uvedlo, že by nepřivítali žádné nové aktivity, protože nabídek je hodně, je potřeba pouze hledat. 4 % uvedlo, že neví. V 86 % uvedli různé odpovědi a to pravděpodobně podle toho, jestli odpovídal věřící nebo nevěřící člověk. Nevěřící by uvítali spíš adrenalinové sporty, kurzy sebeovládání, sebeobrany, let balónem, poznávání různých kultur, míst a lidí. Kdežto věřící by uvítali víc aktivit na budování a prohlubování vztahů jako např. společné sportovní akce, víkendové akce, společné výlety, více diskusních aktivit nebo příležitostí, které jim dodají povzbuzení na cestě za Bohem, např. koncerty, promítání filmů, divadla, cestopisy od misionářů a sdílení zkušeností.

Čekala jsem více zajímavých nápadů, ale zase někteří měli hodně velkou fantazii a představivost. Co mě ale překvapilo, bylo to, že věřící uváděli hlavně aktivity zaměřené na vztahy, na prohloubení víry, na budování vztahů skrz různé akce. Nevěřící byli méně otevření a přáli si více adrenalinu nebo věci zaměřené na sebe sama.

○ ***Co jim aktivita přináší?***

Šestnácti procentům respondentů aktivita přináší poznání nových zajímavých lidí, kontakt s lidmi, dalším dvanácti procentům přináší kamarádství a přátelství, dvanácti procentům radost a zábavu. 60 % respondentů odpovědělo různě, z nich uvedu pouze některé: hlubší poznání Bible a Boha, kontakt s věřícími či hledajícími lidmi i ve všedních dnech, najít cestu k Bohu nebo poznat chyby a nedostatky ve vztahu k Bohu, prohloubení vztahu s Bohem, poznání sebe sama, posílení víry a pomoc pro každodenní život, povzbuzení do života, zajímavé činnosti, podněty k přemýšlení, přenesené křesťanství do jiného prostředí, nové zážitky, stmelování a udržování vztahů. Jedna respondentka uvedla, že v období, kdy se pohybovala na hranici mezi křesťankou a nevěřící, tak veškeré aktivity přinášely především vztahy, až na dalších místech byla třeba zábava nebo i nová fakta o Bohu a o Bibli. To ji začalo zajímat více, až když uvěřila. Aktivity mladým lidem přináší především kontakt s lidmi a poznání nových lidí, poznání Boha a Bible, povzbuzení.

Myslím si, že aktivity by k tomu měly i nadále směřovat, a více se rozvíjet. Vztahy budou čím dále tím více vzácnější, protože dnes „mít čas“ je vzácné.

○ ***V čem Vám aktivita nejvíc pomohla?***

Některé odpovědi se opakovaly z minulých odpovědí, např. 6% uvádí, že nejvíce jim aktivita pomohla v poznání Boha, v kontaktu s lidmi, poznání nových lidí apod. 94% odpovědí jsou různé a moc zajímavé. Např. aktivita jim pomohla v růstu, jak přistupovat k Bibli, jak s ní zacházet a jak věci sdílet s ostatními ve skupině, v hledání sebe sama a smyslu života, změně života, v nalezení významu pozemského života, uzdravení nemocné duše, rozpoznání svých priorit, poznání dalších křesťanských církví, zbavení se katolické nedůvěry vůči ostatním církvím, získání větší otevřenosti ke druhým lidem, smíření ve vztazích, potvrzení a uvědomění si, že ve víře nejsem sama, pokrok na cestě k Bohu, větší otevřenost a ochotu diskutovat o náboženských otázkách, získání sebedůvěry, pomohla přežít těžké chvíle života, pohled na Boha skrz fotbalovou scénu, uvědomit si, že jsou tu lidé, kteří jsou věřící a není to něco neobvyklého, co by člověk musel skrývat, naučit se bojovat, i když něco nevyjde, umět jít dál a nevzdat to, zlepšovat se, že není důležitý výsledek, ale průběh a to, jak jako křesťané vystupujeme.

Některé odpovědi se opakovaly a byly mi již známé. Co mě zaujalo nejvíce, bylo to, že aktivita pomohla mladým lidem v hledání sebe, ve vztazích k druhým, v nasměrování v životě. Velmi zajímavé pro mě bylo to, že aktivita některé učí bojovat a že důležitý je průběh, ne výsledek.

○ ***Jaký byl váš pohled na křesťany před a po aktivitě?***

90 % odpovědělo, že názor se nezměnil. Bylo to možná proto, že od narození chodí do sboru, nebo jsou v kontaktu s křesťany. Proto mají názor na křesťany už vžitý. 10 % zbývajících dotazovaných uvedlo, že křesťané nikoho nepřesvědčují o dobrotě církve a ani nenutí svou víru, že jsou to také lidé se svými radostmi a zápas, že jsou otevření a tvoří kolektiv s přátelskou atmosférou, kde berou přednosti i slabosti člověka, líbí se jim jejich přístup k životu. Jeden z respondentů měl nejdříve trému, že jej křesťané mezi sebe nevezmou, ale zjistil, že obavy byly zbytečné. Další z dotazovaných uvedl, že po aktivitě pro něj nastal velký zlom, protože zjistil, že křesťané jsou úplně normální mladí lidé, kteří se úplně normálně baví. Další odpověď, která mě zaujala, byla, že respondent ztratil iluzi, že křesťané jsou „lepší“; uvědomil si, že jen mají něco navíc, ale většinou se zdráhají žít

pro Boží království už tady na zemi. Další názor, který byl pro mě zajímavý, byl ten, že křesťané jsou zastaralí a nemoderní lidé.

Z odpovědí bylo pro mě nejzajímavější, že jsou to lidé se svými radostmi a zápas, a že se zdráhají žít pro Boží království už tady na zemi. To mi přijde jako výzva, zda následují křesťané Ježíše Krista naplno nebo jen když jim to vyhovuje. Mladé lidi neklameme jen nějakými slovy, důležitý je praktický život.

○ ***Jaké máte nápady, návrhy, aby měli mladí lidé větší příležitost dostat se ke křesťanským aktivitám?***

V 72% odpovědí neuvedli nic. 28% odpovědí bylo opět různých, uvedu jenom nejzajímavější: lidi přitahují nejvíce vztahy a jen poměrně malá část lidí má dobrý kontakt s křesťany nebo odpověď, která říká, že většina mladých lidí o nějaké církvi a jejich aktivitách ve svém okolí ví, ale v životě by tam nešli...dokud je někdo pro ně důvěryhodný nepozve. Další nápady byly např. povzbuzovat křesťany, aby měli nevěřící kamarády a žít před nimi praktický křesťanský život. Ohledně aktivit, jako je zpívání na Andělu, jak uvedla jedna respondentka, kde jen za 10 min, co tam stála, slyšela alespoň 5 mladých lidí vyjádřit se o křesťanech naprosto negativně. Tak taková aktivita nám Boží království šířit nepomůže. Další nápady byly letáky na školách upozorňující na weby křesťanských společenství, církví, poté koncerty, divadla s křesťanskou tematikou, akce s neduchovním charakterem, větší spolupráce s církvemi – vědět o sobě, co dělají, navzájem zvat, větší propagace. Jeden uvedl, že problémem je na jedné straně nezájem, a přístup „my všechno víme“ na straně druhé. Cokoliv pomůže překonávat vzájemné bariéry a předsudky může být užitečné! Především běžný lidský kontakt, ale ten často úplně chybí.

To, že pro mladé lidi jsou důležité vztahy, bylo poznat už v předcházejících odpovědích. Podle toho, co jim aktivita přináší nebo jak se k aktivitě dostali, vyplývá, že vztahy jsou ve většině případů na 1. místě. Mladé lidi se ke křesťanským aktivitám dostanou přes dobré vztahy s dalšími křesťany až poté jsou to letáky. Jak pozvat mladé lidi na nějakou aktivitu jsou dobré nápady např. koncerty, různé akce s neduchovním charakterem, divadla s křesťanskou tematikou, ale také větší spolupráce a jednota mezi církvemi – co znamená vědět o sobě, co dělají, navzájem zvat, zlepšit propagaci.

5.2 Shrnutí výstupů ankety

Ve zkratce bych chtěla shrnout výsledky ankety i její úskalí. Úskalím ankety bylo to, že některé organizace odmítly rozdat ankety s tvrzením, že je to pro jejich účastníky moc intimní a osobní záležitost, nebo ne příliš vhodné. Jiné organizace vyplněné ankety dodávaly několik měsíců. Ale i navzdory všem úskalím jsou výsledky ankety hodně zajímavé a užitečné. Nyní shrnu v jednotlivých bodech její výsledky:

→ aktivity vyhovují, protože jsou prezentovány nenásilně a přirozeně, křesťanství je prezentováno nenásilným způsobem

→ mladí lidé by přivítali nové aktivity, např. cestopisy od misionářů a sdílení zkušeností, společné sportovní akce, víkendové akce, společné výlety, diskusní aktivity, koncerty, promítání filmů, divadla. Jiní uvedli různé adrenalinové sporty, kurzy sebeovládání, sebeobrany apod. Nápadů, které by bylo dobré zrealizovat a zaujmout skrze ně pozornost mladých lidí, je v odpovědích hodně.

→ co aktivity přináší mladým lidem, kteří je navštěvují - především kontakt s lidmi, prohlubování vztahů s druhými, poznávání nových lidí, poznávání Boha, hlubší studium Bible, více diskusí ... Proto by bylo užitečné více zaměřit aktivity na tyto oblasti.

→ v čem jim aktivita nejvíc pomohla - většinou v hledání sebe sama, jak studovat Bibli, rozpoznat své priority, v nasměrování života, v získání sebedůvěry a otevřenosti k lidem, nevzdávat se i když se nedostaví výsledky, protože důležitý je průběh, ne výsledek

→ na otázku, jak se změnil jejich pohled na křesťany, většina odpověděla, že se názor nezměnil. Zaujala mě odpověď, že křesťané jsou zastaralí, nmoderní nebo nechtějí žít pro Boží království už tady na zemi. Je pro křesťany k zamyšlení, jak v reálném světě vystupují a co více mohou udělat.

→ nápady, jak dát větší příležitost mladým lidem zúčastnit se aktivit - budování vztahů s nevěřícími, možnost pozvat je na aktivity a akce přirozenou cestou. Dalším nápadem byly letáky, koncerty, divadla s křesťanskou tematikou, větší spolupráce s církví, akce s neduchovním charakterem.

To, co z ankety nejvíce vyplývá, je skutečnost, že se mladí lidé na aktivity dostanou díky osobnímu pozvání. Aktivity navštěvují už věřící lidé, kteří se díky aktivitě dostali blíž k Bohu, nebo Ho měli možnost poznat osobně ve svém životě. Poté je také zajímavé, že konkrétní aktivitu lidé navštěvují pravidelně 1x týdně, a že aktivita jim vyhovuje ve formě,

v jaké je prezentována. Nové aktivity, které by přivítali jsou např. např. cestopisy od misionářů a sdílení zkušeností, společné sportovní akce, víkendové akce, společné výlety, diskusní aktivity, koncerty, promítání filmů, divadla. Jiní uvedli různé adrenalinové sporty, kurzy sebeovládání, sebeobrany apod. Aktivity mladým lidem přinášejí nejčastěji: kamarádství, přátelství, poznání nových zajímavých lidí, hlubší poznání Bible, nové zážitky, pomoc v hledání sebe sama a smyslu života, pomoc v rozpoznání priorit, větší otevřenost a ochotu diskutovat o náboženských otázkách a další. Jak dát větší příležitost mladým lidem zúčastnit se aktivit mnozí uvedli: budování vztahů s nevěřícími, možnost pozvat je na aktivity a akce přirozenou cestou. Dalším nápadem byly letáky, koncerty, divadla s křesťanskou tematikou nebo zlepšit spolupráci mezi církvemi - vědět o sobě, co dělají, navzájem zvat, zlepšit propagaci.

To jsou ve zkratce shrnuté podněty pro misijně-evangelizačně-pastorační působení organizací, sborů, církve v Praze, tak aby se jim dařilo skrze své činnosti oslovit větší počet mladých lidí v Praze.

6 MLADÍ LIDÉ

V této kapitole budu vycházet ze sociologického výzkumu Petra Saka, ve kterém využívá databázi třiceti empirických sociologických výzkumů a podává ucelený obraz stavu a vývoje současné české mládeže. Výzkum měl více než 200 tazatelů. Další dobré podněty jsem čerpala od Michaela Martinka „*Ztracená generace*“ a Martina Kaplánka „*Zážitek a náboženství*.“ Na začátku této kapitoly budu stručně charakterizovat pojem mládež, prostředí mladých lidí – kde se zaměřím, co dnes mladé lidi ovlivňuje, a poté se budu zabývat hodnotami, volným časem, religiozitou, hledáním a nakonec pastorační mládeže.

6.1 Mládež

Michael Martinek říká, že Český právní řád užívá pojem **mládež** ve stejném smyslu jako pojem děti – oběma těmito slovy označuje osoby, které ještě nedosáhly zletilosti, tedy věku 18 let. Toto pojetí je také v souladu s Úmluvou o právech dítěte.

Z psychologického hlediska je mládí obdobím hledání vlastní identity a smyslu života. Vývojová psychologie tradičně rozděluje čas mládí na období pubescence (11-15let), adolescence (15-20let) a mladé, případně rané dospělosti (20-30, resp.35 let). Je to doba, v níž člověk přijímá dlouhodobé zaměstnání, vstupuje do manželství a stává se rodičem.

Sociologie považuje za mládež lidské jedince od chvíle, kdy opustili základní školu, až do chvíle, kdy na sebe přijali všechny úkoly dospělých, které spočívají především v odpovědnosti za vlastní existenci a za vlastní rodinu (manželství, vlastní dítě). Dolní hranice této skupiny je v našem prostředí dána přibližně věkem 15 let, horní hranice kolísá mezi 20-40 roky a nelze ji jednoznačně určit. V současné době se průměrný věk uzavírání prvního manželství blíží u žen i mužů 30 rokům, proto i sociologická literatura počítá nejčastěji s tímto ohraničením a za mládež považuje sociální skupinu vymezenou věkem 15-30 let.⁶⁵ Mládež z hlediska věku má dvě podskupiny: *mládež dospívající* a *mládež dospělou*. Nejdůležitějšími rozlišujícími znaky jsou vedle věku také vzdělání, sociální situace, náboženství, místo bydliště, podoba původní rodiny, příslušnost ke specifickým subkulturám.

⁶⁵ Srov. MARTINEK, Michael: op.cit., s. 23-24

Michael Martinek se zabývá i tím, že dnešní mladá generace prochází změnou, tzv. *fenomémem prodloužením mládí*. Za posledních 15 let se v České republice prodloužila doba, po kterou zůstávají mladí lidé bez manželských a rodinných závazků. Posunula se také věková hranice, kdy mladí lidé vstupují do manželství. Od roku 1960 – 1990 se vstupovalo do prvního sňatku ve věku kolem 21,5 u žen a 24,5 u mužů. Od roku 2003 se muži žení průměrně ve 30,2 letech a ženy ve 27,7 letech. Tím se mladým lidem prodloužilo období života před uzavřením sňatku průměrně o 6 let.⁶⁶ Čas před sňatkem mohou mladí lidé využít různě, od vzdělávání, cestování do zahraničí, získávání pracovních zkušeností, navazování přechodných partnerských vztahů, hledání duchovního či náboženského základu atd. Tyto nové možnosti mají hluboký vliv na přetváření celého životního cyklu člověku.

6.2 Prostředí mladých lidí

Současná doba bývá v západní společnosti označovaná jako postmoderní. Základním rysem postmoderny je *radikální pluralismus*. Dříve šlo o pluralismus různých skupin, institucí či názorových proudů, jejichž členové se ve svých názorech a hodnotách více či méně shodovali, kde společnost nebo instituce měli obecně uznávanou autoritu. V posledních letech se více přesunuje důraz na pluralismus jedinců, kde se člověk opírá o vlastní rozum a svědomí než o sílu autority. Mladý člověk je denně postaven do situace volby, kde se nemůže spoléhat na to, že někdo jiný bude rozhodovat o jeho životě, ale za všechna rozhodnutí nese odpovědnost on sám. Svoboda volby znamená nutnost volby, a tato nutnost znamená riziko. A to s sebou nese stres.

Faktor, který dnes ovlivňuje mladou generaci, je *důraz na výkon a zisk*. Ve společnosti výkonu jsou aktivita, kreativita, výdrž a odolnost vysokými společenskými hodnotami. Pro budoucí výkonnost nabývá stále více rozhodujícího významu výše a kvalita vzdělání. Proto se musí neustále vzdělávat a hledat jiné formy, jak se v tvrdé konkurenci prosadit.

Cílem výkonu a zisku je pak *konzum*. Už ne osobní vlastnosti a schopnosti jedince, ale množství, značka a finanční hodnota používaných věcí určují jeho společenské postavení. Přitom člověk často užívá i věci, které ke svému životu nepotřebuje. Fiktivní pocit potřeby v něm vytváří všudypřítomná reklama a srovnávání se s jinými lidmi v jeho společenské

⁶⁶ Srov. tamtéž, s. 26-28

vrstvě. Snižuje se důraz na primární potřeby, jako jsou např. strava, bydlení. Člověk o jejich splnění nemusí usilovat, protože přicházejí automaticky. Zvyšuje se důraz na potřeby sekundární, vázané na kulturu, zábavu a konzum věcí.⁶⁷

6.3 Hodnoty a volný čas mládeže

Hierarchii hodnot současné mládeže a její vývojové trendy ukazuje výzkum Petra Saka, který uskutečnil v rozmezí let 1993-2002. První místo v něm zaujala *hodnota zdraví*, na druhém místě je *mír* – což znamená totéž, co zdraví pro jedince. Na třetím místě je *hodnota láska*, ta představuje dynamizující sílu, motivuje k aktivitám, které by jinak vůbec nebyly vykonány, a vede k překonání omezenosti individuálního ega. Hodnota na čtvrtém místě navazuje na předchozí a tou je *životní partner* – za pozornost stojí předstih této hodnoty před rodinou a dětmi, na pátém místě je *životní prostředí*, na šestém je *přátelství* a na sedmém *rodina a děti*. Hodnota *svoboda* je na osmém místě, *pravda a poznání* na devátém, *zajímavá práce* na desátém, a na posledních místech jsou to hodnoty osobní a politické angažovanosti.⁶⁸ V časové posloupnosti deseti let nevidíme radikální změny. Můžeme pozorovat některé posuny a to nejvíce: od důrazu na rodinu k důrazu na partnerské a přátelské vztahy, od pasivity a poslušnosti k odpovědnému přetváření vlastního života (svoboda, pravda a poznání, zajímavá práce). U současné mládeže nelze očekávat jednotný koncept, ale spíše jakési prolínání hodnot starých a nových. Nejde o úpadek nebo ztrátu hodnot, ale spíše o posun priorit.

Volný čas

„Za volný čas je podle sociologických kritérií považován čas, v němž jedinec svobodně na základě svých zájmů, nálad a pocitů volí svou činnost.“⁶⁹ Volný čas a volnočasové aktivity dětí a mládeže mají svá specifika. V těchto obdobích se utváří hodnotový systém a mladí lidé hledají své cesty uplatnění. Zájmy a aktivity člověka navazují na hodnotovou orientaci, kulturu a způsob života jeho rodiny. Podle výzkumu Petra Saka z roku 1996, věnují mladí lidé nejvíce času sledování televize, poslouchání rozhlasu, povídání s přáteli. Těmito činnostem se mladí lidé věnují každodenně. Mezi týdenní aktivity můžeme zařadit domácí

⁶⁷ Srov. tamtéž, s. 30-35

⁶⁸ Srov. SAK, Petr. *Proměny české mládeže*, s. 69-74

⁶⁹ Tamtéž, s. 132

práce, četbu knih, schůzku s partnerem, odpočinek. Mezi měsíční aktivity patří sexuální aktivity, procházky, návštěvy restaurací a kaváren, studium, sport. Další skupinu, která je vzdálena víc od měsíční frekvence, tvoří návštěva diskoték, návštěva kina, večírky, turistika nebo chov zvířat. Na posledních dvou místech žebříčku aktivit je veřejně prospěšná politická činnost a náboženské aktivity. Toto pořadí aktivit zhruba odpovídá proklamovaným hodnotám české mládeže. Do rozporu s nimi se dostává především na prvních místech: sledování televize a poslech rozhlasu. Tyto činnosti, kterým mladí lidé věnují nejvíce času, nemusí být vždy v souladu s hodnotami zdraví, lásky a míru, které mladí lidé považují za nejdůležitější. Často mezi nimi může naopak docházet k vážnému rozporu. Uvádění veřejně prospěšných a náboženských aktivit na posledních místech mezi volnočasovými aktivitami zase ukazuje, že praktické životní zaměření je víc konzumní.

Aktivity ve volném čase, které mladí lidé realizují ve svém volném čase, jsou objektivizací subjektivních stránek osobnosti. Začlenění do volnočasových aktivit je složitý a psychicky náročný proces, obsahující faktory motivační, informační, sociální, ekonomické a další. Výběr aktivit záleží na materiálních prostředcích mladých lidí, na jejich dovednostech, znalostech, potřebách a zájmech, a na životním stylu, prostředí aktivity a činnosti rodiny.

6.4 Religiozita české mládeže

Religiozita je míra a způsob náboženského a duchovního myšlení, cítění i chování. Štampach ji definuje „jako přítomnost náboženství v populaci. Je to míněno jednak kvantitativně, tedy nakolik jsou která náboženství nebo nějaké náboženské prvky přítomny v populaci, jaký v ní mají vliv, a jednak kvalitativně, tedy jaká je religiozita obsahově, respektive, jak je prožívána a jak ovlivňuje život lidí.“⁷⁰ Přes velká očekávání, která křesťanské církve spojovaly s příchodem svobody, k masovému oživení tradičního náboženského života po roce 1989 nedošlo. V prvních letech po změně režimu lze sice zaznamenat zvýšený zájem mladé generace o náboženství, tento trend však končí zhruba v letech 1993-1994. V porovnání údajů o náboženském vyznání ze Sčítání lidí, domů a bytů v roce 1991 a 2001 je v důsledku toho patrný pokles zájmu o náboženství dokonce v desítkách procent. Nelze tedy zpochybňovat skutečnost, že česká mládež zůstává i po

⁷⁰ MARTINEK, Michal: op.cit., s. 50

obnovení náboženské svobody extrémně ateistická. Podle posledního Sčítání lidí, domů a bytů v roce 2001 se v České republice považuje 6.039.991 obyvatel, tj. 59,04% populace, za lidi bez vyznání, z toho většina mládeže (asi 75%) se hlásí k ateizmu, menší část (asi 20%) ke katolictví a zbývajících asi 5% k ostatním křesťanským církvím a k nekřesťanským náboženským směrům.⁷¹ Mimořádně vysokým podílem mladých lidí, kteří jsou buď ateisté, nebo nepovažují své náboženství za důležité pro svůj život (96%), se česká mládež odlišuje od mládeže ve většině zemí Evropy.

Církev by neměla být lhostejná vůči této skutečnosti, ale měla by hledat způsoby, jak navázat, případně prohloubit a zkvalitnit komunikaci s mládeží. Existují společná témata, která se mohou stát východiskem tohoto dialogu.

6.5 Co hledají mladí lidé?

Je to zážitek, vztah nebo dobrodružství? Konzumní společnost a reklama vytváří dojem, že je možné si zážitek obstarat nebo přímo koupit. Stačí si k tomu jen vytvořit podmínky, případně si opatřit vhodný prostředek, který by měl zážitek vyvolat. Ze zkušenosti víme, že tento dojem je klamný. Přesto je zážitek hlavním motivačním faktorem. Dnes je zážitek u mladé generace jedním z důležitých motivačních faktorů a to zvláště v těch oblastech života, v nichž hraje velkou roli emocionalita. Mezi tyto oblasti patří také osobní religiozita.

Michal Kaplánek říká o vztahu k náboženství u mladých lidí toto: „Zajímají-li se o náboženství, nehledají v první řadě odpověď na palčivé otázky smyslu života. Hledají spíše jakési útočiště, bezpečí, prostor, v němž by prožívali, že je někdo přijímá a miluje. Touha po emocionálním zakotvení může být motivem k modlitbě, případně i k návštěvě bohoslužeb.“⁷² Touha po zážitku není pro křesťanství primární motivací náboženského života, je nutné přiznat, že právě konkrétní zážitky jsou půdou, na níž vyrůstá osobní víra. Zážitek byl a je často podnětem ke změně, k obrácení a k přijetí víry. Bývá dokonce kritériem, podle něhož jedinec posuzuje náboženské směry, které se ho snaží oslovit. A proč mladí lidé hledají zážitek?

⁷¹ Srov. SAK, Petr: op.cit., s. 105

⁷² KAPLÁNEK, Michal. Zážitek a náboženství. In MACHULA, Tomáš (ed.). *Teologické studie*, s.16

Hledání zážitku v sobě zahrnuje touhu po vytržení z tohoto reálného světa, který se zdá mnoha lidem šedivý, nezajímavý, plný zla a přetvářky. Některé silné zážitky dávají skutečně zapomenout na obtížnou realitu, jiné přináší dokonce určitý pocit setkání s něčím, co přesahuje naši každodenní zkušenost. Hledání zážitků je charakteristické zejména pro mladé lidi. Jsou určité oblasti, které jsou pro mladé lidi „zásobárnou zážitků“ jako je hudba, partnerské vztahy, davové nadšení, extrémní námaha, konzum – alkohol, drogy, video, film, adrenalinové sporty. Lidé vynaloží neúměrné množství peněz, aby se mohli zúčastnit koncertu, programu, dovolené, a všechno mívá jednoho společného jmenovatele – zážitek. U některých lidí je touha po „vytržení z všednosti“ tak silná, že k tomu použijí drogy, nebo alkohol. Ve světě bez silných pozitivních zážitků hledají něco, co jim silné zážitky poskytne, pokud možno snadno a rychle.

Orientace na zážitek je výzvou pro církve, křesťany. Kaplánek říká, že: „Nestačí, aby se člověk setkal s evangeliem jenom jako s určitým učením anebo jako se systémem životních zásad. Člověk chce být osobně osloven. Oslovena by měla být duše i tělo, rozum i smysly, vůle i city.“⁷³ Tak jako setkání s Ježíšem oslovilo bytostně jeho současníky, že byli schopni všechno opustit a jít za ním, tak by i hlásání evangelia v církvi mělo zprostředkovat podobný zážitek. Neznamená to výzvu k nějakému účelovému „hraní na city“, ale vytvořit prostor pro sdělování nejen názorů, postojů, ale i pocitů a prožitků.

Doc. Pavel Hošek zase říká o hledání toto: „Lidé daleko víc hledají vztahy než názory a pravdu. Dnes si lidé z pravdy dělají legraci. Protože pro ně to jsou jenom slova. Ale pravda je něco, co máme dělat, znamená vztah, věrnost, je to někdo. Pravda je kvalita života, to, co vyzařuje, je to umění žít. Mladí lidé dnes chtějí pravdu vidět, ne slyšet. Pravda je to, co šíříme kolem sebe. Pravda má tvar, chuť, barvu, vůni. Kvalita života to je pravda z masa a kostí, je možné si na ni šáhnout. Tolerance neznamená, že pravda neexistuje. Pravda je jako zákon gravitace – nikdo nevěří, ale každý upadne, když zakopne.“⁷⁴

Křesťané i církve by měli poskytovat zážitky, které mladé lidi osloví, nebo vytvářet prostor, kde by zážitky mohli prožívat. Pokud budeme promyšleným způsobem podporovat ty činnosti, v nichž mladí lidé zážitek hledají a pokud jim budeme pomáhat zážitky zpracovávat – a to i v oblasti náboženského života – pak možná objevíme, že v mladých

⁷³ Tamtéž, s. 21

⁷⁴ Doc. Pavel Hošek, ThD., Přednáška na téma - Relativismus, Duben 2008, Sbor Církve bez hranic

lidech kolem nás je dosud neutěšený potenciál spirituality a otevřenosti vůči hodnotám evangelia. Když mladí lidé uvidí, nejen uslyší, že mají křesťané pro své životy základ, kterým je hluboký vztah s Kristem, budou mít upřímnou touhu nechat Kristem měnit sebe i své postoje. Možná se sice nepřizpůsobí, ale něco uvnitř nich se začne ptát. Pak možná najednou začnou nacházet orientaci, kterou mladá generace, tak moc potřebuje.

7 ANALÝZA A SYNTÉZA SOUVISLOSTÍ: MISIE-EVANGELIZACE-PASTORACE, ILUSTRATIVNÍ PŘÍKLADY, ANKETA A POZNATKY O MLADÝCH LIDECH

Cílem této kapitoly je dát do souvislostí poznatky získané v rámci mého výzkumu. Budu vycházet z poznatků o ilustrativních příkladech v misijně-evangelizačně-pastorační činnosti mezi mládeží v Praze, z výsledků zpracované ankety a poznatků o mladých lidech uvedených v 6. kapitole.

7.1 Pojmy misie-evangelizace-pastorace v souvislosti s ilustrativními příklady

V ilustrativních příkladech v misijně-evangelizačně-pastorační činnosti v Praze, které jsem v kapitole 4 uvedla, se organizace zabývají misí, evangelizací i pastorcí, např. UKH, Církev bez hranic, Komunita Chemin Neuf, KMS, ICF. Jiné organizace zaměřují své aktivity jen na evangelizaci, např. knižní vydavatelství Návrat domů, hudební vydavatelství Rosa a Exit 316 nebo Rádio Proglas. Další organizace orientují své aktivity mimo jiné i na duchovní růst věřících a na povzbuzování ve víře jako např. ČEA, KMS, kde dochází k prolínání misie a evangelizace, kdežto Salesiánské středisko mládeže Kobylisy se zaměřuje pouze na pastorec.

Ilustrativní příklady ukazují, že jejich činnosti v Praze souvisí ve většině případů s misijním posláním, evangelizací i pastorcí. Ale ne ve všech případech. U některých organizací jde jen o evangelizaci a nezaměřují se již na pastorec nebo naopak. Proto způsob a cíl aktivit organizace přizpůsobují tomu, jestli je její prioritou nebo není.

7.2 Ilustrativní příklady v souvislosti s výsledky ankety a poznatky o mládeži

Výsledky ankety ukazují, že pořádané aktivity organizací, sborů a církví působí na mladé lidi přirozeně a nenásilně. Mladí lidé se tak necítí do ničeho tlačeni a zároveň mají prostor se vyjádřit, je jim zde nasloucháno a mohou případně navázat nové vztahy. Také vytvářejí prostor, kde mladí lidé mohou prožít zážitky, které je obohacují nebo ukazují nový směr života. Zároveň mohou vidět, že křesťanství je něco praktického, zábavného, přirozeného a způsob, jakým mohou najít odpovědi na své otázky. Pro mladé lidi jsou důležité dobré vztahy, přátelství, trávit svůj volný čas s kamarády, ale také studium Bible a hlubší

poznávání Boha nebo sebe samého apod. Mladí lidé rádi uvítají adrenalinové aktivity, víkendové pobyty, cestopisné rozhovory, koncerty, filmy, divadlo apod. To je výzva pro organizace, které chtějí změnit něco k lepšímu. Důležité zjištění z vyhodnocení ankety bylo, že mladí lidé se na aktivitu dostali skrz přátelský vztah. Jako nejúčinnější způsob, jak oslovit mladé lidi a informovat je o dané aktivitě, se ukázalo povzbuzovat mladé křesťany budovat nové vztahy s nevěřícími.

Z ankety zároveň vyplynulo, že nabídka aktivit odpovídá potřebám mladých lidí. Mladý člověk může skrz pořádané aktivity vidět, že v dnešní době, která je zaměřená na výkon a zisk, se člověk může spolehnout na Boha, na Jeho sílu a pomoc, a ne jenom na sebe. Aktivity také nabízejí, jak trávit volný čas smysluplně v přátelském prostředí, rozpoznání priorit v životě, větší ochotu diskutovat a poukazují na smysluplné životní hodnoty. I navzdory úsilí církve se 75% české mládeže hlásí k ateizmu (podle Sčítání lidí v roce 2001 v ČR). Dle Michala Kaplánek mladí lidé: „zajímají-li se o náboženství, nehledají v první řadě odpověď na palčivé otázky smyslu života. Hledají spíše jakési útočiště, bezpečí, prostor, v němž by prožívali, že je někdo přijímá a miluje.“⁷⁵ Orientace na zážitek je výzvou pro církve, křesťany. Církev by měla vytvořit prostor pro sdělování nejen názorů, postojů, ale i pocitů a prožitků. Práce s mladými lidmi vyžaduje mnoho energie a času, proto je těžké nalézt ochotné a schopné lidi, kteří by se věnovali aktivitám pro mládež.

7.3 Zhodnocení nabídky ilustrativních příkladů

Na základě zpracované ankety lze říci, že většina ilustrativních nabídek naplňuje misijně-evangelizačně-pastorační působení mezi mládeží. Některé se věnují jen evangelizaci, jiné zase pastoraci, např. divadlo Kairos je evangelizační, není zaměřeno na pastoraci.

Nabídky jsou prezentovány v různé formě např. UKH a Studentský hlas pro Krista se zaměřují na studium Bible, víkendové akce, Ambassadors a Atleti v akci mají nabídky ve sportu a skrz něj chtějí poukazovat na Boží principy a pravidla. Rádio Proglas, Křesťan dnes, Rosa - jejich nabídka aktivit směřuje skrz hudbu, zprávy, rozhovory na dané téma apod. Návrat domů a Samuel nabízejí knihy, různé publikace, které hlásají evangelium, pomáhají řešit problémy a poukazují na křesťanské principy. Sbory Církve bez hranic, ICF, Presbyteriánský sbor, Církev Bratrská nabízejí studium Bible, bohoslužby, kurzy,

⁷⁵ KAPLÁNEK, Michal. MACHULA, Tomáš: op. cit. s.16

volnočasové aktivity. Kairos II. nabízí divadlo a Rosa zase hudbu, které mohou oslovit mladé lidi. Hnutí Světlo a život, Komunita Chemin Neuf svou nabídku zaměřují na budování života křesťanů, ale také na misii, evangelizaci. KMS a ČEA nabízí např. letáky, kurzy, modlitby, evangelizace, konference a svými aktivitami podporují sjednocení křesťanů a církví. Biblická jednota svou nabídku zaměřuje na práci se středoškoláky. Způsob aktivit záleží na tom, co je cílem dané organizace.

Nabídka aktivit je široká, pestrá a zajímavá. Je důležité, aby organizace, sbory a církve mezi sebou spolupracovaly, byla mezi nimi jednota, spolupráce a měly společný cíl – oslovit mladé lidi v Praze.

Sbory a církve by měly zahrnovat misii, evangelizaci i pastorační práci. Je to jejich úkolem, ke kterému je vybízí sám Ježíš Kristus. Ježíš hlásal evangelium, řešil problémy lidí nebo jim dával odpovědi na jejich otázky a také vysílal své učedníky, aby šli k lidem, kteří ještě neslyšeli evangelium. Ježíš vybízí církev, aby Ho následovala.

ZÁVĚR

Na závěr bych chtěla zrekapitulovat stručně obsah celé práce, jak se mi podařil naplnit cíl, shrnout dosažené výsledky a uvést nové poznatky.

Ve své práci jsem postupovala tak, že jsem vymezila pojmy misie, evangelizace, pastore. V pastorační práci jsem se zaměřila také na pastorační práci mládeže. Poté jsem ve zkratce představila ilustrační příklady evangelikálních církví a organizací, které se snaží plnit své misijně-evangelizačně-pastorační poslání. Organizace, církve, sbory a hnutí jsem vybírala na základě doporučení nebo tak, že mě osobně něčím oslovily. Poté jsem organizace zhodnotila podle toho, jakou formou evangelizace se zabývají. Na základě rozhovoru s misionáři nebo vedoucími pracovníky ilustračních příkladů jsem zpracovala krátké výtěžky ohledně toho, s čím zápasí, co jim schází nebo naopak co jim zase pomáhá plnit poslání mezi mládeží. Dále následovala anketa, kterou jsem rozdala účastníkům vybraných aktivit. Některé organizace anketu odmítly s tvrzením, že je toto téma pro jejich účastníky moc intimní nebo měly jiné důvody, které jsem se nedozvěděla. To mi zabránilo získat výsledky z různých aktivit, které by byly zajímavější. Poté jsem vymezila pojem mládež, jaké má hodnoty, jak tráví volný čas, co hledá a míru religiozity. Na závěr své práce jsem zpracovala analýzu a syntézu: misie-evangelizace-pastore, ilustrativní příklady, anketu a poznatky o mladých lidech, mezi kterými jsem srovnávala souvislosti.

Služba církve většinou splňuje rozměry misie-evangelizace-pastore. Je to důležité, protože církve k tomu vybízí sám Ježíš Kristus. Ježíš Kristus říká: „Jako ty jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa.“ Jan 17,18 „Také vy vydávejte svědectví, neboť jste se mnou od začátku.“ Církve by měly posílat lidi na misii, kteří budou evangelizovat - hlásat evangelium, a poté působit také v pastorační práci. Není důležité jen to, aby člověk slyšel evangelium, ale také to, aby tady byl někdo, kdo mu pomůže zvládat problémy, životní situace. A pokud církve nebudou vysílat lidi na misii, tak se mnozí nedozvědí o dobré zprávě, kterou Ježíš zvěstoval. Církve by měla následovat Jeho příklad – vysílat, evangelizovat a starat se o lidi. *Společným akcentem* církví a organizací je to, že pro jejich aktivitu je základem Ježíš Kristus a cílem, aby mladí lidé poznali Ježíše Krista osobně a poté se stali Jeho učedníky a mohli se zapojit do církve a služby. Dále, co mají některé společného, je podpora církve, křesťanů, nabídka dialogu, vychovávání učedníků apod.

Důležité je, aby se o aktivitách církve, organizace dozvěděli lidé mimo církev a také křesťané z ostatních církví. *Rozdílnosti* vidím v tom, že každá organizace nebo sbor se zabývá jiným druhem evangelizace, kterému přizpůsobují své aktivity. Což hodnotím kladně, protože každá tak může oslovit mladé lidi různých zájmů. Mezi organizacemi existují různé pohledy na to, co je překážkou v úspěšnosti jejich aktivit. Překážky u jedné organizace nemusí být problémem u druhé, což závisí od zaměření jejich aktivit (sport, divadlo, nakladatelství, hudební vydavatelství). Další odlišnost nacházím v tom, že pro některé církve nebo sbory není evangelizace prvořadá a tím jejich aktivity k ní nesměřují. Proto je třeba podporovat a motivovat církve a sbory k tomu, aby jejich misijním úkolem bylo rovněž evangelizovat.

Nyní shrnu, co bylo cílem mé práce a jak se mi jej podařilo splnit. Za cíl jsem si dala zjistit, zda nabídka aktivit křesťanů pro mládež v Praze plní své misijně-evangelizačně-pastorační poslání. Dále, jestli nabídka odpovídá tomu, co mladí lidé chtějí a hledají, a zda jsou aktivity pro ně přínosné. K cíli jsem dospěla na základě ankety, kterou jsem rozdala 50 respondentům ve věku přibližně 18-30 let a na základě rozhovorů s misionáři a vedoucími pracovníky organizací. Většina aktivit pro mladé lidi plní misijně-evangelizačně-pastorační poslání, ale jsou tam úskalí, která brání, aby aktivity byly efektivnější. Často je toto poslání vizí nebo snahou několika jednotlivců a ne celé církve, případně sborů. Často chybí spolupráce mezi církvemi, organizacemi nebo i mezi jednotlivými aktivitami. Co dále schází, je nedostatek schopných lidí, kteří by byli otevřeni pro práci s mladými lidmi, a aby pro ně byla evangelizace prioritou. Dále schází aktivní křesťané, kteří by byli ochotni jít do vztahu s nevěřícími a zároveň jim ukázali jiný pohled na církev a křesťanství než jaký nabízejí média nebo společnost. V neposlední řadě je úskalím nedostatek financí na to, aby byla aktivita kvalitní, zajímavá a přitáhla pozornost mladých lidí.

Většina aktivit mladým lidem vyhovuje ve formě, v jaké je prezentována. Účast na aktivitě jim často přináší odpovědi na jejich otázky, poznání sebe sama, nových možností pro budování lepších vztahů, nová přátelství, ale také prohlubování vztahu s Bohem. Zda se o aktivitě dozvědí nebo se jí zúčastní, ale záleží na tom, jestli je někdo osobně pozve. Výsledky ankety ukázaly, že poskytované aktivity jsou pro mladé lidi přínosem. Jako důležitější se však ukázalo, že na společných setkáních mají možnost vidět, jak ostatní mladí lidé vedou praktický křesťanský život. A také, že zde naleznou zázemí, kde jim je

nasloucháno a pomoc při řešení problémů. Mladí lidé touží po zážitku, vztazích, porozumění, a to jim aktivity nabízejí.

Co mohou organizace, sbory a církve dělat, aby se misijně-evangelizačně-pastorační poslání v Praze ještě více naplňovalo? Nabízím pár podnětů, které se vyskytly při zpracovávání výsledků ankety, rozhovorů s misionáři a vedoucími pracovníky:

- podpořit cítění pro misijní potřeby Prahy ve sborech, církvích, organizacích
- podporovat spolupráci mezi církvemi a organizacemi
- odstranit předsudky vůči křesťanství a církvi - jít do dialogu se společností, médii
- povzbuzovat a motivovat mladé lidi ke službě a evangelizaci
- povzbuzovat věřící, aby neměli strach navazovat vztahy s lidmi mimo církve
- zlepšit propagaci, zaměřit se na aktivity, které lidi zajímají, např. divadlo, cestopisy, filmy, víkendové akce, adrenalinové sporty apod.
- pokračovat v tom, co se při evangelizaci osvědčilo – English campy, hudba, žité křesťanství, ochota diskutovat, oslovovat a zvat lidi na aktivity skrze budování nových vztahů a osobní pozvání

Důležité je v první řadě to, aby Kristus byl základem v našich životech, v naší církvi a sboru. Církev samy musí přijmout evangelium a dovolit Duchu svatému, aby jejich život přebudoval tak, jak chce On. Nejen církve, ale každý křesťan je pověřen misijním úkolem, evangelizací. Církev by měla mobilizovat Boží lid k podnikavé a tvořivé misijní práci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

PRIMÁRNÍ LITERATURA A ZDROJE

AMBROS, Pavel. *CÍRKEV, KULTURA, SPOLEČNOST, MISIE*. 1.vyd. Olomouc: Nakladatelství Mgr. Jiří Burget, 2000, 104 s. ISBN 80- 902798-1-3.

DOLISTA, Josef. *MISIJNÍ ÚSILÍ CÍRKVE*. 1. vyd. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2001, 103 s. ISBN 80-71925-58-6.

DUDA, František. *ATLETI V AKCI*. Praha. Leták

FISCHER Ondřej, MILFAIT René a kol. *ETIKA PRO SOCIÁLNÍ PRÁCI*. Praha: Jabok – Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická, 2008, 223 s. ISBN 978-80-904137-3-3.

Doc. HOŠEK, Pavel, ThD. *RELATIVIZMUS*. Praha: Církev bez hranic, Duben 2008. Přednáška.

KAPLÁNEK, Michal. Zázitek a náboženství. In MACHULA, Tomáš (ed.). *TEOLOGICKÉ STUDIE*. 1.vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2000, s. 14-21. ISBN 80-7040-396-9.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *SDÍLENÍ NADĚJE*. 1.vyd. Praha: Návrat domů, 1997, 184 s. ISBN 80-85495-64-3.

MARTINEK, Michael. *PASTORÁLNÍ TEOLOGIE*, Studijní materiály, Jabok 2008

MARTINEK, Michael. *ZTRACENÁ GENERACE*. 1 vyd. Svitavy: Trinitas, 2006, 218 s. ISBN 80-86885-14-3.

PACKER, James Isambard. *EVANGELIZACE A BOŽÍ SVRCHOVANOST*. Přel. (z angl.) NAVRÁTILOVÁ, Radmila. 1. vyd. Praha: Návrat domů, 2000. 140 s. ISBN 80-7255-020-9.

PAVEL, Jan II. *REDEMPTORIS MISSIO – O STÁLÉ PLATNOSTI MISIJNÍHO POSLÁNÍ*. 1.vyd. Praha: České katolické nakladatelství Zvon, 1994, 100 s. ISBN 80-7113-101-6.

PAVEL, VI. *EVANGELII NUNTIANDI – HLÁSANÍ EVANGELIA*. 1.vyd. Praha: České katolické nakladatelství Zvon, 1990, 68 s. ISBN 80-7113-026-5.

REIFLER, Hans Ulrich. *KRESTĚANSKÁ MISIA NA PRELOME TISÍCROČÍ*. Přel. (z něm.) Marcela Suchánska, 1. vyd. Levice: Ježiš pre každého, 1998, 267 s. ISBN 80-901142-7-X.

SAK, Petr. *PROMĚNY ČESKÉ MLÁDEŽE*. 1.vyd. Praha: Nakladatelství Petrklíč, 2000, 291 s. ISBN 80-7229-042-8.

SLAVÍK Michael. Evangelizace velkoměsta. *TEOLOGICKÉ TEXTY*. 7/1 (1996). č. 25, s. 25-27.

SMOLÍK, Josef. Misie a evangelizace. *TEOLOGICKÁ REVUE*. 50 (1983), s. 111-117.

TARGOSZ, Lukáš. *POZNEJ, SLUŽ A VEDĚ*. 2. vyd. Hradec Králové: Nakladatelství Křesťanský život, 2004, 93 s. Brožura.

INTERNETOVÝ ZDROJ

Internetové stránky. Atleti v akci [online]. Dostupný z www: <<http://www.atletivakci.cz/>>

Biblická Jednota [online]. Dostupné z www: <<http://www.su-czech.org/>>

Internetové stránky. BUBÍK Stanislav. Jiná církev. *Uvítání* [online]. Dostupné z www: <http://www.jinacirkev.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=14&Itemid=2>

Internetové stránky. Církev Bratrská. [online]. Dostupné z www: <<http://cb.cz/main/cs/home>>

Internetové stránky. ČEA. *Evangelizace* [online]. Dostupné z www: <http://www.ea.cz/Rozvoj_cirkve/evangelizace>

Internetové stránky. ČEA. *Historie* [online]. Dostupné z www: <<http://www.ea.cz/CEA/historie>>

Internetové stránky. ČIŽMÁR, Rastislav. Křesťan dnes [online]. Dostupný z www: <<http://cs.christiantoday.com/aboutus/>>

Internetové stránky. Hnutí Světlo a život. *Evangelizace* [online]. Dostupné z www: <<http://www.svetlo-zivot.cz/docs/evang.htm>>

Internetové stránky. Hnutí Světlo a život. *Hnutí* [online]. Dostupné z www: <<http://www.svetlo-zivot.cz/docs/hnuti.htm>>

Internetové stránky. ICF [online]. Dostupný z www: <<http://www.icf-praha.cz/>>

Internetové stránky. Kairos II. *O nás* [online]. Dostupný z www: <<http://www.kairos2.wz.cz/index2.htm>>

Internetové stránky. Komunita Chemin Neuf [online]. Dostupné z www: <<http://chemin-neuf.cz/>>

Internetové stránky. KMS. Co je KMS [online]. Dostupné z www:
<<http://www.kmspraha.cz/co-je-kms>>

Internetové stránky.KMS. *Přehled aktivit KMS* [online]. Dostupné z www:
<<http://www.kmspraha.cz/akce-aktivity>>

Internetové stránky.Nový život o.p.s. [online]. Dostupný z www:
<http://www.novyzivot.org/index.php?option=com_content&task=view&id=15&Itemid=29>

Internetové stránky.Ondřej Mazaný. Ambassadors [online]. [cit. 2008-09-12]
Dostupný z www: <<http://www.ambassadors.cz>>

Internetové stránky. PLAŇANSKÝ Petr. Návrat domů. *Z naší historie* [online]. Dostupný
z www: <<http://www.navrat.cz/default.html>>

Internetové stránky.Presbyteriánský sbor Immanuel [online].Dostupný z www:
<<http://immanuelbor.cz/>>

Internetové stránky.Rádio Proglas. *Statut Proglasu* [online]. Dostupný z www:
<<http://www.proglas.cz/statut-proglasu.html>>

Internetové stránky.Rádio Proglas *Studio Kristian* [online]. Dostupný z www:
<<http://www.proglas.cz/studio-kristian.html>>

Internetové stránky.ROSA s.r.o. [online]. Dostupný z www:
<http://www.rosamusic.cz/rm/index.php>

Internetové stránky. Salesiánské středisko mládeže Kobylisy [online]. Dostupné z www:
<<http://sasmkob.sdb.cz/poslani-a-cile/>>

Internetové stránky.SAMUEL biblická práce s dětmi. *Nakladatelství, distribuce, sdružení*
[online]. Dostupné z www: <http://www.samuelcz.com/>

Internetové stránky.Turbo 316 [online]. Dostupné z www: <<http://www.turbo316.cz/o-projektu-turbo316>>, <<http://www.turbo316.cz/souboj-dobra-a-zla>>

Internetové stránky. Univerzitní křesťanské hnutí [online]. Dostupné z www:
<<http://www.ukh.cz/praha/>>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Anketa

Příloha 2 Rozhovor s misionáři

PŘÍLOHA 1

A N K E T A

Anketa je určena pro lidi, kteří navštěvují aktivity organizované křesťanskou organizací, nebo křesťanskou církví v Praze. Výsledky budou použity v bakalářské práci studentky Evangelické teologické fakulty obor Pastorační a sociální práce. Anketa je zcela anonymní a veškeré údaje, které vyplníte, budou použity pouze pro účely bakalářské práce.

1. Jakou aktivitu (evangelizace, skupinky, čtení Bible, sport,) navštěvujete v Praze?

Napište název aktivity a název organizace.

2. Jak jste se k ní dostal/la?

skrz kamaráda/dku

skrz pozvánku

skrz leták

jiné (napíš)

skrz web

3. Věříte v Boha?

Spíše ano

Ano

Spíše ne

Ne

4. Navštěvujete aktivity dané organizace pravidelně? Jak často?

1x měsíčně

3x měsíčně

2x měsíčně

1x týdně

2x týdně

5. Vyhovují Vám aktivity ve formě v jaké je prezentována? Prosím komentář k odpovědi.

Ano

Ne

6. Pokud v otázce 5. Jste odpověděli ne. Odpovězte, co byste změnili, aby aktivity byly prezentovány zajímavě, přitažlivě, srozumitelně pro mladé lidi.

7. Jaké případně jiné aktivity byste přivítali?

8. Co Vám aktivita v jakékoliv podobě (čtení Bible, skupinka, sport, ...) přináší? Prosím popište podrobněji.

9. V čem Vám aktivita nejvíce pomohla? Prosím popište.

10. Jaký byl Váš pohled na křesťany před aktivitou a po aktivitě? Prosím popište.

11. Myslíte, že mladí lidé v Praze mají příležitost se dostat k aktivitám křesťanských organizací, církví?

Spíše ano

Ano

Spíše ne

Ne

12. Pokud v otázce 11. jste odpověděli ne, napište nápady, návrhy, jak by se to dalo změnit?

Děkuji za kompletní vyplnění ankety. Andrea

PŘÍLOHA 2

Rozhovor s misionáři a pracovníky s mladými lidmi v Praze

1. Jaké vidíte překážky v misii, evangelizaci v Praze?

Tomáš Uher, UKH, vedoucí UKH v České republice

Při srovnání jiných měst s Prahou vidím rozdíl v tom, že v menších městech mají mladé lidé větší potřebu se sdružovat, je tam méně individuality, méně možností se zabavit sám. V Praze je těžké zaujmout pozornost člověka. Je tady větší výběr možností, co se týče kultury, sportovních aktivit. A poté i když se rozhodne student navštěvovat nějakou aktivitu, v Čechách trvá tak 2 roky při intenzivním poznávání, než přijde ke Kristu a přijme Ho vírou.

Stanislav Bubík, Církev bez hranic, pastor sboru

Překážky vidím v práci náročné na vztahy, protože mladí lidé chtějí vztah, který je náročný na čas. Poté je to i větší nárok na finance, náročné je najít lidi, kteří mají obdarování pro práci s mladými lidmi. Zase oproti práci se starými lidmi jsou mladí lidé nejlehčí generace, která se dá oslovit. Spíš oslovovat lidi přes vztah než evangelizaci.

Jiří Zdráhal, ICF, pastor sboru

Největší překážkou je nedostatek schopných lidí, kteří chtějí evangelizačně mezi mladými lidmi působit. Někdy ti, kteří jsou ochotní, nejsou schopní a naopak. Také mezi českými kazateli a vedoucími je nedostatek evangelizačně zaměřených a obdarovaných lidí.

Ondřej Mazaný, Ambassadors o.s., vedoucí

Jako překážku vidím nedostatek lidí, kteří by chtěli dělat aktivity. Nemají čas se zapojit, většinou jsou to dobrovolníci, a poté jsou to finance, které teď sháníme.

Sbory mezi sebou nespolupracují, protože lidé mají pocit, že víra je něco osobního, do čeho nikomu nic není. A církve tento pocit podporují, a nejsou schopni otevřeně o tom mluvit.

Sbory se uzavírají do sebe, nedělají reklamu, aby lidé přišli mezi ně. Dnes je těžké oslovit

mladé lidi, protože mají často předsudky vůči církvi jako instituci, nebo často mají takový pohled, že křesťanství je sekta. Jako organizace pomáháme otevírat dveře k církvím. Ambassadors nabízí kontakty do církví, funguje denominačně.

Rastislav Čižmár, Noviny Křesťan dnes, vedoucí

Problém vidím v tom, že je málo pracovníků na vinici. Schází vize, sbor, autorita k městu a k vládě. Poté schází smysl vydat se pro službu – mít jisté zaměstnání a dávat desátky, nebo dlouho udržitelný přínos pro evangelizaci, člověk musí i riskovat, než jen jít ve vyšlapaných cestách. Tvořit lokální silné sbory, lidé přijímají vzory. Budou sbory, které budou zanikat, a které budou růst. Mladí lidé potřebují poznat živou stránku církve, prožitý vztah s Bohem.

RNDr. Jan Rajlich OP, Hnutí Světlo a Život

V Praze je veliký převis nabídky duchovních akcí, nad poptávkou, dále věřící v Praze zmítají módní trendy, pokud nejste IN, tak pracujete na kraji. V současné době je velikou překážkou práce poměrně vysoká koncentrace patologických jevů - vyskytuje se hodně u starších, v rozvoji osobnosti zanedbaných lidí, kteří mají tendenci lepit se na společenství mládeže. Ti neúměrně zatěžují moji kapacitu pro ostatní. Psychoterapie se pomalu stává hlavní pastorační metodou. Jinak není mezi pražskými katolíky zvláštní cítění pro misijní potřeby svého města.

Brain Seddwick, Biblická jednota, misionář z Anglie- práce na středních školách

Jako překážky vidím strach rodičů, že jejich děti budou mezi divnými lidmi. A bojí se, že jsme sekta. Nejlepší je, když přijdou přes kamarády. Poté jsou to školy, kde jsou u některých uzavřené dveře k práci s námi. Nejlepší je, když už s námi mají zkušenosti – je tam důvěra. Mají špatnou představu, kdo je křesťan, musíme dávat pozor, jaká slova používáme. Poté je to dlouhá cesta k Bohu– nemají zkušenosti s křesťanstvím, trvá, tak 1 rok než uvěří v Ježíše Krista. Je to pomalý proces.

František Duda, Atleti v akci, vedoucí

Většina mladých lidí je v pohodě, ale nechápou, proč by je Ježíš měl zachránit. Středoškoláci se dělí na 2 skupiny:

1. skupina je aktivní - mají spoustu aktivit v týdnu a je těžké je někam dostat
2. skupina nedělá nic pravidelně, mají spoustu času – jsou apatičtí, nejsou schopni se něčeho zúčastnit. Překážky vidím v nedostatku spolupracovníků. Máme 12 dobrovolníků a 1 úvazek, potom mít dobré vedoucí, a nakonec jsou to finance.

David Novák, Církev Bratrská, pracovník mládeže v CB

Jako překážku vidím, že pro církev evangelizace a misie není prioritou., vybíjí energii na svůj vlastní provoz, poté je to, že vedoucí církví jsou mimo realitu v kázání - mimo reálný svět. Potom je to nedostatek věřících lidí – přijít do nějakého kontaktu s nevěřícím, je tam strach, potom pro mnohé církve není Kristus základem, ale jakési moralizování, církev dnes je dobová morálka. A nakonec je to mediální pohled na církev – pro nevěřící je negativní.

Libor Mathauser, hudební vydavatelství Rosa, ředitel

Překážky vidím v kopírování CD, to dnes ničí hudbu i její prodej, poté je to skutečnost, že chceme prodávat kvalitní křesťanskou hudbu, co znamená např. dobře nahané CD nějaké skupiny je hodně drahé, a aby se zaplatily náklady a vše kolem, musí být i k tomu adekvátní cena. Dnes dát za CD 300Kč je pro lidi stále hodně peněz. Poté nejsou křesťanské skupiny v ČR nebo v Praze, jejichž hudba by byla kvalitní. Chybí nám lidi - dobrovolníci, kteří by ve sborech propagovali naše novinky, kteří by s námi spolupracovali a prodávali ve svých místech, sborech křesťanskou hudbu. Měli by samozřejmě za to nějakou odměnu.

Miriam Süss, Církev bez hranic pastor mládeže a Dobroslav Makovička, Církev bez hranic pastor sboru

Jako překážku v misii, evangelizaci tady v Praze vidíme, že křesťané ještě nedokážou nabízet nevěřícím kvalitu např. co se týče hudby, nebo nějakých aktivit. A s tím souvisí finance, které nám schází na přípravu aktivity, která by byla kvalitní, zajímavá a lákavá pro mladé lidi. Poté jako překážku vidíme to, že mladí lidé jsou hodně zaneprázdnění, nemají čas přijít na nějakou akci.

2. Jak by jste zlepšili misii, evangelizaci pro mladé lidi, nebo jak byste je zaujali nebo

co vám pomáhá v práci?

Tomáš Uher, UKH, vedoucí

Zlepšit propagaci svých aktivit – internet, studentský servis – odkaz, ředitel fakulty VŠ – odkaz na webové stránky. Ovlivnit lidi, které nejvíce známe – aktivity pro známé. Různé tiskoviny - to je problém financí.

Stanislav Bubik, Církev bez hranic, pastor sboru

Chceme rozvíjet práci ve formách jako je divadlo, tanec, založit např. školu hip – hopu. Scházejí stále lidé, kteří by byli obdarováni pro práci s mladými lidmi, potom čas, protože práce s mladými lidmi je náročná na čas, a ten má dnes málokdo. A nakonec finance, abychom mohli službu, práci díky financím organizovat, zlepšovat. Co nám pomáhá je, že mladí lidé, kteří přišli k nám do sboru, přišli přes vztahy.

Ondro Mazaný, Ambassadors, vedoucí

V organizaci – nám chybí finance a lidi, mít možnost vybudovat vztahy s lidmi, mít důvěru – a to vyžaduje čas, vhodné prostředí, lidi (dobrovolníky), a aby se vztahy neposouvaly někam jinam než by měli. A pokud lidé chtějí hledat Boha, poté je rozhodující, zda mají zájem Ho hledat a kam je pozvat např. na skupinku. Pokud stane, že je nikam nepozveme, ten zájem vyprchá. Aktivní věřící je nejdůležitější a často chybí.

Brain Seddwick, Biblická jednota

Pomáhá nám, že nyní jsou studenti více otevřeni jít na English campy než před několika lety.

Abychom mohli dělat více aktivit pro mladé, chybí nám peníze, kterými bychom lidi zaplatili. Máme mnoho dobrovolníků, ale mají už málo času, potřebujeme proto peníze, abychom mohli zaplatit lidi. Potom jsou to schopní lidé – je to náročná věc pracovat mezi středoškoláky, potřebují školení. Potřebujeme víc času na zaškolení, aby to lidé mohli dělat. Dále větší spolupráce s jinými sbory, abychom mohli být efektivnější. Mít více lidí, kteří mají na srdci středoškoláky, mít více otevřených dveří na školách a otevřené srdce pro lidi.

Špatná zkušenost – s Američany, od té doby máme na škole zavřené a chtěli bychom to

změnit. Pomáhají nám vztahy a English campy se osvědčily. English camp zaujal lidi, pravidelně ho navštěvují.

František Duda, Atleti v Akci

Výhoda Prahy je, že je zde mnoho VŠ studentů, a ti mají dostatek času.. Když by byli odstraněny překážky, práce by byla taková, jaká by měla být.

Jiří Zdráhal, ICF

Pro mě osobně je nejdůležitější jasná vize - co chceme a jak to chceme dělat. Jasný, konkrétní návod, jak co dělat, pomáhá koncentrovat své síly a zdroje. Nejvíc nám pomáhá v práci s mladými lidmi hudba.

David Novák, Církev Bratrská

Pomáhají nám přirozené vztahy, autenticita – žité křesťanství, sportovní campy, evangelium se kontextualizuje, kontext je to v čem mladí lidé dnes žijí. Křesťanství se týká normálních věcí. Co zabírá je civilní interpretace, evangelizace kázat jejich slova, ochota s nimi diskutovat, pravda sestavena v dialogu – církev tím říká: nás zajímá, co si myslíte. Oslovujeme mladé lidi přes internet, plakáty, ale nejvíc až v 90% skrze vztahy.

Rastislav Čížmár, Noviny Křesťan dnes

Pomáhá nám, že hledáme to, co spojuje křesťany a taky skutečnost, že nabízíme fakta, mluvíme o tématech života, o prostředí, co je přínosné pro tuhle společnost. Noviny jsou prorocký hlas, hybný motor křesťanství.

Libor Mathauser, hudební vydavatelství Rosa

Kdyby se odstranily překážky, tak je to pro naši práci ideální. Pomáhá nám to, že i navzdory problémům vidíme, že to má smysl. Protože i hudba může být poselstvím.

Miriam Süss, Církev bez hranic, pastor mládeže a Dobroslav Makovička, Církev bez hranic, pastor sboru

Rádi bychom zlepšili kvalitu aktivit, abychom zaujali mladé lidi. Pomáhají nám v práci

s mladými lidmi – osobní vztahy, čas být s nevěřícími a poté osobní svědectví žité v našem životě. A také když přijde např. misijní tým z Austrálie, který nám pomůže kvalitním programem navázat vztahy s mladými lidmi.